کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: اور او مینه

لیکوال: نورگل اندړوال ۰۷۸۳۳۲۴۶۹۹

چاپ زیار: بغلان ادبي بهیر

خپرندوی: شهباز خپرندویه ټولنه- جلال اباد

کمپوز: عبدالمبین صافی

چاپ وار: لومړی

چاپ شمېر: (۱۱۰۰)

چاپ کال: ۲۰۲۱ زېږدیز. ۱۴۰۰ لمریز کال

د لیکوال فیسبوک: نورگل اندړوال

دلیکوال وټساپ: ۰۷۹۲۲۰۹۵۴۵

ددې کتاب چاپ، پر وېب پاڼو او ټولنیزو رسنیو د خپرولو حقوق له خپرندویې ټولنې او لیکوال سره خوندي دی

د عتیق الله نیازي د کتاب او قرطاسي پلورنځی، د لوګر ولایت مرکز. کابل پکتیا عمومي سرک د ښاروالۍ مارکیټ

۰۷۷۲۲۳۳۴۹۴/۰۷۸۷۰۰۶۶۰۳۰

جدید مکتبه رشیدیه: جاده میوند سرچوک کابل ، ۰۷۸۲۶۹۰۸۵۰

جدید اسلامي کتاب خانه، خوست ښار افغان پلازه نوی کتاب بازار ځېرزمیني ۰۷۶۵۲۲۵۵۳۴ رڼا کتابخانه، ژوندون کتابخانه :خوست

پښتو اکېډېمي بک شاپ، پېښور یونیورسټی: ۰۳۱۲۰۰۹۴۹۴۰

ثاقب پبلشرز، رحمت مارکیټ، عقب قصه خوانی، پېښور:

۰۳۰۰۵۹۵۵۷۶۷

روغانیوال خپرندویه ټولنه؛ اسحاقزے مارکیټ، لاندینے پوړ، جلال اباد ښار، افغانستان.

اړیکې شمېرې: ۰۷۸۷۸۳۰۳۰۲

شهباز خپرندویه ټولنه، اسحاقزي مارکیټ، دویم بلاک دویم پوړ لومړی دوکان

۰۷۹۷۹۲۰۰۰۸ / ۰۷۷۶۹۲۰۰۰۸ / ۰۷۸۷۸۸۶۸۱۶

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

هغوی ته چې د هیواد داوږدې جګړې یې د مینې ارمانونه سوځولي دي.

مننه

د سوېدن په مالمو ښار کې د مېشت هېوادوال ښاغلی استاد احمد خان اندړ څخه نړۍ مننه، چې د کتاب د چاپ لګښت یې په غاړه واخیسته او همدارازد بغلان پوهنتون د ژبو او ادبیاتو پوهنځي د استاد پوهنیار ګل رحمان رحماني دې کور ودان وي چې د کتاب د کتنې زحمت یې په ځان وګاله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښوونځي زده کوونکي د خپلو ورکړو ازموینو د پایلو اعلان ته په تمه وو، بالاخره دا ورځ هم را ورسېده، د چهارشنبې په سهار له اوږده انتظار وروسته د ټولو پایلې اعلان شوې، د ښوونځي انګړ شور ماشور په سر واخیست، هر زده کوونکي د خپلو نومرو پوښتنه کوله، اول نومره، دویم نومره او درېیم نومره زده کوونکي خو دې پایلو ته تر ټولو زیات وارخطا او تلوسه کې وو، شمشاد هم په همدې ډله کې راته، دی تر لسم ټولګي پورې له درېیمې نومرې نه و مخته شوی، خو په دې کال یې د بخت ببېدی میره شوه او په خپل ټولګي کې یې تر ټولو لوړې نومرې وړې وې.

داسې ورځې به معمولا د ښوونکو لپاره هم ډېرې جالبې وې، غوښتل یې هم زده کوونکي لږ په تلوسه او هیجان کې پرېږدي او هم یې لږ تر لږه د کال په یوه ورځ خندولو او خوښۍ ته کومه نیمه پلمه جوړه کړي، ځکه یې له وړاندې ورباندې د ناکامیو او یا څو مضامینو کې د مشروطۍ ناسم زېري کول.

د ښوونځي سر ښوونکي اړوندو ښوونکو ته د پایلو پارچې ووېشلې او هر یوه خپل زده کوونکي ټولګي ته غوښتل، په دې ورځ معلم عبدالبصیر هم راغلی و، له پارچو سره مخامخ ټولګي ته ننوت او له سلام ورکولو وروسته یې وویل:

خبرې مه کوئ، غلي شئ، د عملنامو د وېش ورځ ده، کوچنی قیامت به ورته وو ایو، په دې ورځ باید سړی غلي او زبون وهلي وي، زموږ په رنګ کې به په داسې ورځو وینه هم وچه وه، خو تاسې دا دی جشن جوړ کړی او غالمغال مو ټول ښوونځی په سر اخیستی.

د ښوونکي بصیر په څېره کې د خوښۍ او رضایت نښو، چې ده نه شوی پټولی، زده کوونکو ته ښکاروله چې نه دا یې د زړه خبره نه ده، د پایلو پارچو کې اصلاً نور څه لیکل شوي دي.

زده کوونکو شور بند کړ، غلي شول او سترګې یې په ښوونکي بصیر وګنډلې، غوښتل یې تر ټولو وړاندې پوه شي چې د ناکامۍ او مشروطۍ خبره یې څنګه شوه؟ هسې نه چې د معلم صاحب خبرې رښتیا وي.

د زده کوونکو په منځ کې نری، دنګ او د ښکلې څېرې تنکی ځوان شمشاد هم سرګردانه و، د خپلو ټولګیوالو په منځ کې یې کله په یوه او کله په بله پښه تکیه کوله، د فزیک مضمون پارچې ته یې زیاته سودا وه، که څه هم پوښتنې یې حل کړې وې؛ خو زیات ورباندې ډاډمن نه و، ځکه د ازموینې په شپه د خپل ټولګیوال ګلاب د ورور واده کې بند و، درس ته یې وخت او موقع ونه موندله، نه یې غوښتل د فزیک په پارچه دا بې باوري چا سره شریکه کړي، یوازې یوه ټولګیوال او سیال بابر شاه ته یې کیسه کړې وه.

ټولو زده کوونکو ښوونکي ته کتل، خو شمشاد په مېز سر اېښی و، د نورو ټولګیو د زده کوونکو شور ماشور هم روان و، د ښوونکي خبرو د شمشاد حوصله هم ختمه کړه، لړزې واخیست، خو غلی و. ښوونکي یې په منځ کې د انګیزې په موخه د لیک لوست تخته وډبوله او په غوسه ناک انداز یې وویل:

ښاغلو ټنبلانو او نقالانو! په کور کې به هم مور او پلار، یا وروڼه درته خوښ وي، چې زامن مو ښوونځي ته تللي، ښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومرې به یې اخیستې وي، خو متاسفانه چې د هغوی دا هیله مو نه ده پوره کړې.
یوه شیبه د ټولو په منځ کې چوپتیا خپره شوه، چا ساه هم په زوره نه وېسته، ټول هک پک و، لکه د مرغانو په سېل چې باښه ور ګډه شوې وي، ټول هک پک پاتې شول، هلکانو یوه او بل ته کتل خو تر داسې روحي فشار لاندې راغلي وو، چې د ښوونځي فضا هم وربانديې د قفس په څېر راټولېده، بابرشاه چې لس کاله اول نومره پاتې شوی و، زړه یې ټوپونه وهل، ټولګیوال یې لالو ورته ګلان راوړي و، خو اوس یې لاندې کتل، له غوسې یې د خپلو راوړو پلاستیکي ګلانو پاڼې پرې کولې، ځان ورته بد ښکارېده، د بابرشاه په استعداد یې هم باور خامېده، د ګلانو په راوړلو په زړه کې پوره پښېمانه و. معلم بصیر خان هم وضعیت او د هغوی خپګان درک کړ، ټوکه یې همدومره بس وګڼله، غاړه یې تازه کړه، ویې خندل او بیا یې غږ کړ: زما ښاغلو شاګردانو! وبښئ چې په خپله شوخي مې وځورولئ، حقیقت خبره دا ده چې تاسې د ښوونځي تر ټولو ممتاز زده کوونکي یاست، ستاسې د نګران په حیث په ډېر ویاړ وایم چې نه څوک مشروط دی او نه هم ناکام شوی، مخکې له مخکې ټولو ته د ځان او ادارې له خوا مبارکي وایم.
د معلم صاحب د دې خبرې په اورېدو سره د صنف فضا ۳۶۰ درجې بدلون وکړ او خوشالي شوه، ټولو چک چکې وکړې او د ځینو په رنګ کې ایله چې وینه وغوړېده، جنت چې ددې ټولګي تر ټولو شوخ زده کوونکی و استاد ته یې په خندا وویل:

معلم صاحب! باور وکړه موږ دې له اندېښنې مړه کړو، زړه مې ولوېده که تر راتلونکو شپږو میاشتو مړ شوم، نو خون به مې ستا له غاړې وي.
ټولو وخندل او دې وخت کې د ښوونځي سرښوونکی ارمان ټولګي ته راننوت، درې کتابچې، دوه کتابونه او یو درجن قلمونه یې په لاس کې وو.
په خندا یې ویل:
هلکانو! تاسو ټولو موږ ته ویاړ رابښلی، زما سرمو جګ کړی، پلرونه او میندې که بچي راوړي، نو ستاسې غوندې دې وي، لایق او با استعداده اولادونه، د سږ کال ازموینو تر ټولو لوړه سلنه ستاسې ټولګي جوړه کړې ده.
بیا سرښوونکي ارمان شمشاد ته وکتل چې په فکرونو کې ډوب دی، ورته یې ویل: شمشاده! څنګه خپه یې، خدای مه کړه بار موټر خو به دې د سالنګ په لاره نه وي چپه شوی؟
له مزاجه شوخ جنت بیا غږ کړ
هلکه! څنګه خپه یې، خوابښې خو به دې نه وي مړه شوې؟
بل ټولګیوال یې، هېواد وخندل او وې ویل:
ملګرې به یې ترې خپه شوې وي.
د شمشاد تندي چې له ډېرې اندېښنې، ویرې او په خپل ځان د غوسې ګونځې کړې و او په وچلي یې دولس بجې ښکارېدې سرښوونکي ته یې په تریو تندي وویل:
ښاغلیه! نه پوهېږم چې نن مې ولې هسې طبیعت ګډوډ دی.

سرښوونکي ویل: ښا نو، زه نو نور ستاسې وخت نه نیسم، نن به تاسې زیات خوښ یاستئ، نومرې به اعلان کړم، خو ګورئ چې ماته به شیریني راوړئ.

د سرښوونکي خبرې لا پای ته نه وې رسېدلې، چې معلم بصیر ورغبرګه کړه:

زده کونکو! څه فکر کوئ چې سږ کال به لومړی مقام چا ګټلی وي؟

لکه د ښوونکي پوښتنه چې خورا سخته وي، هېچا هم څه نه ویل، ټول په خپله خیالي دنیا او ګومانونو کې ورک وو، د ډېرو علمي سویې نږدې سره برابرې وې، ځکه خو مخکې له مخکې ورته دا اټکل ګران و.

ښوونکي بیا وپوښتل:

ووایئ، اول نومره به څوک وي؟

یو ځل بیا په یوه او بل کې سترګې خنبې شوې، خو ډېرې سترګې په شمشاد او بابر شاه راټولې وې، دوی پخوا هم خپلو کې سیالي کوله او په لوړو نومرو به کامیابېدل، خو دا ځل شمشاد خپله هم بابر شاه ته وکتل او په سترګو یې ویل چې دا ښاغلی دی.

شوخو هلکانو په خپلو کې په ټوکو ویل:

د اول نومره ګۍ میراث خور خو معلوم دی، واقعاً تکړه دی، د چا پلار یې هم نه شي ورځخه نیولی، بابر، بابر... بابر شاه او په همدې کې شمشاد هم د هغه نوم واخیست او ویې ویل:

ماته مه ګورئ، بابر شاه ته دې مبارک وي.

بابرشاه ددې خبرو په اورېدو، په ویاړ او غرور سره اوږې وغورځولې، په فاتحانه انداز یې ټولو ته وکتل، خو نظر یې د منني پر ځای له غروره ډک و:

زه درس وایم، په ځان پیسې لګوم، ستاسو په څېر تنبل نه یم چې میراثی اول نومره شم، بیا یې شمشاد ته وکتل او د پېغور په ډول یې ورته وویل:

د شمشاد په څېر هم نه یم چې د ازموینې په شپه واده ته لاړ شم او بیا مې استاد مشروط کړي.

ددې خبرو په اورېدو سره سرښوونکي ارمان په دېوال ټومبلې توره تخته وډبوله او بابرشاه ته غوسه شو، په لوړ غږ یې وویل:

زده کوونکو! زما په مخ کې تاسې د هېچا د سپکاوي حق نه لرئ، په چا ملنډې مه وهئ، نه شمشاد او نه هم بل څوک ستاسې د ټوکو دي، اوس به رښتیا هم نومرې اعلان شي او څوک چې د لومړي مقام مستحق وي او خواري یې کړې وي؛ نو ټول به مبارکي ورکړو.

بیایې غاړه تازه کړه او شمشاد ته یې وکتل

هلکانو! تاسې ټول زموږ د سر سترګې او اولادونه یاست، شمشاد ستاسې په ټولګي کې هغه تکړه ځوان دی چې له بل تکړه زده کوونکي بابرشاه جان څخه یې یوه لسیزه وروسته اول مقام ګټلی، سږ کال مو همدی اول نومره دی، له زړه نه دې ورته مبارک وي.

شمشاد او ځینو ملګرو یې د لاسونو په شوخې پړکا شور جوړ کړ، ځینې خپه او ځینې خوښ شول، شمشاد په خپل ځای کې ودرېده، د واه چیغه یې کړه، ټولګیوال یې غورځنګ د شمشاد خواته ورغی، خوشحالي وه، شمشاد یوه شېبه په دې فکر کې لاړ چې هسې دی ویده دی او خوب به ویني، په غورځنګ یې سترګې خنبې کړې، په ځیر ځیر یې ورته وکتل، د هغه په سترګو کې یې خپله خندانه څېره ولیده چې اننګي یې د خوښۍ ګرمې اوښکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبوي. غورځنګ شمشاد په غېږ کې ټينګ ونيوه هغه يې ښکل کړ، د ولاړو ټولګيوالو د لاسونو شوخې پړکا ښوونځی په سر اخيستی و او سترګې يې په غورځنګ او شمشاد خښتې کړې وې، څو شېبې وروسته ټول سره کېناستل.

د شمشاد اول نومرګي چې ټول هک پک کړي وو، ټولګي کې يې يوه او بل ته کتل، ټولګيوالو يې د بابرشاه لپاره راوړي ګلان د شمشاد په غاړه کې وراچول او مبارکياني يې ورکولې.

چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي
چا ويل چې په درياب کې ګوهر نشته

د مبارکيو تر ځنګ په ټولګي کې ګونګوسې په دې خپرې شوې چې څنګه بابرشاه ندی اول نومره شوی؟

سرښوونکي غږ کړ:

شمشاده! اوس د تختې خواته راشه او خپله ډالۍ ترلاسه کړه.

شمشاد د خوښۍ قدمونه اخيستل، خو د ساعت وړاندې وېرې او انديښنې اغېز يې لا اندامونه رپول، په لړزېدلو قدمونو ور روان شو، سرښونکي شمشاد په تندي ښکل کړ، اطلاعنامه، مبارکي او ډالۍ يې ورته په خپل لاس وسپارله.

شمشاد بېرته خپل ځای ته راغی، غورځنګ هم د شمشاد په غاړه کې لومړی ګلان او بيا خپل لاسونه واچول، دواړو دومره وخندل چې آن له سترګو يې اوښکې روانې شوې، بل ټولګيوال يې اباسين شمشاد ته غېږه ورکړه، په تندي ده هم ښکل کړ، بيا يې تر څو شيبو خندا وروسته ټوکې پيل کړې، ويل يې کېدای شي بله ازموينه کې زه اول نومره شم، ددې خبرې په اورېدو په ټولګي کې خندا زور واخيسته ټولو خندل، غورځنګ لومړی په غوسه او بيا

يې په کړس وخندل، ويل يې د خدای ج بنده ګانو د شمشاد د اول نومره ګۍ فکر د چا په سر کې و؟ دغه دی اوس اول نومره شو.

شوخ مزاجه جنت راودانګل د سترګو په رپ کې يې د شمشاد له مخه د پنځه مچکو ټقونه ووېستل، ورغبرګه يې کړه بچو د جنت ياران تل په غرونو کې لارې باسي دا زما خبره ومنئ او سبقونه ووايئ داسې به اول نمره ياست، خپلواک ورغږ کړ.

لنډيه! لږ دا خواږه نصيحتونه ځانته هم ووايه.

جنت په ځانګړي انداز د خولې ډول ورته شروع کړ او په خندا يې وويل: لالا مو تيار د حاضري کلينر دی، شمشاد مو له پيل او زه مو له پايه اول نمره يم.

بل ټولګيوال يې خپلواک په خندا ويل:

ګلان مو بابر شاه ته راوړل خو د شمشاد په غاړه کې مو واچول،
څوک د چا نصيب نه شي خوړی.

شمشاد چې له ډېرې خوشالۍ خبرې نه شوې کولی په ټولګي کې يې قدمونه ووهل بيا يې ويل:

نصيب مې خپل دی رارسيږي
خلکو زما په نصيب مه تړئ شرطونه

شمشاد او ټولګيوال يې د لېسې له دروازې بيرون ووتل، د شمشاد په مخ د خوشالۍ اوښکې راروانې وې. مخامخ د نجونو د لېسې دروازه هم خلاصه شوه او د شمشاد د ګاونډي لور سوله په ژړا له ليسې راووته، هغې د نښتر په څېر دنګ قد، زړه راښکوونکې څېره، د مارانو په څېر تاوتاو تورې زلفې، غټې بادامي سترګې، د خنجر په څېر تېره ښو يې د سترګو خمار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا پیاوړی کاوه، یوه لوښت غړی، سپین کاغذي مخ، نری پوزه او د ململو په شان پستو لاسونو یې د هر نظر تېر خپل ځانته راکاږه، هر پل یې په ناز لکه د زرکې اخیسته او په ټوله کې یوه بې جوړې نجلۍ وه چې سترګې ترې نه اوښتې.

سولې ددې لپاره ژړل چې سږکال په ټولګي کې نه وه اول نومره شوې، د اوښکو لیکې یې په سپینو اننګو کې لارې جوړې کړې وې او د دغې ناخوښې بار یې په اوږو پروت وه، ورو ورو د سړک په خوا رهي شوه، چې نا ببره یې د هلکانو په ښوونځي یې سترګې ولګېدې، پام یې شو چې د شمشاد په غاړه کې ګېډۍ ګلونه پراته او په مخ یې د خوښۍ څپې خورې دي.

لس متره لرې ودرېده، څو دقیقې د شمشاد په ننداره کې ډوبه وه، بېرته یې مخ د خپل ښوونځي خواته واړوه، ویې کتل چې چا نده څارلې او هېڅوک هم له خپل ښوونځي نه ورته ګوري، د خپل ښې لاس د شهادت ګوته یې په غاښ کړه، بیا یې غاښونه په خپلې لاندنۍ شونډه ښخ کړل، ټیکری یې له ځانه تاو کړ، د ځان د سمبالولو هڅه یې وکړه، له لاسي دستکوله یې کاغذي دستمال راوویسته، مخ یې پرې پاک کړ، بیا یې بل کاغذي دستمال راوویسته او له سترګو راغلې اوښکې یې پاکې کړې، خپل ګلکسي ټیلیفون یې راوویست، مخ یې بېرته د نجونو د ښوونځي په لور واړوه، د ګلکسي ټیلیفون په ښیښه یې خپلې نازکې ګوتې تېرې کړې، درې واره یې د ټیلیفون کوډ دننه کړ خو خپل شاتګ او د شمشاد پرمختګ اغېز، بیخي یو ډول کړې وه چې آن د خپل ټیلیفون کوډ یې هم هېر شوی وو، څو دقیقې یې سوچ وکړ او بیا یې په خپل وچلي لاس کېښوده، د مبایل کوډ یې دننه کړ،

سکرین خلاص شو، د ټیلیفون د مخې په کمره کې یې خپلې څېرې ته په ځیر وکتل، په ښې لاس یې چپه غومبورې وسولاوه او د اوښکو راغلي نښې یې ترې پاکې کړې، بیا یې ځانته په ډېر ځیر ځیر وکتل، پښه نیولې روانه شوه، د شمشاد خواته راغله خو بیا یې هم جرات ونکړ چې هغه ته نژدې ورشي.

له ځانه سره ویل:

چې هاغه زما د انا خبره ده څوک له غمه او څوک له خوشالۍ ژاړي.

سولې خپل مخ په پړوني کې راپټ کړ، یو خوا او بله خوا یې وکتل، غوښتل یې شمشاد ته د اول نومره ګۍ مبارکۍ ورکړې ځکه چې د شمشاد څېره، پوهه اوخوی یې خوښېده، خو ورسره د مخامخ کېدو پلمه یې نه موندله. همدا ښه موقع وه چې له شمشاد سره خبرې وکړې او د هغه زړه ته لار پیدا کړي.

پښه نیولې د شمشاد خواته ور روانه شوه، په زړه کې یې څو خبرې تاو راتاو شوې، بیرته ودرېده، لړزېده، اندېښنه یې وه چې څوک یې ونه ویني، د خپل پلار فتح خان او ورور روښان غوسه یې ذهن ته راغله، لومړیو کې یې ویل نه به ځي، که کورنۍ یې خبره شي ژوندۍ به یې پرې نه ږدي، دوه قدمونه یې واخیستل، شمشاد ته یې وکتل،بیا یې ویل ما خو دا وخت په خوب لیده خو الله ج په وېښه رانصیب کړ، زړه یې وړاندې او بېرته کېده چې که له شمشاد سره وګوري څه به وشي، بیا یې په ټولې بینا نړۍ د ړندې ګمان وکړ او د شمشاد خواته ور روانه شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد ته مخامخ په داسې حال کې ودرېده چې په څېره کې يې له ورايه له شمشاد سره د کلونو وړاندې څه پټه رشته ښکارېده، ورته يې ويل:

شمشاد جانه مبارک! بيا يې د خپل ټيکري څنډه په خوله کې ونيوله، خپله شونډه يې په غاښ کړه، شمشاد ته يې مخامخ وکتل او د هغه په سترګو کې يې د هېنداري په څېر خپله څېره وليده، شکي شوه چې شمشاد هم دې سره دلچسپي لري او په زړه کې يې د سولې لپاره څه شته.

سولې خدای پاماني وکړه خو شمشاد لا په خپل ځای ولاړ و، ټولګيوالو يې سوله او شمشاد يوځای ولاړ وليدل، هغوی يې څنګ ته راغلل، ټوکې يې پيل کړې، په نيمه يې شمشاد پوه کړ چې نجلۍ څوک وه؟

شمشاد وخندل، ويل يې سبا راپسې نورې خبرې جوړې نه کړئ، هغه نجلۍ مې د اکا لور وه، غورځنګ، پښتون ته او پښتون بيا خيبر ته وکتل، د هر يوه په شونډو د شيطانۍ موسکا خپره وه، خو د شمشاد د خپګان وېرې په زوره د خندا اجازه نه ورکوله.

شمشاد چې د بخت ستوری يې نن ښه بيدار شوی و، يوه شېبه په يوه خيالي دنيا کې سوچونه وکړل، هغې سره يې د يوځای والي تصوير په خپل ذهن کې رسم کړ، بيا په بل فکر کې ډوب شو، زړه کې يې ويل سوله هم..

د ښار په لور روان شول، په لاره کې يې فکر کاوه چې سوله زمونږ د کلي د خان لور ده، د پلار مېږې يې چې په رياضي کې تکړه سړی نه وي نه شي شمېرلی، د پلار په ځمکو کې يې اته سپارې ګرځي، شپږ بزګر يې په کروندو کې شپې سبا کوي او د

غواګانو د ذکات په پيسو يې زمونږ درې کاله ګزاره کېږي، مونږ او هغوی د ځمکې او آسمان په څېر توپير لرو، نه سره جوړېږو.

بيا يې زړه کې وګرځېده، چې د سولې ريباري هم هر سړی نه شي کوی، د ولور پوره کول خو يې يو خوب دی، د هغې د پلار په مېلمستون کې زما په څېر کسان پيالو کې چای اچوي او ميلمنو ته بوټونه سموي.

شمشاد پنځه ورونه درلودل، پلار يې کلونه وړاندې ناڅرګندو کسانو له ښاره کور ته په لاره په شهادت رسولی و، او مور يې ملالۍ د ورځنيو چارو د مخ ته وړو لپاره په خپل کور کې خياطي کوله.

شمشاد د خپل پلار څېره نه وه ليدلې، دوه کلن ترې پاتې و، په تخيلي ډول به يې د هغه څېره په ذهن کې انځوروله.

د شمشاد او سولې دوي کورونه له ښاره پنځه کېلو متره لرې و، له درې هديرو، زرګونه ونو، شپږو نهرونو او د کندوز تر مست سيند به تېرېدل او بيا به د مرکزي بغلان ښار ته رارسېدل.

د ښوونځي د رخصتيو له پيل سره سم سولې په ښار کې د انګليسي او رياضي کورسونه پيل کړل، څو د روښانه راتلونکي لپاره خپل منزل لا ګړندی کړي، سبا يې د کورس په خوا کې شمشاد وليده چې هغه هم راغلی، حيرانه شوه، چې شمشاد به دلته څه کوي، د ورتګ لپاره زړه نا زړه وه، دنيا او د خلکو سل خبرو يې ذهن ورګډوډ کړ، ځان سره يې خبرې پيل کړې او سوچونو کې د شمشاد ليدو لپاره يې لارې جوړولې، لږه شېبه په خپل ځای کې غلې ودرېده، زړه کې تېر شو کاش

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد یې خواته راشي او سلام ورکړي، نا ببره یې فکر ته ورغله دا خو کلی ندی ښار دی، دلته خو د لیدو لپاره څه ناڅه رڼا شته، په شمشاد یې سترګې خښې کړې،خواته یې ورغله، ستړي مشي یې ورسره وکړه د هغه په دیدن یې سترګې رڼې کړې او بیایې ترې پوښتنه وکړه:

چې اې! تاهم کورس پیل کړی؟

شمشاد چې د سولې په لیدو یې د زړه ځپې په ښوربدو شوې حیران وه، چې سوله دلته څه کوي، د قسمت وېش او کار ته بیخي سوچي وه، شمشاد لکه د قاضي په ړاندې محکوم مجرم، هېڅ هم د خبرو لپاره نه درلودل، یوازې یې سولې ته کتل او په خیالي نړۍ کې یې لکه د تور باز په ټول ښار د واکمنۍ وزرې خورې کړې وې.

سولې ورغبرګه کړه:

اې ! سبا راځې؟

شمشاد د سولې په خبره خپلې سترګې ګنډلې وې، ورته یې ویل:

هو کورس وایم، زریالي لالا راولېږلم چې درسونه دې ووایه او زمونږ په څېر باید نالوستی ونه اوسې.

بیا یې ویل:

هو راځم نو نور څه کار لرم.

سولې چې تر څو نورې خبرې له خولې ویستې نزدې ټولګی رخصت او زده کوونکي راووتل، سوله پرته له خدای پاماني ترې روانه شوه.

شمشاد چې د سولې سره یې ورځ تر بلې د زړه تارونه لا ورنږدې کېدل د زده کوونکو په راتګ یې ورته ویل:

زما چې وار راغی ستا پلار راغی

شمشاد سولې پسې، چې د ټولګي په لور یې ګړندي قدمونه اخیستل ورکتل او شته ماحول یې ډېر زیات خوښ شو، پرېکړه یې وکړه چې اوس خو به خامخا همدې کورس کې درس وایي، نو ړوند له خدای څه غواړي دوه سترګې، ځان سره یې راغبرګه کړه:

یو پلو مې یار لونګین مې په دا بل پلو
یه! وړوکې دې پلو راواوړه
جانان زما د ګلو ونه
له هرې څانګې یې ځولۍ ګلونه وړمه
یه! وړوکې دې پلو راواړه

سولې چې د شمشاد په اړه یې فکرونه ورځنۍ دنده ګرځېدلې وه، ځینې وخت به ترې نا ببره کارونه هم ترسره شول، یوه ورځ سولې په کور کې دیګ پخاوه، د شمشاد په اړه دومره سوچونو کې ډوبه وه چې د مالګې پرځای یې دیګي ته په ناپامۍ کې بوره ور واچوله، وریجې یې پخې کړې، کاسو کې یې وریجې واچولې خو سوله د شمشاد زړه راښکوونکې څېرې یوې بلې خیالي نړۍ ته وړې وه، د هغه لیدو خوند یې له هېڅه سره نه شو پرتله کوی، لاس تر زنې د کوټې په کُنج کې کېناسته،مور یې غوټۍ پوښتنه وکړه چې سولې راځه ډوډۍ وخوره، سولې ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ځواب کې ویل چې زړه ته مې نه کېږي، پلار یې فتح خان ویل، سولې لورې ناروغه خو به نه یې؟

سولې ورته په ځواب کې ویل نه پلارجانه هسې مې زړه ته نه کېږي، دا وخت د سولې لالا روښان د وریجو خوړل پیل کړل، لومړۍ مړۍ یې چې وخوړه ویې خندل، ټول هک پک شول چې روښان د څه لپاره او ولې خاندي، پلار، مور، ورونو، او د ورونو مېرمنو یې سترګې پرې راخښې کړې، پلار یې په غوسه ورته ویل هلکه د څه لپاره خاندې؟

روښان بیا وخند ل، ویل یې سولې داسې وریجې ندي پخې کړې چې ویې خورئ، د مله کول وریجو کې یې د فابریکې لبلبو ورګډ کړي مور یې ویل ولې؟

پلار یې چې د شکرې ناروغي درلوده او په کمه مالګه تیار خواړه یې خوړل، ویل یې:

افرین زما سولې نن دې زما په زړه خواړه برابرکړي، مور یې غوټې وخندل ویل یې:

سولې! لکه چې د مالګې په ځای دې دیګې ته بوره ور اچولې؟

سوله حیرانه شوه......

پلار یې که څه هم خندل په غوسه یې ویل غلې شئ، زما د نازولې لور په پاخه کړي دیګې پورې مه خاندئ.

په خندا او ټوکو ټولو ډوډۍ وخوړه، سولې دسترخوان ټول کړ او خپلې کوټې ته لاړه، غوښتل یې ارامه ویده شي، هسې یې هم ورځ د شمشاد په فکرونو تېره کړې وه، دشپې تر دولسو بجو خوب ورنغی، د ټیلیفون ځراغ یې بل کړ، خپله برستن یې ټوله کړه، غوښتل یې کتابچه او قلم راواخلي، مخکې له دې چې

کتابچه راواخلي هغه شېبه یې ذهن ته راغله چې د شمشاد په څېره یې خپلې سترګې ګنډلې وې.

بیا یې دا ټپه وویلې.

چې نیمه شپه شي ټول ویده شي

په ما میلمه شي د شیرین جانان غمونه

قلم او کاغذ یې راواخیستل، غوښتل یې شمشاد ته څه ولیکي، ذهن ته یې د خلکو خبرې راغلې، د پلار خانې او د شمشاد غریبي یې د خپل فکر یوه برخه کړه، غوښتل یې شمشاد ته د خپل زړه خبرې ولیکي، ګوتې یې وربږدېدې، قلم یې بېرته کېښود، د لیک لیکل یې پرېښودل، بیرته یې د خوب ځای ته لاړه، دوه ساعته بیا تېر شول خو سوله لا ویښه وه، غوښتل یې ځان ته ډاډ ورکړي، ځان یې نه شو راضي کولی، د شمشاد مینې یې په زړه کې اور بل کړی و، د زړه تناره یې لمبې کولې، د شپې تیارې ورته ډول ډول پیغورونه ورکول، د کوټې د څلور چوپو دیوالونو یې اته ډوله مفهومه او تعبیرونه اخیستل، بې واکه یې له سترګو اوښکې روانې وې، په خپل ټیکري یې اوښکې پاکې کړې، بیا یې قلم او کتابچه راواخیسته، دا ځل یې د ګوتو پر ځای زړه رېږدېده، دوه واره یې لیک ولیکه خو له سترګو یې په کاغذ څڅېدلو اوښکو د کاغذ رنګ بدل کړ، سولې فکر وکړ چې که دا لیک شمشاد ته ورکړي هغه به پوه شي چې سولې راپسې ژړلي او بیا یې لیک لیکلی، د پیغلتوب غرور یې په کاغذ راغلې اوښکې ونه شوې زغملی، اوښکې یې وچې کړې او بیا په بل کاغذ یې په شنو او سرو قلمونو شمشاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته لیک ولیکه، درې بجې ویده شوه، له درې بجو یې د سهار تر شپږو بجو همدا لیک په زړه پورې نیولی و.

سهار یې لیک په خپل لاسي بیک کې ځای پرځای او بیا د سهار ناشتې تر خوړلو وروسته د کورس په لور روانه شوه.

په ټوله لار یې زړه درزېده چې شمشاد به یې دغه لیک واخلي کنه؟

بیا یې ویل هسې نه چې شمشاد بیا وخت ونلري نو څنګه به لیک ورته وسپاري؟

په ټوله لاره د کورس ټولګیوالو یې زرنج کې کیسې کولې، سوله په فکرونو کې ډوبه وه، ملګرې یې برېښنا ورته په خندا ویل:

سولې په وچلي دې ولې دولس بجې دي؟ څه شوي؟

سولې ویل:

هسې نن لږ ناروغه یم سر مې درد کوي.

نجونو وخندل، ویل یې:

سر دې خیر چې زړه دې درد ونه کړي

بیا برېښنا ویل:

زما خو زړه درد کوي

هوسۍ په کړس خندا ورته ویل:

برېښنا ته خو په سمسور میینه یې؛ نو د سولې به ولې زړه درد کوي؟

سولې د زړه په زور وخندل او ویل یې:

هوسۍ ریښتیا وایي برېښنا ته خو میینه یې، بیا یې له ځانه سره په زړه کې تېره کړه چې خبره خو زما هم د مینتوب ده نو ځکه........

په خبرو خبرو ښار ته ورسېدلې، د کورس مخې ته له زرنج ښکته شوې، دزرنج غرهار د ټولو سرونه په درد کړي و، سولې نجونو ته پلمه وکړه چې یو قلم اخلم او تاسو ټولګي ته درځئ، په همدې پلمه د کورس په دروازه کې ودرېده چې ګوندې شمشاد وګوري، څلور خوا یې و څارلې، وې لیدل د کورس مخې ته د دوهم پوړ په بالکن کې شمشاد ولاړ دی، سولې یو عجیبه حس د شمشاد پر وړاندې درلوده، د هغه په لیدو تازه کېده، څار یې وکړ، یوخوا اوبل خوا یې وکتل، ټول هلکان او نجونې په خپلو درسونو کې بوخت وه، ځان سره یې کړل:

غوړې لا غوړې، ورو ورو د شمشاد څنګ ته ورغله، مخامخ ورته ودرېده، مخکې له دې چې سوله له شمشاد سره ستړې مه شې وکړي، هغه ورته وکتل او په حیرانتیا یې ویل:

سولې ته؟

سولې ورته ځواب ورکړ:

هو زه، ولې حیران شوې؟

شمشاد ویل:

نا!!! خو نن څنګه لس دقیقې وړاندې کورس ته راغلې یې؟

هغې چې د شمشاد دیدن یې له خدای ج نه غوښته په خندا یې ویل:

شمشاده! کیسې ډېرې سر یې یو، یو څه مې راوړي، زه باور درباندې لرم، هیله ده چې باور او زړه مې مات نکړې، هسې خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږې چې ټول زړه او په ځانګړې توګه د نجونو زړونه د هندارو په څېر دي، چې که هر څومره پیوند شي بیاهم مات ښکاري او ټول د مات په سترګه ورته ګوي.
شمشاد چې نور یې د زړه فشار ورو ورو عادي کېده،
د سولې سترګو ته یې کتل او په خندا یې ویل:
ښاا! د هلکانو زړونه خو ستاسې نجونو د لاسه پیوند پیوند دي، آن ځینې زړونه دومره مات شوي چې په دې دنیا یې پیوند کول هم ناشونی کار دی.
سولې شمشاد ته سترګه ووهله، هغه وخندل، بیا سولې خپله شونډه په غاښ وچیچله، ښکته یې وکتل، شمشاد خوښ و او خندل یې، سولې خپل دستکول ته لاس کړ او لیک یې ترې راووېسته، شمشاد ته یې ویل:
ګوره شمشاده! له دې خبرې هېڅوک خبر نه شي کنه نو بیا درنه سوله خپه کېږي، شمشاد څه ونه ویل خو سر یې وخوزاوه او سوله یې پوه کړه چې سمه ده.
بیا سولې هغه لیک شمشاد ته ورکړ چې پکې یې له شمشاده د هغه د ټیلفون د شمېرې غوښتنه کړې وه او هغه خبرې یې ورته لیکلې وې چې د زړه یې وې خو په خوله یې نه شوې کولی.
شمشاد د لیک په اخیستو حیران شو، په زړه کې یې سل رنګه خبرې تاوراتاوې شوې،خو سترګې یې د سولې په دیدن نه مړېدې او په ځیر ځیر یې ورته کتل.
سولې ورته ویل:
زه مې له ملګرې ښاپېرۍ سره یو دوه خبرې لرم، نو درنه ځم بیا یې ورته ویل:

شمشاد جانه که دې ځواب درلوده ویې لیکه همدلته دا لیک په ځمکه وغورزوه، زه یې پورته کوم او که دې ځواب نه درلوده نو لیک څېرې کړه؛ خو پام چې څوک خبر نه شي او چاته څه ونه وایې.
د شمشاد ذهن بیا له باغو ورواوښت، لاسونه یې لړزېدل، حیران و چې سولې به څه ورته لیکلي وي؟
لیک یې په ډېرې بیړې سره خلاص کړ، په لیک کې سولې لیکلي و:
غوښتل مې شمشاد جان درته ولیکم خو نه پوهېږم، چې ته به زما وړاندیز ومنې کنه؛ نو ځکه مې درته شمشاد جان ونه لیکل.
ډېرې شپې شوې چې خوب مې تښتېدلی دی،
علت یې ندی مالوم
پوهېږې!
له ماشومتوبه مې ستا څېره او نوم خوښېده،
د ژوند مانۍ مې په تا ودانه ده، په هر څه او هر ځای کې تا وینم، پوهېږم د کلي دود او دستور به مونږ خپلې خوښې ته پرېنږدي خو که زړه د کرکر غر هم وي مینه یې اوبه کوي.......
د پاڼې په منځنۍ برخه کې سولې په سره قلم لیکلي و:
شمشاده زه درسره مینه لرم!!!
پخوا مې هم درسره مینه درلوده، څه مې نه شو ویلی او نه مې کوم عکس العمل ښودلی شو، ځکه چې زه د کلي د خان، ملک او د ملا لور یم، خو نور مې د زړه ماڼې بې له تا کنډواله ده، صبر مې تر همدې بریده و، شپه او ورځ مې ته په خیال او فکر کې یې، ته راته په ځیر وګوره، چې په دې ورځو کې مې څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ زېړ شوی، لکه سیم نری او لکه د مني پاڼه زېړه پېړه شوې یم، که بې تا مې ژوند کولای شوی کله مې هم درته دا لیک نه لیکه، خو بې له تا ژوند تریخ او پیکه دی، ستا مینې مې په زړه منګولې ښخې کړي، د ورځې پیل او پای مې ستا په یادونو کې ورک دی او د شپې چوپتیا راته ستا د مینې ژمنې راکوي، هجر دې سخت او نشتون دې زما له صبره وتې خبره ده، زما ګرانه مینه درسره لرم.

بې لــــه تــــا ژونـــد نـــه تېریــــږي
پـــه ریښـــتیا ژونـــد نـــه تېریـــــږي

شمشاده! تېره شپه مې بیخي ډېر یادېدې، ستا څېره مې د سترګو په نینیګک کې پرته وه، روحاً له تا سره وم خو جسم ته مې کوټې، دیوالونو، کړکۍ، دروازې، د هجر تیارې او د شپې چوپتیا ستا د نشتون پیغورونه راکول.

سترګې به مې چې پټې کړې نشتون به دې هڅولم چې سترګې خلاصې کړم.

د لیک په وروستۍ برخه کې یې لیکلي و: د ټیلیفون شمېره دې راکړه، کله کله به دې له حاله ځان خبروم.

دلیک په پای کې راغلي وو: تېره شپه مې په دې ټپه زړه ټکور کړ کنه نو هېڅ خوب نه ورتلم ستا په اړه مې ډول ډول فکرونه کول.

مییـنــــه صـــبر وظیفـــه کـــړه
د دریـــابونو ماهیـــان غـــاړې تـــه راځینـــه

شمشاد چې لیک یې په لاس کې و، د خپل د مودو ورک ارمان په اوبو کې یې لامبو وهله، غلی ولاړ و هېڅ یې نه ویل، سولې د سترګو له کونجو ورکتل، شمشاد مسکی شو، د بغلان ساړه باد یې د تورو ویښتانو پیکی یو او بل خوا اړوه، حیران دریان ولاړ و ته به وایې چې په دې ښار کې د شمشاد د پاچاهي اعلان تازه شوي او یوازې دی د دې مست ښار لیوني واکمن دی، د ځان سره یې بنګېده او په زوره زوره یې خندل.

په څلور متری کې یې ولاړو هلکانو ویل:

دا لیونی شوی دی

بل ور زیاته کړه:

مه خاندئ له کلي چې ښار ته راشي لومړیو ورځو کې همداسې وي.

درېیم یې خوله ورجوړه کړه:

د کوم هندي فلم صحنه به یې خیال ته راغلې وي.

څلورم یې چې میراغا نومېده او ټولو له زیاتې مینې ورته میرو ویلې او د ګاونډي په لور یې مین وو، ویل یې:

دا هلک مین دی، تاسو مسخرې مه کوئ، مینان چې د خپل یوځای والي وخت یادوي په زړه کې خوښېږي او همداسې خاندي، نورو ته هماغه شېبه د ړندو ګمان کوي، اوس دا هلک خدای خبر چې چېرته دی او څه کوي، خو روحاً تش کالبوت دلته زمونږ مخې ته ولاړ دی او مونږ یې په اړه خبرې کوو.

شمشاد له ځانه سره فکرونه هم کول، خوزړه یې له خوشالۍ ټوپونه وهل، لیک یې په سینې پورې کلک نیولی و او د کورس مخې ته په بالکن کې ګرځېده راګرځېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې له ځانه سره ویل سوله خو زما خوښېده، زه د هغې لیوال وم نو په ما کې به څه ښه والی وي، چې سوله په ما میینه شوې ده؟

شمشاد چې د کلي د یوې غریبې کورنۍ غړی و او پلار یې هم په کوچینوالي کې د لاسه ورکړی و او بلې خوا سوله د کلي د خان لور او د مشهورې کورنۍ څخه وه، زړه ته یې نه لوېدله چې مینه دې ورسره ولري، له ځانه سره یې فکر وکړ، یوه شېبه چوپ او خپه شو ویل یې:

سوله په ما هسې مسخرې کوي او غواړي ما ځانته کم راولي، ځکه یې دومره کیسې راته لیکلي او د ټیلفون شمېره مې غواړي.

د شونډو لاندې یې دا بیت ځان سره دکلمه کړ:

ته خان یې او خبرې دې خانانو غوندې غټې
نو څنګه به دې یار شم زه غریب یم صاحبه

شمشاد په همدې فکرونو کې و، سولې چې نوره یې حوصله ختمه وه پرې راغږ یې کړ:

شمشاده څه دې وکړل نه دې د لیک ځواب راکړ او نه دې خیرې کړ؟

لکه د مجنون په څېر فکرونه کوې او.......

شمشاد چې له خوشالۍ په خپلو جامو کې نه ځایده ویې خندل، بیا یې په ماته غاړه سولې ته ویل:

اې! ما فکر کاوه چې ته به څومره ارامه نجلۍ یې خو ته ډېره شوخه یې، دا ما ولې ځوروې؟

سوله چې شمشاد ورته د همدې دور سیف الملوک ښکارېده او تازه د شمشاد مینې یې په زړه منګولې لګولې وې ویل یې:

ما خو هېڅ هم ندي کړي، د لیک لیکل که ګرمتیا وي او په تامینېدل جرم دا ملامتیا او جرم مې قبول دی.

شمشاد بیا وخندل، خوشاله شو، د شمشاد خندا سوله هم په خندا راوسته، دواړو خندل، ددوی خندا لا پای ته نه وه رسېدلې چې د انګلیسي استاد یې بهیر پرې راغږ کړ:

والکه وا نجلۍ راځئ چې درس پیل کېږي.

شمشاد چې هم خوشاله وا او هم د سولې له تاثیر لاندې راغلی و سولې ته یې ویل:

سیلۍ راځه ټولګي ته!

سولې مسکۍ شوه ویل یې:

په تا څه شوي زه سوله یم، پام چې استاد ته دې دننه خپل نوم د شمشاد پرځای شمشتو ونه وایې.

ددې خبرې په اورېدو هم شمشاد او هم سولې وخندل.

دواړه ټولګي ته ننوتل او درس پیل شو، استاد ویل:

ټولګی نوی جوړ شوی نجونې او هلکان دې ټول په وار سره ځانونه راوپېژني.

ټول استاد ته ځیر و، استاد د انټرچنج کتاب درس ورکاوه او پاڼې یې اړولې، شمشاد یو وار سولې او بیا یې لیک ته کتل، استاد او ټولګیوال ورته ړانده ښکارېدل.

شمشاد سولې ته شمېره ولیکله او تر درس وروسته یې لیک بېرته سولې ته وسپاره، خو سولې ته یې ویل چې د ټیلفون ښیښه یې ماته ده، شمېره نه ښيي او بطرۍ یې هم سم چارج نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتي نو که ډېرې وخت یې ټیلفون بند و خپه کېږي دې نه، بیا یې ورته غږ کړ:
اې سولې جانې! د شپې راته زنګ ونه وهې چې لالاګان مې په کور کې وي.
سوله د کلي له نورو نجونو سره یوځای کورس ته راتله، تګ او راتګ یې هره ورځ له کلي تر ښاره او له ښاره تر کلي په زرنج کې و، د سولې اقتصادي وضعیت ښه و خو نورو نجونو وسه نه درلوده چې د زرنج په ځای موټر امله کړي.
ورځې تېرېدې، کورس کې یې بله ورځ د شمشاد لاسونو او مخ ته وکتل چې سره اوښتي، ځکه چې پلی(پیاده) پنځه کیلومتره تر ښاره تللی و، سوله پوه شوه چې شمشاد پیسې نلري او پلی له کوره تر ښاره کورس ته راځي.
شمشاد رخصتۍ کې سولې ته وکتل ویې خندل ویل یې:
سولې ته خو ښه یې! په دې سړه هوا کې دغه ده تر کورسه راغلې یې ما فکر نه کاوه چې ته دې په واورینو او سړو ورځو کې هم درس ته راشې، بیا یې ورته په ځیرځیر وکتل او په کړس خندا کې وویل:
پلار او مور دې هسې په تا د سولې نازک نوم اېښی ته لکه تکړه جنګیالۍ د تودو او سړو پروا نه ساتې.
سولې غوښتل ورته څه وایي، خو د املې ملګرې یې ښکلا پرې غږ کړ، چې سولې زرنج چمتو دی.
سولې خپل لاسي دستکول ته لاس کړ، دوه زره افغانۍ یې ژر ترې راوویستې او شمشاد ته یې ورکړې، ورته یې ویل:
ځانته دې کورتۍ او بوټونه واخله.

شمشاد له سولې پیسې نه اخیستې ویل یې:
نااا مننه! پیسې لرم.
هغې ورته ویل:
خبرې مه اوږدوه پیسې مې ستا په نامه راوړې او که راسره مینه لرې نو وایې خله.
بیا یې ورته غږ کړ اې زما شمشاد جانه ته کور ته پلی ځې؟
هغه ځواب ورکړ:
هو نو، زه یو تکړه هلک یم؟
سوله نجونو ته ورغله او هلته یې ملګرو ته ویل چې شمشاد هره ورځ آن له کوره تر ښاره او بیا له ښاره تر کوره په دې سړه هوا کې پلی تګ راتګ کوي، نورې ملګرې یې غلې شوې، زرلښتي ویل سولې خورې د زرنج ښې خوا ته چې کوم د سامان صندوقچه شته په هغه دې کیني او هره ورځ دې له مونږ سره ځي او راځي، پیسې دې نه ورکوي خوارکی خو هسې هم زمونږ کلیوال دی.
ټولو وخندل ویل یې:
بیخي ښه خبره ده هلئ شمشاد ته غږ کړئ.
د زرنج چلوونکي میرویس ویل:
وروسته تر دې به زه له شمشاد سره په لاره د هغه غره او ده غره کیسې کوم، تاسې خو لوستې نجونې یاستئ او مونږ سره کله خبرو ته وخت لرئ؟ سولې دوی شمشاد له ځانه سره د کب میاشتې تر دولسمې نیټې کورس ته بوته او راوسته، یوه ورځ چې یخ شمال وېرونکی غږ کاوه او له آسمانه هم واوره ورېده، سولې د شمشاد ټیلیفون ته زنګ وواهه، د شمشاد د ټیلیفون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښیښه ماته وه او شمېره پکې نه ښکارېده، شمشاد چې خپلو څارویو ته هماغه شپېه وابښه چمتو کړی و یخنۍ لړزاوه، په لړزېدلو ګوتو یې د اوکې بټن کېکاږله او په تېزۍ یې وویل:

بلې څوک یې؟

د ټیلفون شانه په خوندور آواز سولې ورغږ کړ:

هلو زه یم!

شمشاد ویل سولې ته یې؟

سولې په خندا لومړی ورته ویل:

هو زه یم!حیران شوې چې څنګه مې زنګ وواهه کنه؟

هغه ویل:

نه خوږې، هسې مې پوښتنه وکړه

هغې ورته ویل: دا وخت نو تاته څوک زنګ وهي، ته نه پوهېږې چې ته په چا ډېر ګران یې، بیا سولې ورته ویل:

اې شمشاده ! څوک خو به دې څنګ کې نه وي؟

شمشاد اخو او دیخوا وکتل بیا یې ویل:

د ګرانښت خو درته نه وایم، که مې درته وویلې چې څومره راته ګرانه یې نو بیا دې بې ما طاقت نه کېږي، ویې خندل ویل یې:

دومره راته ګرانه یې لکه ستا ګیلې او زما هسې خبرې.

سولې ورته ویل:

که وزګار یې د کلي دوکان خواته همدا اوس را روان شه، زه به د دروازې له درزه دروګورم بیخي درپسې خپه یم، بیګا مې هم ډوډۍ ونه خوړله، مور مې ویل ډېرو درسونو دې اشتها سوځولې له ډوډۍ پاتې یې، دوه هډوکي شوې یې، او... شمشاده ! پوره نهه ورځې وشوې چې ستا څېره مې سترګو

سترګو ته کېږي، ستا د نشتون نهه ساعته راته نهه ورځې او نهه ورځې راته سم نهه کالونه ښکاري.

هغه غلې شو

بیا سولې پرې غږ کړ، اې ته لکه چې ماپسې نه یې خپه څکه نغواړې چې راشې !

شمشاد ویل:

سمه ده اوس در روانیږم خو بوټونه مې شلیدلي، هسې نه چې یخ مې شخ کړی او تر تا درونه رسیږم بیا یې کټ کټ وخندل.

سولې ویل:

راځه درته په تمه یم بیا یې له ځانه سره ویل:

د شمشاد په خامه مینه مې زړه سوری سوری کړ، د یوې داسې مسافرې په څېر یم چې خپل منزل رانه ورک دی، د نهیلیو پر ګړنګ ولاړ یمه، شمشاد جانه دغه ګړنګ ستا له سترګو سره اړیکه لري، خیر دی سترګو ته دې رپ ورنکړې چې د ښو په خوزولو سره به دې زما هیلې له ګړنګونو وغورزوې، بیا یې د ځانه سره ویل:

هیلې مې د منې د پاڼو په څېر دي، شمشادجانه وفا دې زما هیلو ته پسرلی دی او جفا دې د منې هغه شمال دی چې په راتګ سره به یې زما د هیلو پاڼې ټولې تویېږي، بیا یې دا بیت له ځانه سره دکلمه کړ

د زړګیه بم مې ستا د سترګو په ریموټ تړلی
یو سترګک ووهه زما د شهادت لپاره

سوله په همدې فکرونو کې د خپلې دروازې شاته د شمشاد په تمه ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد خپل دواړه لاسونه په خپلو تخرګو کې منډلي و، د ژمي ساړه باد يې وېښتان رپول، بيا يې له ځانه سره ويل:
زما او سولې نژدې لرې والی د افغانستان د اوسني تاريخ د پاڼو په څېر دی چې تکرار نلري، تېر به شي خو هېر به نه شي.
د سولې دروازې ته راورسېده، ايسته ايسته يې کتل، ورو ورو يې قدمونه اوچتول، د سولې له دروازې د تېرېدو په وخت کې يې په دې فکر وکړ چې څوک يې ونه ويني، د کليوالو له خبرو يې هم ويره زياته وه، په کوڅه کې يې ښکته او پورته وکتل.
سولې پرې ورغږ کړ، هغه ځان غلی کړ، بيا يې په شمشاد غږ کړ، د سولې دوه غږونو ته يې هيڅ ځواب ورنکړ، بيا سولې پرې راغږ کړ، اې شمشاده ! له ما خپه يې، شمشاد په مينه ورته ويل:
سلام سولې جانې، ته څنګه يې؟ نا نا نه يم خپه کوڅه او دبامو سرونه مې وڅارل چې څوک مې ونه ويني، ددواړو په زړه کې يو عالم خبرې وې، خو د خلکو له خبرو ډېر ډارېدل، بيا سولې شمشاد ته په ورو خندا ويل:
اې شمشاده ګوره چې زما او ستا له اړيکې څوک خبر نه شي:
نه هېڅاته مې هم ندي ويلي او نه يې وايم، سولې يې بيا په خبرو کې ورګډه شوه ويل يې:
شمشاده ته خو چې کوڅه کې يوازې شې سوله سوله وايې، ګوره نور چې په کوڅه او کور کې هم يوازې وې زما نوم ياد نه کړې.
شمشاد په ډېرې مايوسۍ ورته ويل سولې دا ته څه وايې؟ ولې يې ونه وايم؟
سوله يوه شېبه چوپ شوه، بيا يې په خندا ويل ګوره شمشاده کوڅې ديوالونه لري، ديوالونه موږکان او موږکان غوږونه، نو

که کوڅه کې دې هم سوله وويل، اول ديوالونه،بيا موږکان او ورپسې خلک خبرېږي.
شمشاد ايسته ايسته کتل بيايې ورو ويل:
هو سولې مور مې هر وخت وايي چې ديوالونه خبرې کوي، هغه به همدا موږکان ښيي، دې وخت کې سوله دروازې ته راننژدې شوه، د دروازې له درزه يې شمشاد ته يو کاغذ ورکړ، په دې کاغذ کې يې د مينې د اظهار سربېره ليکلي و چې زما تر تا او ستا تر ما رارسېدل آسانه کار دی او دا هرڅه شوني دي خو فولادي عزم غواړي.
د کاغذ منځ کې يې درې زره افغانۍ هم هغه ته ايښې وې.
د پسرلي په لومړيو ورځو کې چې د ښوونځي د نوی کال پيل وو، د شمشاد مشر ورور زريالی ښار ته تللی و، په کومه خبره يې د سيميزو پوليسو د يوه قومندان زمان الدين ورور سره شخړه راغلې وه، د قومندان ورور جمعه الدين بېباک د شمشاد ورور زريالی يې دومره وهلی و، چې ټولې ډډې يې تورې او شنې وې.
زريالي په ښار کې امنيي قومندانۍ ته څو عريضې وکړې، خپل ټپونه يې هم مسؤلينو ته وروښودل څو د زمان الدين قومندان ورور ونيول شي خو چا هغه ونه نيوه.
د ځانه سر ه يې ويل چې دلته د زوروراوبه په بره خيژي، بيا يې ويل افغانستان دی، زما په څېر به د ډېرو کسانو غم نه خوړل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله ورځ زمان الدین قومندان بیا د شمشاد ورور په ښار کې ځکه وهلی و، چې ولې یې دده په ورور جمعه الدین بېباک عریضه کړې ده.

زریالی ناهیلی کورته راغی، له کشرانو ورونو سره یې سلا مشورې وکړې چې څه وکړي؟ یوه ورور یې ویل چې د قومندان کور ته ماین ږدو، بل یې ویل نا! مونږ به یې هم ښار کې ووهو، دریم یې ویل مونږ به هم د سیمیزو پولیسو وسله راوړو او له هغه په ګټې اخیستو به جمعه الدین بېباک ووهو، څلورم ورور یې ویل مونږ ملاتړ نه لرو هغوی زورور دی خو زریالي ویل:

زه خپل غچ په خپله اخلم او له حکومت سره مخالفت پیل کوم.

د شمشاد مور ملالۍ ډېرې زارۍ زریالي ته وکړې خو هغه ویل چې زه د قومندان ورور د ښار په منځ کې وهلی یم نه یې پرېږدم.

زریالی د حکومت د مخالفه وسله والو په ډله ورګډ شو، د حکومت پروړاندې یې ګڼو عملیاتونو کې برخه واخیسته او د وخت په تېرېدو سره یو نوموتی قومندان شو.

شمشاد د یولسم ټولګي په دواړو ازموینو کې بیاهم اول نومره شو.

د ښوونځي په وروستیو ورځو کې سولې شمشاد سره د ښوونځي په دروازه کې وکتل، سولې چې خپلې دوه سترګې د شمشاد لیدو ته اته کړې وې په ځیر ځیر یې ورته کتل، مسکۍ شوه، وبې خندل

شمشاد غلی ولاړ و او سولې ته یې کتل

سولې په کړس وخندل ویل یې:

اې! زه دې یادېږم؟

هغه ځواب ورکړ:

ته خو هره شپه راته یادېږې، زما د زړه په کور کې دې د یاد ماڼۍ جوړې کړې، ستا مینه مې د ښو په څوکو کې ده سترګې نه پټوم او باڼه نه خوزوم، ډار مې له دې دی چې د مینې دنیا دې زما د سترګو په رپولو او د ښو په خوزېدو سره ړنګه نه شي.

سولې بیا پوښتنه وکړه، شمشاده زه دې څه وخت او څنګه یادېږم؟

شمشاد ویل:

هره شپه تر ډېره ستا په یادونو سبا کوم، سترګې مې رڼې وي، که څه هم ګوره منی دی هوا سړه شوې خو زه په بام او یا هم بیرون په برنډه کې ویده کېږم، آسمان کې ستوري شمارم او ستا غم پرې غلطوم، ددې لپاره چې مور او ورونه مې پوه نه شي چې زه ولې ویښ یم نو کتابونه هم راسره وي، هغه هم وایم، د کیمیا هر استحصال او د ریاضي هره معادله په تا جوړوم.

ریښتیا دا څه کوې ورمه شپه دوه ستوري یو بل ته ډېر نږدې شوي و، ما اول فکر وکړ چې کله به مونږ داسې سره نږدې کېږو، ناڅاپه یو یې ولوېد، شکر مې وویست، ویل مې ښه ده چې دا زه او سوله نه وو کنه نو څومره ژر به سره جلا شوي وو، خبرې یې خلاصې شوې بیا یې په کړس کړس وخندل

سولې په دواړو لاسو کې خپل لاسي بیک ټینګ نیولی و، شمشاد ته یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د دنیا شرمونه نه وای
لکه تاویز به دې په غاړه زنګېدمه

بله شپه د حکومت د مخالفه وسله والو او ملي اردو ترمنځ جګړه وشوه، ساعتونه جګړې دوام وکړ، شمشاد یې مشر ورور زریالي ته زنګونه وهل، لومړیو کې یې ټیلفون نه رُخ کېده، وروسته له هغه یې ټیلفون نه اوکې کاوه، د شپې تر درې بجو شمشاد، څلور ورونه، مور یې ملالۍ، وریندارګانې او ورېرونه یې ټول ویښ و، مور یې ملالۍ ویل:

زړه مې بدې بدې ګواهي راکوي، په زوی مې زریالي څه شوي نه وي، شمشاد د زریالي ټیلفون ته زنګونه وهل، نورو ورونو یې ویل، زریالی وروستیو ورځو کې جګړې ته نه ته.

دزریالي مېرمنې نازو ویل:

نا لالا دا ځل چې زریالی راغلی و ویل یې، جنګي قوماندان ټاکل شوی او وروسته تردې په ولسوالۍ کې د جنګ قومنده او مشري ده پورې تړلې ده.

ملالۍ په خپل ځای کې وخوزېده، ویل یې:

اوف خدایه ج دا شپه څومره اوږده شوه، پخیر یې سبا کړې.

ددوی خبرې نه وې خلاصې چې د چورلکو غرهار شو، د راکېټونو غړونه هم ډېر شول، شل دقیقې چورلکې وګرځېدې، بیا د ډیسي توپ غړونه شول.

شمشاد ویل دا مرمۍ د ملي اردو دي، خو ورور یې بریالي ویل:

ناا شارتکي مرمۍ دي د حکومت مخالف وسله وال پرې د ملي اردو مرکزونه ولي.

ماشومان او لویان چوپ شول، چا آه نه کاوه، آن په کلي کې سپیو هم نه غپل، په دې وخت کې د چورلکو غړونه ډېر شول، راکېټونه یې وتوغول، وروسته له هغه چې له چورلکو راکېټونه د حکومت په مخالفه وسله والو وتوغول شول د ډزو غړونه بندل شول، کراره کراري شوه، ځای ځای سپیو غپل پیل کړل، دې کلي ته د څېرمه کلیو جوماتونو کې ملایانو د سهار اذانونه وکړل، خو په دې شپه چرګانو هم څوک ویښ نه کړل ځکه چې ویرېدلي و او هسې هم څوک په دوه درې کلیو کې نه و ویده شوي.

ملالۍ په لړزیدلی غږ ویل:

شمشاد! ته دې یو وار بیا زریالي لالا ته زنګ ووهه چې که رُخ شي.

شمشاد د زریالي ټیلفون ته زنګ وواهه خو ټیلفون یې د بل چا سره و.

شمشاد په ډېرې بیړې سره مخکې له سلام ویل:

زریالی لالا څه خبره ده، څنګه یې، چیره یې اوڅه کوې؟ خو د زریالي بل ملګري ځواب ورکړ چې وبښه ته څوک یې،

شمشاد ورته ځان ورو پېژنده.

هغه لومړی چوپ شو، تر شل سانیو سکوت وروسته بیا شمشاد غږ کړ چې بلی وو ایئ لالامې چیرته دی؟

د زریالي ملګري ځواب ورکړ چې زریالی نور زمونږ په منځ کې نشته او د چورلکو په راکیټي برید کې یې ژوند د لاسه ورکړی، ټول سوځېدلی دی، نور یې ټیلفون بند کړ.

شمشاد چیغه کړه، مور یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاده زریالي مې چیرته ده؟ د زریالي میرمن نازو ویل:
هی خدایه ج لکه چې په زریالي څه شوي؟
ورونه یې هم په بېړه کوټې ته راننوتل، شمشاد یوازې ژړل او هېڅ یې نه ویل، څو شیبې چیغې او کوکې وې خو پرته له شمشاده نور څوک نه پوهېدل، چې څه شوي اودی ولې ژاړي؟
وروسته شمشاد په ژړا کې ویل لالا مې مړ شوی دی.
بیا چیغو زور واخیسته، ملالۍ، نازو، د زریالي ورونو او اولادونو په لوړ اواز ژړل، د کور په شا اوخوا کې یې ټول خلک ددوی په چیغو خبر شول.
د نژدې ګاونډي مېرمن یې زرغونې خپل خاوند ته ورمنډه کړه او په بېړه یې له خوبه راویښ کړ، ویل یې:
پورته شه چې د زریالي دوی کور کې چیغې دي، ترڅو چې فضل امین خپله لُنګۍ په سرکوله او د شمشاد دوی د کور خبر یې اخیسته کوڅه ټوله د ګاونډیانو ډکه شوې وه.
کوڅه کې ځینو ویل:
د شمشاد مور بوډۍ شوې ده هغه به ناروغه شوې وي او وضعیت به یې سم نه وي خو دسولې پلار ملک فتح خان ویل بیګا جګړه وه، چورلکې هم راغلې هسې نه چې په زریالي څه شوي وي؟
بیا یې د کلي د ولسي تړون په مشر مرجان غږ وکړ، ویل یې مرجانه راځه دروازه مې ډېره وټکوله څوک راونه وتل دننه به ورشو چې څه خبره ده؟

کوڅه کې ټول کلیوال هک پک ولاړ و، شمشاد او کورنۍ یې په لوړ اواز چیغې وهلې، ملک فتح خان او مرجان اکا د شمشاد دوی کور ته دننه شول.
په حویلۍ کې هېڅوک نه و، په کوټه کې ټولو د زریالي په غم ژړل، مرجان اکا نارې کړې ملالۍ وریندارې، وا ملالۍ وریندارې بیرون راووځه، دا غږ د شمشاد مور ملالۍ واورېده، بیرون راووته، دواړو سپین ږیرو ورته ویل:
وریندارې څنګه چل دی ولې چیغې وهئ؟
خو د شمشاد مور چې هر څومره هڅه وکړه څو فتح خان او مرجان ته ووایي، چې زوی یې زریالی په بیګانۍ جګړه کې وژل شوی دی، دا چې ستونی یې له سلګیو ډک و او ژړا نیولې وه ویې نه شو ویلی، مور یې بیا کوټې ته منډه کړه، فتح خان او مرجان اکا هک پک ولاړ و، دې وخت کې شمشاد له کوټې راووت، ده هم ژړل، فتح خان ترې پوښتنه وکړه، د شمشاد خوله او ژبه ګونګۍ شوې وه او سمې خبرې یې نه شوې کولای، خو د کلي دواړه مشران یې پوه کړل چې لالا یې زریالی وژل شوی دی.
تر زریالي کشر ورور یې توریالي خپلې اوښکې پاکولې او له کوټې بیرون راووت، دا مهال د نیم کلي لویان او ماشومان د دوی د حویلۍ په انګړ کې سره راټول و، کلیوالو توریالي ته ویل:
د زریالي جسد په کوم ځای کې دی چې راېې وړو، دوی لا دا خبرې نه وې خلاصې کړې چې په دروازه کې یو سراچه موټر او اته موټرسایکلونه ودرېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د راغلو کسانو ټوپک له خاورو ډک و او میلونه یې ځمکې خوا ته و، د فتح خان مشر زوی بادام گل رامنډه کړه، دننه حویلۍ ته راننوت او له توریالي یې د چپرکټ پوښتنه وکړه؟

توریالی چوپ شو، خو مرجان بادام ته اشاره وکړه، چې کټ دې له خپل کوره راوړي.

سوله ډېره وارخطا وه ځکه ټولو کلیوالو د شمشاد دوی د کور خواته منډې وهلې، په کلي کې سم شور جوړ و، له شپنۍ جگړې وېریدلي خلک هک پک په کوڅو کې گرځېدل، ځینو خو لا خپل سرونه هم نه و ږمنځ کړي او ببر سرونه کوڅه کې تاوېدل، سولې فکر کاوه چې په شمشاد څه شوي، زړه یې وړاندې او بېرته کړ خو د شمشاد ټیلفون ته زنگ ووهي او پوښتنه یې وکړي خو بیا یې له ځانه سره ویل هسې نه چې ټیلیفون یې بل چا سره وي او څوک پوه شي چې د ملک فتح خان لور سوله د شمشاد ټیلیفون ته زنگ وهي، لس دقیقې تېرې شوې بیا یې زړه صبر ونکړ، خپل زړه یې د زمری کړ، گوتې یې لړزیدې د شمشاد شمېره یې په خپل ټیلیفون کې ونیوله او هغه ته یې زنگ وواهه، دوه واره یې زنگ وواهه خو شمشاد بوخت و او د خپلې سولې ټیلیفون یې پورته نکړ، د سولې په زړه کې شک په یقین بدل شو، لاړه د کوټې په کنج کې کېناسته، په زړه کې یې ژړل خو په سترگو یې اوښکې نه راتلې، سوله بیخي ناکراره وه، بیا یې د شمشاد ټیلیفون ته زنگ وواهه، شمشاد ټیلیفون اوکې کړ ویل یې:

بلې!

سوله پوه شوه چې شمشاد ژاړي، ویل یې:

څه شوي شمشاد جانه ته چیرته یې؟

شمشاد شل سانیې چوپ پاتې شو، بیا یې زړه راغټ کړ او په لړزیدلی غږ یې سولې ته ویل:

لالاجان مې زریالی په بیگانۍ جگړه کې وژل شوی دی.

سولې بیا پرې غږ کړ الله ج دې وبښي، تاسو ته د زړه صبر

شمشاد ورته ویل، مننه سولې بیا غږیږو اوس چیرته روان یم

د زریالي جنازه د یو عالم ویر او غم سره د شمشاد کورنۍ خاورو ته وسپارله، مور یې ملالۍ ډیرې بدې ورځې کولې، ویل یې ملا مې ماته شوه خود کلي سپین سرو ښځو ډاډگیرنه ورکوله او ځینو ورته ویل چې الله ج درکړی و الله ج بېرته در نه واخیسته او.....

د زریالي د درېیمې تر خیرات وروسته جانباز خان چې د شمشاد د پلار تره و د شمشاد دوی کور ته راغی او د هغه د مور په گډون یې ټولو ته لومړی تسلیت وویلې او بیا وپښېده، ویل یې:

مونږ او تاسو پښتانه یو، د زریالي غچ به اخلو، بیا چوپ شو، په خپله گیره او بریتو یې څو واره لاس تېر کړ، خپل نصوار یې راوویستل او تر ژبې لاندې یې کړل، څو شیبې یې خپلې سترگې هم پټې کړې، بیا وپښېده ویل یې:

ښا ښاا هلکانو، اوس تاسو کوم یو د زریالی په ځای ټوپک اخلئ؟

د شمشاد ورونه چوپ شول، شمشاد ویل:

لالامې دې الله ج وبښي مونږ به خپل کار کوو، دده خبرې نه وې خلاصې جانبازخان پرې غوسه شو، ویل یې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلی شه مشران چې ناست وي کشران نه غږېږي ،
ته چې ښوونځي ته تللی یې بیخي بې عقل شوی یې.

شمشاد غلی شو، یوه شېبه بیا چوپتیا په کوټه کې خپره شوه، جانبازخان غږ کړ چې هلکانو تاسو اوس څوک د زریالي پرځای ټوپک اخلئ، شمشاد او ورونو یې یوه بل ته کتل، جانباز په غوسه کریغه کړه چې بېغرتي هم ځانته حد لري، توریالي ویل:

که مې د مور او ورونو خوښه وي، زه به مې د لالا ټوپک واخلم اووینه به یې سرېدو ته پرې نه ږدم.

مور یې ملالۍ ویل نا! زویه نا !!!

د جانباز خولې له ډېرې غوسې قف کړی و او پاتې نصوار یې هم په توف داني کې ورتوف کړل او په غوسه یې ویل:

ملالۍ لورې مونږ مه شرموه، پرېږده چې دا هلک یې د ورور نوم تازه وساتي، بیا ټول چوپ شول خو توریالی تیار شو، چې د حکومت له مخالفه کسانو سره وسله واخلي او د حکومت پروړاندې وجنګېږي، لومړیو کې توریالی هم عادي جنګیالی و،

درې میاشتې وروسته یې د ورور په ځای نظامي قومندان شو وختونه تېرېدل، د هرې ورځې په تېرېدو سره به ملالۍ اوښکې تویولې، بدې ورځې به یې کولې او خبره به یې همدا وه چې توریالی زوی یې د زریالي په څېر نامراده نه شي او یوه لپه اولادونه یې خاورې په سر نه شي.

****

سولې او شمشاد دولسم ټولګی پیل کړ، د کب د میاشتې په پنځلسمه ددوی ښوونځي پیل شو که څه هم پسرلی نه و رارسیدلی، خوطبعیت عاشقانه څېره ویستلې وه، زړونه یې وړل، د مرغیو شنهار بیا د مینو زړونو لپاره یوه نایابه موسیقي تولیدوله، ونو پُنډک کړي و، غرونو، تالو او دښتو خپلې ژمنۍ جامې ورو ورو ویستې او پسرلني شنې جامې یې په تن کولې.

د نجونو او هلکانو د ښوونځیو دولسم ټولګي په دوهمو پوړونو کې وو، له همدې ځایه به شمشاد د سولې دوی ټولګي ته ورکتل، شمشاد به په خپل ټولګي د هغې کړکۍ خواته کېناسته چې د سولې دوی ټولګی ترې ښکارېده.

ټولګیوال یې ودان، پتمن او مینه ناک شمشاد ته پخوا ویلی و، چې غواړي لوستې نجلۍ سره واده وکړي، هغو ورسره ټوکې کولې پیل کړې، ویل یې:

شمشاده لکه چې راتلونکې ورینداردلته ښوونځي کې ده؟

شمشاد ویل:

ناا زه نه چاسره مینه لرم او نه مې له چاسره ژمنه کړې چې واده درسره کوم.

ټولو وخندل، شمشاده به د ټولګي د تختې پرځای د سولې دوی ښوونځي ته کتل، میاشت لا نه وه پوره شوې چې طبعیت هم له شمشاد او سولې سره نا اعلان شوې دوښمني پیل کړه، د دواړو ښوونځیو ترمنځ ولاړو غمازو ونو پاڼې وکړې، له ټولګیو یې د یوه او بل په دیدن بندیز ولګاوه، د ونو په شنو کېدو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد ته د سولې ټولګی او سولې ته د شمشاد دوی ټولګی نه ښکاربده.

یا لوپټه په مخ او یا دې مخ ته لاس نیولی
خو څه له غرونو پناه او څه له دېوالونو پناه

د سولې ملګرې بربښنا پوهېده چې سوله له شمشاد سره مینه لري.

بله ورځ یې سولې ته ویل:

مه خپه کېږه خیر دي که ستا او د شمشاد تر منځ ونو غمازي پیل کړه د ښوونځي دروازه خو شته، هلته مو دیدن سره کوئ، یوبل ته ګورئ او خبرې مو سره شریکوئ، لیرې خو نده، سولې سروخوزاوه او له سترګو یې راغلی دوه درې څاڅکي اوښکې په پټه له بربښنا پاکې کړې چې هغه یې ونه ویني، بیا یې د زړه په زور وخندل ویل یې:

نااا هیڅ خبره نشته ، د ځانه سره یې ویل:

خاورې به درس زما په یاد شي
ټولګي کې ناسته یم شمشاد شمشاد کومه

د پنجشنې ورځ وه، د سولې زړه ډېر تنګ و او د شمشاد د لیدو تږې وه، له لاسي بیکه یې خپل ټیلیفون راوویسته، د ټیلیفون په ښیښه یې خپلې نازکې ګوتې کش کړې، بیا یې د شمشاد شمېرې ته وکتل، د شمشاد شمېرې ته یې د نوم پرځای زړه لیکلی و ، له ټولګي بیرون ووته او شل دقیقې وړاندې له رخصت کېدو یې د شمشاد ټیلیفون ته زنګ وواهه، دوه واره یې هڅه وکړه خو هڅه یې ناکامه شوه، لومړیو کې د شمشاد

ټیلیفون کار نه کاوه او نه هم شبکې ځواب ورکاوه چې ټیلفون بند دی که بوخت؟

لس دقیقې تېرې شوې، سولې په بیړې هڅه کوله چې شمشاد سره خبرې وکړي خو بیاهم ټیلفون نه رُخ کېده، بیرون ووته او د ښوونځي په دروازه کې ودرېده، اخوا او دېخوا یې کتل، لاسي بیک به یې کله په یوه لاس کې ونیوه او کله په بل لاس کې، لس دقیقې پرې لس ساعته تېر شول، د ښوونځي دروازې سره یو خوا او بل خوا تله، سترګې یې د شمشاد دوی د ښوونځي په دروازې ګنډلې وې، رخصتي شوه، له ښوونځي هر زده کوونکي هڅه کوله چې ژر خپل کور یا ښار ته لاړ شي، ریښتیا هم ځینو زده کوونکو ته ښوونځي د زندان په څېر وي، هڅه کوي چې ژر ترې لاړ شي، سولې په ځیر ځیر د ښوونځي دروازې ته کتل، پام یې شو چې شمشاد له ښوونځي راووت خو ملګري یې ورسره و.

سولې څو واره له لرې ورته په لاس اشاره وکړه چې شمشاد به یې ووینې خو هغه یې له ملګرو سره داسې بوخت و لکه د مومن خان او شیرینۍ کیسه چې ورته پیل کړې وي.

سولې اوف اوف کړل........

بیا یې ویل کاش ټیلیفون یې روښانه وی
ناڅاپه د شمشاد د ټولګیوال پټمن پام شو،

چې سوله د ښوونځي په دروازه کې ولاړه ده او ددوی ننداره کوي.

ویل یې اوهو هلته وګورئ، دا نجلۍ بېچارګۍ چاته ګوري دوه سترګې یې څلور شوې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد سولۍ ته وکتل، هغې لاس ورته وخوزاوه، بل ټولګیوال یې بهیر غبرګ کړ چې شمشاده ته لاس خوځوي، ودان وخندل ویل یې:

څومره په ځیر ځیر مونږ ته ګوري

شمشاد غوښتل چې د سولۍ خواته ورشي خو ودان له لاسه ونیوه، ویل یې ټول وخاندئ زه ټپه وایم، بیا یې ویل چې شمشاد دې ډېر وخاندي،شمشاد هم دده خبره ومنله او ویې خندل.

ودان د سولۍ انتظار ته په اشارې ویل:

دیدن ته دوه سترګې څلور کړه

څلور اته کړه اته شپاړس کړه مینه

ټولو وا وا کړل خو ودان ویل:

نور تا او هغه نجلۍ نه ځوروو، ورشه اوورسره وګوره

شمشاد د سولۍ خواته ورغی، مخامخ ورته ودرېده، داسې یې یوبل ته په ځیر ځیر کتل لکه په ژوند یې چې یو بل نه وي سره لیدلي

سولۍ ویل:

څنګه یې؟ ته نو بیخي کلک زړه لرې راپسې هېڅ نه خپه کېږې

شمشاد چې خپلې سترګې د سولۍ په مخ ور ګنډلې وې هېڅ یې نه ویل

بیا سولۍ ورته ویل:

څنګه دې وچلی تروش دی او په تندي دې دولس بجې دي، په ما غوسه یې او که په ځان؟

شمشاد وخندل ویل یې:

سولۍ ستا په مخ کې د خبرو جرات نلرم، تا چېووینم حیران یم چې کوم ځای ته دې وګورم ځکه ډېر درپسې خپه کېږم

دې وخت کې د سولۍ ټولګیوالې رخسار پرې راغبرګ کړ چې اې شمشاده! زمونږ سولۍ سره دې څه کیسې پیل کړي، چې هېڅ نه خلاصیږي؟

شمشاد چوپ شو، رخسارته یې ور وکتل ویل یې:

وبښه لکه چې ستاسې وخت مې ونیوه، شونډې یې وربږدېدې ویل یې:

هسې مې سولۍ سره لږ کار و.

رخسار مسکۍ شوه ژر یې خپل مخ د ټیکري په څنډه پټ کړ ویل یې:

هسې نه چې پټې خبرې وکړئ او زه مو مزاحمه شم.

سولۍ وخندل ویل ناااا

د ښوونځي څلورنیمې میاشتنۍ ازموینې تېرې شوې، پایلې بیا اعلان شوې او ددولسم ټولګي په دې ازموینه کې بیا شمشاد اول نومره شوی و.

د شمشاد وروړ توریالی به کله کله کورته راته او ډیر وخت به یې د حکومت پرضد جګړې کولې، یوه ورځ شمشاد ورته ویل لالا وضعیت بیخي ښه نه دی، هره ورځ چې تاسو جګړې کوئ نو له هوا مو د ملي اردو چورلکې په توغندو ولي، ځانته پام کوه، مور یې ملالۍ ویل توریالی زویه د زریالي مړینې مې زړه سوری کړ، غم یې درووند دی، وګوره وضعیت مې څومره خراب شوی دی، سترګو مې دید هم پریښی او په وجود ماته شوې یم، بیا یې په ژړا شوه ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما توریالیه زویه د زریالي څېره مې هېڅ له سترګو نه لیرې کېږي، هره ورځ چې دا بیرونۍ کوټې ته وګورم زریالی مې یادېږي،هغه ددې کوټې په جوړېدو ډېرزحمت ګاللی و، ورو ورو یې د خپل ټیکرې په څنډه خپلې اوښکې پاکولې، د ملالۍ د دې خبرو په اورېدو سره د شمشادله سترګو هم اوښکې روانې شوې خو توریالي هېڅ نه ویل، څو شیبې ټول چوپ شول
بیا ملالۍ غږ کړ چې توریالیه زویه زما د ژړا خاطر وکړه بیا جګړې ته مه ځه، هغه چې تاسو یې وژنئ میندې، پلرونه، اولادونه،کورونه او هیلې لري، مه کوه زویه نور مه ځه، په دې وخت کې دتوریالي جېب کې مبایل وشړنګېده، مخکې تر اوکې کولو شمشاده ورته په خندا ویل چې توریالی لالا څوک دی خو هغه ځواب ورنکړ او ټیلفون یې اوکې کړ ویلې بلې!........
مخکې تر مخې ښې یې ورته ویل چې سمه ده همدا اوس درزم ملالۍ ویل څوک و، څه یې ویل؟ خو توریالي خبرې بلې خواته بوتلې او ویل چې ادې زه به نو لاړ شم ، د کوټې تر دروازې ووت مازدیګر مهال د کلي دوکان خواته شمشاد وخوزېده څو له ملګرو سره یې وګوري، سوله په خپله دروازه کې ولاړه وه، له لرې یې په شمشاد سترګې خښې کړې وې، په زړه کې ویل زما بې جوړې، ښایسته او په قد دنګ شمشاد!
شمشاد د سولې له دروازې تېر شو، سولې یې ښه په مړه ګېډه دیدن وکړ خو شمشاد چې لا سولې پسې ډېر هم خپه شوی و ویې نه لیده، سولې د شمشاد شمېرې ته زنګ وواهه، کله یې چې شمشاد ټیلفون اوکې کړ سولې په کړس کړس خندا پیل کړه ویل یې:

اې! همدې ځای کې چې ولاړ یې ودرېږه، ونه خوزېږې، خبرې درسره په ټیلفون کوم خو ښایسته ځیره دې په خپلو سترګو ګورم.
شمشاد په خندا ورته ویل:
ښاا ته نو په بام ولاړه یې او له هغه ځایه زما دیدن کوې، بیا یې په غوسه ورته ویل:
له بامه ښکته شه هسې نه چې پلار او یا مشر ورور دې دربانديې را نه شي.
سولې ورته وخندل ویل یې:
زه د دروازې له درزه درته ګورم، شل دقیقې وشوې دیدن دې کوم، بیا یې وخندل، هههههههه
ته لا خبر هم نه یې
شمشاد خپل سر وګراوه، په وېښتانو کې یې ګوتې تېرې کړې، شاعرانو خو دروغ ندي ویلي، یو وخت مې یوه ټپه اورېدلې وه او ویلي یې و چې:

مازدیګر ښه وي دیدن کېږي
ورکه دې ورځ شي انتظار کې تېره شینه

بیا سولې ویل:
شمشاده توریالي لالا او ملاله ادې څنګه ده؟
هغه ویل:
ملاله ادې ښه ده خو د توریالي لالا دې الله ج مل شي، د هرې ورځ پیل او پای یې په جګړه وي، زه پرې ویرېږم چې یا ځان مړ نکړي او یا بل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوی خبرې نه وې خلاصې، چې د شمشاد ملګري زرغون پرې راغږ کړ ویل یې شمشاده څنګه چل ده؟
دغو ورځو کې په ټیلفون کې ډېر بوخت یې؟
شمشاد سولې ته ویل:
اې اوس مې یو ملګری راغی، ده سره خبرې کوم، بیا غږېږو
سوله او شمشاد د ژوند او مینتوب په داسې پړاو کې و چې کله به یې طبعیت،
کله به د سولې او کله به هم د شمشاد ملګرو غمازي کوله او د دوی تر منځ به یې د وصل کړۍ په فصل بدلولې.
که څه هم شنو ونو د پاڼو په کولو سره په ښوونځي کې د شمشاد او سولې تر منځ د جدایي دیوال اباد کړی و او په ښوونځي کې هم نجونو او هلکانو دوی پسې څار کاوه چې سوله او شمشاد څه کوي خوبیا هم دوی یا په کلي کې د دروازې له درزه او یاهم د ښوونځي په رخصتي ساعت کې یو د بل په دیدن سترګې مړولې او ښه په مینه به یې یو بل ته کتل.
منی په راسېدو و او دې مني په اصل کې د شمشاد او سولې لپاره د ښوونځي په دروازه کې د دیدنونو د پای زېری ورکاوه خو بیا هم دواړه خوښ ځکه و چې خپلې لوړې زده کړې به وکړي.
ورځې تېریدې او شپې سبا کېدې، شمشاد او سولې د یوځای کېدو هیلې په دې موسم کې درلودې، بزګرو د خپل فصل حاصلات راټول، مېږیو غنم او وریژې خپلو غارونو ته وړلې او په هوا کې زاڼو د طبعیت سندرې ویلې خو ښکاریانو ټوپک په لاس د زاڼو مرګ ته ملا تړلې وې او دا فکر ورسره نه و چې دا زاڼې هم بچیان او ځالې لري.

توریالی له دوه تنو ملګرو سره یې د جنګ په لومړۍ کرښه کې جنګېده او پنځلس جنګیالیو یې ترې شل متره وروسته په مقابل لوري ډزې کولې، د هرې شیبې په تېرېدو سره جګړه سختېده، له ښاره د کېدونکو ډیسي توپونو او هاوانونو غږ شېبه په شېبه زیاتېده، د سهار اته بجې جګړه پیل شوې وه خو دا مهال یولس بجې وې، توریالي په خپله لاسي مخابره کې د توپان دولس په نوم په مخابرې غږ کاوه خو چانه ځوابوله، د حکومت د بریدګرو جنګیالیو شمېر ډېر وو، له ښاره غټو مرمیو هم د توریالي دوی د جګړې سیمه تر هدف لاندې راوستې وه، د توریالي جنګیالیو دده په شمول هېڅ هم نه ویل، شپږو تنو یې کیڼ اړخ په درې سوه مترۍ کې هغه دوه پوړیزه کور تر اور لاندې نیولی و چې سیمه ایز پولیس پکې ځای پر ځای شوي او په دوی یې د راکټ او ګیرنوف(پیکا) ډزونه کول، شېبه په شېبه د ډزو غږونه ډېرېدل.
توریالي بیا هڅه کوله چې توپان دولس مخابره باندې غږ وکړي او هغه یې خبرې ځواب کړي، پرله پسې توریالي توپان دولس، توپان دولس غږونه کول او هم مهاله یې ورسره مخامخ د ملي اردو په هغو سرتېرو دفاعي ډزې کولې چې غوښتل یې دوی ته ځانونه رانژدې کړي.
دا وخت له ښي اړخه هم د یوې لوړې کلا له څنډو ملي پولیسو د توریالي دوی په ځای د راکټ ډز وکړ او دوی یې له اور لاندې ونیول، توریالي خپلو نهو جنګیالیو ته د تعرض قومنده وکړه او ښي اړخ ته یې په پولیسو د ۸۲ ملي متري توپ او راکیټ د ډز کولو امر هم وکړ، جګړه تر بل هر وخت ګرمه شوه....

(c) ketabton.com: The Digital Library

توريالي په خپله لاسي مخابره کې د توپان دولس او مرکز نهه شبکو غږونه کول خو چايي مخابره نه ځوابوله. له مخامخ هديرې څخه د ملي اردو ټانګ د توريالي دوی سنګر په مرميو وويشته، دوړې شوې، د باروتو بوی شو، سمندر اخ کړل، توريالي په راکټ د ملي اردو په ټانک د راکټ ډز وکړ، هڅه يې داوه چې خپل ځای بدل کړي خو ملي اردو ډزې کولې او دوی ته يې وخت نه ورکاوه چې خپل ځای بدل کړي.
جګړه ډېره توده وه، په کليوال اصطلاح چې مور او زوی پکې نه پېژندل کېدل، غمي د خپل ټپي شوي ملګري سمندر پښه تړله او په ملي اردو يې ډزې هم کولې....
کېڼ اړخ ته د توريالي ملګرو د سيمه ايزو پوليسو سنګر په راکټ وويشته، اتل غږ چې دوه سيمه ايز پوليس يې وويشتل، توريالي ټولوته مرال ورکاوه او خپله يې هم ډزې کولې، د سيميزو پوليسو پيکاچي شريدونه خالي کول او بې حده ډېرې ډزې يې کولې، اتل او انګار چې غوښتل په سيمه ايزو پوليسو د راکټ ډز وکړ د سيمه ايزو پوليسو په مرميو ولګېدل، دا دواړه هم ټپيان شول؛
غورځنګ په توريالي غږ وکړ چې انګار او اتل دواړه ټپيان شول.
توريالي بيا په توپان دولس شبکې غږونه پيل کړل خو ځواب يې نه و.
ښي اړخ ته د توريالي د ملګرو په منځ کې د ملي پوليسو د هاوان ګولۍ ولګېده، درې جنګيالي يې ټپيان شول، چا خپل ټپونه په خپله تړل، چا له نورو مرسته غوښته، څوک بې هوښه و

او چاهم ډزې کولې او هم يې د ملګرو ټپونه تړل.
له ښي اړخه پټنګ د ملي پوليسو په هغه ليکه د ګرنوف يو شريد تش کړ چې دوی خواته را روان شوی و او په توريالي قومندان يې غږ وکړ چې څلور تنه يې وغورزول.
توريالي او يوه ملګري يې هم په ملي اردو ډزې کولې، هم يې ملګروته روحيه ورکوله او هم يې په مخابره کې غږونه کول.
غوسه ډېره ورغلې وه، په مخابره کې يې په توپان دولس غږ وکړ، بيا يې غږ کړ توپان دولس، د ولسوالۍ مسوول قومندان ځواب ورکړ چې اورم يې، توريالی تور او شين واوښت، په غوسه يې ورته ويل:
دا څه ريشخند وهئ، اوس دوه بجې دي او زه له يوولسو بجو راهيسې په مخابره کې غږونه کوم خو تاسو..
قومندان ورته ويل:
څه ستونزه وه، وايه چې څه شوي، توريالي په غوسه ورته ځواب ورکړ، څه وشي شپږ جنګيالي مې ټپيان شوي دي، مرمۍ مې په خلاصېدو دي، مخامخ ملي اردو رابانديې تعرضونه کوي، ښي اړخ نه ملي پوليس له ټانګو سره د وړانديې راتګ هڅه کوي مونږ يې مخه نيولې او چپ اړخ ته د ميرواکا په کلا کې سيميز پوليس ځای پرځای شوي دي او ولي مو........
بيا يې ورته ويل:
له ټپي ملګرو مو ډېره وينه تللې ده، يو موټر هم راوليږئ، قومندان ورته ځواب ورکړ سمه ده خو تاسو ټپيان د سيمې په خلکو راوباسئ او پانسمان يې کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمې جنګیالي د توریالي دوی سنګرونو ته راورسېدل، توریالی او نور ټپیان یې تر روغتیایي مرکزه ورسول، په روغتیایي مرکز کې ډاکټرانو ویل چې توریالي د ژوند پور پرې کړي دی او زنې یې ور وتړلې.

د شمشاد دوی په کلي کې د جګړې اوازه وه، چا ویل لیزري قطعې جګړه کړې، ځینو ویل چې واړه ډلګي جګړې ته تللي خو ځینو ویل چې جګړې ته د توریالي ګروپ تللی دی.

شمشاد او تر توریالي کشر ورور یې ننګیالی خبر شول، د توریالي شمېرو ته یې زنګ وهل، ټیلفون یې ګُل و، هک پک یې اخوا دېخوا کتل، د خپل کلي له حکومت ضد قومندان آڅک یې د توریالي پوښتنه وکړه، هغه لومړی غلی شو، بیا یې ویل زه خبر نه یم.

شمشاد تک تور اوښتی و او په کلي کې یې له یوه او بله پوښتنه کوله چې جګړې ته څوک تللي او له توریالي لالا یې معلومات لري کنه، ځینو ویل مونږ خبر نه یو، ځینو ویل ناا هغه جګړې ته نه و تللی او ځینو نورو ورته ویل چې له کوزکلي خبر واخلئ هلته یې کلینیک ته مړي او ټپیان راوړي.

د سولې پلار ملک فتح خان ته د کوز کلي د کلینیک مشر ډاکټر پښتون زنګ وهلی و چې توریالی په جګړه کې وژل شوی او جسد یې هلته په کلینیک کې دی، پاتې اوه ملګري یې هم ټپیان دي چې دوی تر درملنې لاندې نیولي خو د درې تنو وضعیت یې د اندېښنې وړ دی.

ملک فتح خان ننګیالي ته زنګ وواهه او خبر یې کړ چې توریالی په جګړه کې وژل شوی دی، بیا یې ورته ویل:

توریالی په غوسه ویل:

زه مرم تاسې مې سر لاندې ګوړې لټوئ، دلته په کلي کې هېڅوک نشته، مونږ کلابند یو او تاسو وایئ چې ټپیان په کلیوالو امن ځای ته ورسوئ.

قومندان ورته ویل:

په لاره کې هم د حکومت ځانګړي ځواکونو کمین ناست دی، بیا چوپ شو ترلږه شېبه سکوت وروسته یې ویل سمه ده مرستندویه کسان در رسېږي نیم ساعت نوره هم جګړه وکړه.

مخابره یې کېښوده ملګرو ته یې ډاډ ورکړ چې تازه دمې جنګیالي رارسېږي اود ټپیانو د لېږد لپاره یې هم یو موټر راغوښتی، لږ صبر پکار دی.

جګړه توده شوه، توریالي غږ کړ چې مرمۍ مه خلاصوئ، یو یو ډز کوئ، کچیرې مرستندویه جنګیالي ناوخته راورسېږي نو مرمۍ مو خلاصیږي او حکومتیان مو ژوندي نیسي او.....

د جګړې شدت شېبه په شېبه ډېرېده، ملي اردو، سیمیز او ملي پولیس ددوی سنګرونو ته رانژدې شول، هرچا ډزې کولې، د باروتو بوی و، شنې او تورې لوخړې پورته کېدې، توریالي اخ کړل، نور په ځمکه راولوېده، د څنګ جنګیالي یې باتور چیغې کړې، ویل یې:

هله توریالي قومندان مرمۍ وخوړه

باتور په سینه کشۍ ځان توریالي ته راورساوه، په اړخ یې واړوه، ویې لیدل چې د توریالي په تندی یوه مرمۍ لګېدلې، څو واره یې پرې غږ کړ چې توریالی قومندانه توریالی قومندانه، خو توریالي غږ نه کاوه، پنځه دقیقې وروسته تازه

چې د خپل کور نظم دې برابر کړي، مړي پسې دوی له سپین ږیرو سره یوځای ځي.

ننګیالی په لړزیدلو قدمونو خپل کور ته روان شو، تر خپل دروازې یې ژړل، دروازې ته په رسېدو سره یې خپل کینې جېب نه دستمال راوویسته او اوښکې یې پاکې کړې څو مور یې ملالۍ خبره نه شي چې توریالی هم مړ شوی دی.

ننګیالي په دربهار خپلې کوټې ته ګامونه اخیستل، ملالۍ له خپلې کوټې پرې راغږ کړ، ویل یې ننګیاله څنګه وارخطا یې؟

هغه د خپلې کوټې دروازه راخلاصه کړه او مور ته یې ځواب وکړ چې هسې لږ ضرور کار لري، په کوټه کې پړمخې اوږد وغزېده، ژړل یې، اوښکې یې له سترګو باران روانې وې، خو غږ یې نه ایسته، میرمن یې هیلۍ کوټې ته راننوته، د ننګیالي په لیدو حیرانه ودرېده، غوښتل یې چې له ننګیالي یې د ژړا د لامل پوښتنه وکړي او یا ملالۍ مور خبره کړي خو ننګیالي ورته لاس وخوزاوه.

هیلۍ ننګیالی په غېږ کې کلک ونیوه، څو شیبې یې ځانته نژدې کړ، بیا یې پوښتنه تري وکړه چې ولې ژاړې، د هغه اوښکې په مخ را روانې وې، په ژړا یې هیلۍ پوه کړه چې لالا یې توریالی وژل شوی او جسد یې د کوز کلي په کلینیک کې دی.

هیلۍ هم په ژړا شوه، دې هم ژړل خو د ننګیالي اوښکې یې په خپل پړوني پاکولې او هڅه یې دا وه چې په دې کارسره هغه ته ډاډګېرنه ورکړي.

ننګیالي هیلۍ ته ویل:

ملالۍ ادې ترهغو خبره نه شي تر څو چې دځوانیمرګ توریالي لالا جسد راوړو، ته کور پاک کړه او بندوبست وکړه خو پام چې ملالۍ ادې خبره نه شي.

مازدیګر و، ننګیالي په منډه له حویلۍ ووت، ملالۍ پرې ور غږ کړ چې ننګیالیه چیرته منډې وهې؟

هغه ځواب ورنکړ خو هیلۍ خپله ژړا کنټرول کړه، اوښکې یې وچې کړې او بیا یې ویل:

ملالۍ ادې هغه ولیبال ته لاړ او ویل یې د شپې ته میلمانه راځي تاسو کور پاک کړئ.

هیلۍ په کور کې اخوا او دېخوا منډې وهلې، کور یې پاکاوه، د توریالي مېرمنې زرلښتې ویل:

هیلۍ ننګیالی لالا څنګه په منډه راغی او په منډه لاړ خیر خو به وي؟

هیلۍ ورته ځواب ورکړ چې بیګاته میلمانه لري او بیرون یې ملګري په تمه و ځکه په بېړه له کوره ووت.

زرلښتې ویل:

هیلۍ خورې د توریالي ټیلفون ګُل دی ورته په اندېښنه کې یم، کارته مې هېڅ لاس نه ورځي، خیر دی ته نو نن زحمت وباسه او زما د دیګي نوبت وکړه، هیلۍ ویل:

سمه ده، ته ورشه او ارامه دې له اولادو سره یوه شیبه ویده شه، د ډوډۍ وخت کې دې زه له خوبه راویښوم.

څو شیبې تېرې شوې، ملالۍ هیلۍ ته غږ کړ چې میلمانه راځي نو زرلښته دې هم له خوبه راویښه کړي خو هیلۍ ورته ویل هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ناروغه ده کار یې زه کوم.
شمشاد په کلي کې اخوا او دیخوا گرځېده چې د توریالي لالا پوښتنه یې وکړي، حیران پاتې و، لوری ورنه ورک و، له ډېرو شمېرو دایرولو یې د ټیلفون د بټنو رنگ تللی و، بیا د حکومت د مخالف قومندان چونغر خان نظامي مرکز ته ورغی، زړه یې اخوا او دیخوا کړ،بیا یې په لړزیدلي غږ او پټه غاړه ورو ویل: قومندان صاحب زما د لالا احوال راته راکړه، هغه چوپ شو، په خپل مخ یې دواړه لاسونه کېښودل، له شمشاد یې پټې د خپلو سترگو راغلې دوه ځاځکي اوښکې وچې کړې، بیا یې ویل خو ټیلفون یې بند دی.
چونغر قومندان وپښېده، ځان یې وښوراوه، خپله مخابره یې راواخیسته او په چنار شبکې یې غږ وکړ، هېچا ځواب ورنکړ، بیا یې غږ وکړ بیاهم ځواب نه و، دریم واریې چې په چنار شبکې غږ وکړ هغو ځواب ورکړ، چونغر قومندان هڅه کوله چې له چنار شبکې معلومات راواخلي او شمشاد پرې پوه نه شي خو شمشاد د چونغر قومندان څنگه نه خوشې کاوه.
چونغر قومندان لومړی په سیمه کې د جگړې د وضعیت پوښتنه ترینه وکړه، مقابل لوري ځواب ورکړ چې اوس وضعیت کابو شوی دی، توریالی قومندان یې له یوه ساتونکي سره مړ او اته جنگیالي یې ټپیان دي چې په کلینیک کې تر درملنې لاندې دي، شمشاد چیغې کړې، ویل یې زما توریالی لالا وژل شوی؟
چونغر قومندان خپله اړیکه له چنار شبکې سره پرېکړه، شمشاد ته ویل:

نا هغه بل توریالی وژل شوی ستا لالا رک روغ دی.
شمشاد له چونغر قومندانه خدای پاماني وکړه او د خپل کور په لوري روان شو، څو قدمه یې واخیستل، څو ساعتونو ډول ډول سوچو اغېز پرې کړی و، ټول ځان یې لړزېده، د خپلې واسکټ له جېب یې ټیلفون راوویسته، د توریالي ټیلفون ته یې زنگونه وهل، دوه واره یې زنگ وواهه ټیلفون چا پورته نکړ، دریم وار یې چې زنگ وواهه د توریالي ټیلفون ننگیالي اوکې کړ، مخکې له هغه چې خبرې وکړي شمشاد یې د مور چیغې واورېدې، ویل یې:
لالا څه خبره ده، ننگیالي په ژړا او غوسه ورته ځواب ورکړ، خبره ورانه ده ژر کور ته ځان راورسوه، شمشاد د کلي له برسره د کور پر لور منډې پیل کړې، شمشاد مخکې و او د کلي بر سر کې د توریالي له مرگ ناخبره کسانو ورپسې نارې وهلې چې څه شوي؟
شمشاد د هېچا خبرو ته غوږ نه نیوه او مخ په خپل کور یې منډې وهلې، د چونغر قومندان له مرکزه د شمشاد دوی تر کوره درې کیلومتره لاره وه، شمشاد خپلې څپلۍ یې وویستې، هغه یې هم په لاس کې واخیستې او هڅه یې کوله چې خپله منډه تېزه کړي خو د پښو غړې یې تښتېدلي و، د زیاتې هڅې سره سره یې د پخوا په څېر تېزه منډه نه شوه کولای، هسې یې هم د زریالي مړینې د شمشاد د زړه زور اوبه کړی و.
شمشاد په منډه تر خپلې کوڅې ځان راورساوه، ویې لیدل چې دوه سراچې، یو فولډر موټر، څلور موټرسایکلونه او لسگونه د حکومت مخالفه وسله وال ولاړ دي، هره خواته گوري، کلیوال

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم راټول دي، ټولو خپل لاسونه تر زنو لاندې نیولي و او خپه ولاړ دي.

شمشاد په بېړې سره خپل کورته ننوت، په دروازه کې یې خپل نژدې خپلوان ولیدل، مخامخ برنډې ته یې چې وکتل د توریالي د جنازې چپرکټ ایښی و، حیران ودرېده، همدلته ولاړ پاتې شو، بیا یې غوښتل چې د توریالي چپرکټ ته ځان ورسوي، ورو ورو ور روان شو، د چپرکټ سر ته یې مور ملالۍ ناسته وه په لوړ اواز یې چیغې وهلې، د توریالي پښو ته یې میرمن زرلښته او ماشومان یې ولاړ و، ټول له ډاګې ډاګې لړېدل او په زوره زوره یې ژړل، د کلي یو شمېر سپین سرې ښځې هم راغلې وې او نورې هم راروانې وې، ملالۍ به د توریالي په جنازې ور ټیټه شوه او بیا به یې سر پورته کړ.

د توریالي جسد نور ټول روغ و او یوازې یوه مرمۍ یې په تندي باندې لګېدلې وه، شمشاد د توریالي د مړي سر ته ور ورسېده، غوښتل یې ور ټیټ شي او د توریالي په بې روحه تن خپل مخ کېږدي، خو مور یې ملالۍ شمشاد په غېږ کې ونیوه او دواړو په ګډه چیغې وهلې، د شمشاد دوی د کلي تر ټولو زړې مېرمنې وړانګې ملالۍ ته ډاډګېرنه ورکوله او بیا یې ورته ویل خیر دی مه ژاړه دا هلک دې له ژړا مړ کړ، ملالۍ خپل ژړا کنټرول کړه، د شمشاد له سترګو اوښکې راروانې او په زوره زوره یې ژړل چې غږ یې د کلي بر سرته هم ته، څو شېبې یې همدلته په ژړا تېرې کړې، بیا راولوېده او بې هوښه شو، کلیوالو رامنډې کړې، ملالۍ هم د توریالي جسد پرېښود او شمشاد یې غېږ کې

راونېوه، ننګیالي او بل ورور بریالي رامنډې کړې، ویل څه خبره ده؟

د توریالي په غم د غمجنو ژړا چې څو شیبې وړاندې کلي خبرول د شمشاد په بې هوښه کېدو چوپ شول، ننګیالي او بریالي خپلې اوښکې پاکولې او شمشاد یې پورته کړ، ننګیالی کېناسته او د شمشاد سر یې په خپل زنګانه کېښود، ټول هک پک ولاړو، د شمشاد په بې هوښه کېدو د ټولو له سترګو اوښکې روانې وې خو په زور چا نه ژړل، زرلښته دا وخت د توریالي سرته ناسته وه، د هغه مخ ته یې کتل او اوښکې یې تویولې، شمشاد ته یې مور ملالۍ د بورې شربت په خولې کې ور وڅڅاوه، یوه شېبه تېره شوه او شمشاد سترګې وغړولې، ویې لیدل چې ټولو د توریالي جسد پرېښی او ده باندې راټول دي، په خپل ځای کې کېناسته او خپله ژړا یې بیا پیل کړه او څو شیبې یې وژړل، شمشاد د توریالي د تابوت سرته ناست او په لوړ غږ یې د بې کسۍ کوکې وهلې، بریالي ورغږ کړ، شمشاد په ژړا و رته ویل څه وایې لالا؟

بریالي ویل:

زه ښار ته ځم، د سخات لپاره توکي راوړم، تاته جانباز اکا غږ کوي او دروازه کې درته په تمه دی.

جانباز اکا خپل زوی سپین غر ته غږ کړ، سپین غر یې چچ غوړونه مخې ته ودرېده، جانباز په غوسه ورته ویل:

هلکه د بیګا لپاره ډوډۍ ټولو کسانو ته په خپل کور کې تیاره کړئ او بیا دیګی دلته راوړئ، سپین غر هڅه وکړه چې له جانباز پوښتنه وکړي، خو جانباز په غوسه ورته ویل څه ته راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورې نه دې يم ليدلی؟
هله زر کوه لاړ شه او هغه برګ پشيرلی پسه حلال کړه او ډوډۍ راوړه.
د شمشاد دوی له کوره د چيغو اوازونه پورته کول، وير جوړ و، ملالۍ خپل د کور مشر زوی له لاسه ورکړی و، د توريالي دنګ قد، ښايسته څېره، خماري سترګې او تور وېښتان د هېرېدو نه و، هيلۍ خپل ويښتان غوڅول او ننګيالي هم په چوپه اوښکې تويولې.
بريالی جانباز ته ورو ويل:
اکا شمشاد راغی، جانباز په خپله ږيره لاس تېر کړ، په بريتو يې ګوتې ووهلې،بيا يې د خپلو نصوارو قطۍ د لاس په ورغوي وواهه، شمشاد ته يې ويل:
شمشاده! جنازه سبا نهه بجو ته شوه، اعلانونه ټولو جوماتونو ته وليکه.
ټوله شپه ملالۍ، زرلښتې، هيلۍ، شمشاد، بريالی او جانباز د توريالي جنازې ته په کتو سبا کړه، زرلښته، ملالۍ او شمشاد درې واره بې هوښه شول، پرته له جانبازه نورو ټولو ژړل، ملالۍ ويل: اوف خدايه ج دا شپه څومره اوږده شوه، هېڅ نه سبا کېږي، کله چې شپه په سبا کېدو شوه نو شمشاد او ملالۍ دومره ژړلي و چې غږ يې ناست او خبرې يې سمې نه شوې کولای.
بالاخره شمشاد خپله دويمه ستره تکيه توريالی ورور هم خاورو ته وسپاره، مخکې له دې چې امام په هديره کې وعظ اونصيحت ترسره کړي شمشاد د توريالي په کبر اوږد وغزېده او تر ژړا وروسته بې هوښه شو، ملګري يې شهزاده او پامير هغه

موټر کې د کلي روغتون ته يوړ، نيم ساعت وروسته په روغتون کې په هوښ راغی.
د توريالي په کبر ولاړ ديني عالم قاري جمعه الدين خلک امن او ټيکاو ته راوبلل او ټينګار يې دا و چې دنياوال په افغانستان کې د خپلو ګټو د دوام لپاره دلته د جګړې تنور ګرم ساتي.
بيا يې ويل افغانستان ددنيا لپاره تر ټولو ښه تنور دی هر يو پکې په خپله خوښه ډوډۍ پخوي خو د غه تنور زمونږ او ستاسو د زلميو په تنو تود دی.
شمشاد، بريالي، ننګيالي، ملالۍ او ټولې کورنۍ يې يوه له غم ډکه ورځ پای ته ورسوله، هغه ورځ چې ډېره ترخه او خواشينونکې وه.
فتح خان د شپې ډوډۍ هم د شمشاد دوی کور ته راوړه او ملالۍ ته يې ويل:
وريندارې خير دی، ته خو مشره يې، ډېر وير مکوه، هلکان دې له ژړا مړه کړل، زغم او صبر ولره، بيايې ويل د الله ج امانت و بېرته يې درنه واخيسته.
هماغه شپه ټول کلي د توريالي د مرګ او د شمشاد د کورنۍ لپاره اسويلي او افسوسونه کول خو لاس ته يې هېڅ هم نه ورتلل.
فتح خان خپل کور ته لاړ، خپه ښکارېده، سولې ته يې ويل:
لور مې يو ګيلاس تريخ چای راته راوړه، د سولې مور ويل د سولې پلاره ډوډۍ تياره ده، مخکې له دې چې فتح خان څه وو ايي په لور غږ يې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې وه سولې هله ډوډۍ ژر راوړه پلار دې نن ډېر ستړی شوی دی ورېی به هم وي، اول ډوډۍ راوړه بیا چای.

د فتح خان وچلي چې له ډېر خپګانه ګونځې کړې و او سترګو يې شپول وهلی و ، ويل يې:

نا!! ډېر ستړی او خپه يم هېڅ مې زړه ته نه کېږي يوائې چای راته راوړئ.

سولې چای ورته راوړ، بيا يې ويل:

ولې پلاره ډوډۍ نه خورې؟

د فتح خان په مخ د اوښکو باران جوړ شو، ويل يې ننۍ ورځ ډېره سخته او له خپګان ډکه وه، د توريالي مرګ يو خوا او د شمشاد بې هوښه کېدل او ژړا بله خوا، ډېر يې خپه کړم، هغه ډېرې بدې ورځې کولې، سولې په خپله خوله لاس کېښوده، يوه شېبه غلې شوه، بيا يې ويل پلارجانه څوک بې هوښه شول؟

پلار يې ويل نور به څوک بې هوښه کېدل، شمشاد ژړل څو واره بې هوښه شو اخر مې هلکانو ته ويل چې کلينيک ته يې ورسوئ، کله مو چې د توريالي جنازه خاورو ته سپارله شمشاد بې هوښه و.

سولې خپله جوړه کړې مړۍ له ډېره خپګانه په غوري کې پرېښوده، څو شيبې يې هېڅ و نه ويل، مور يې سر وخوزاوه، سولې ته يې وکتل ويل يې:

په څه فکر کې لاړې چې جوړه کړې مړۍ دې په غوري کې پرېښوده؟

سولې ويل:

هسې د پلارجان خبرو ته مې لږ فکر وکړ.

خپلې کوټې ته لاړه او دغه شپه يې داسې تېره کړه لکه په سکروټو چې ولاړه وي، د شمشاد لپاره ډېره خپه وه، هره شېبه يې شمشاد سترګو سترګو ته کېده، څو واره يې په زړه کې دا خبره راغله چې شمشاد ته به زنګ ووهي او پوښتنه به يې وکړي خو زړه نا زړه به يې بېرته ټيلفون کېښود، دا شپه يې همداسې تېره کړه، شمشاد او سولې دواړو د کانکور د ازموينې لپاره هره ورځ او شپه درس ويلې، چمتووالی يې نيوه څو په دې ازموينه کې د خپلو خوښو پوهنځيو ته بريالي شي خو د توريالي مړينې دواړه له درسه ووېستل.

پنځلس ورځې شمشاد هېڅ درس ونه ويلې، د کانکور ازموينه، وروستي پلانونه او خپلې زده کړيزې هڅې هرڅه ترې پاتې شوې.

د توريالي تر مړينې وروسته ورته د هر سهار او ماښام پيل پيکه اوبدرنګه و، ملالۍ به هم اوښکې تويولې او....

پنځه څلويښت ورځې تېرې شوې، د څلويښتي تر خيرات وروسته ملالۍ چې خپل سر په سره ټوټه ترلی و، ويل يې

شمشاده زويه، توريالي ته دې الله ج جنتونه نصيب کړي، ته دې نو نور خپل درس ووايه چې د کانکور ازموينه دې په مخکې ده.

شمشاد يې د مور ددې خبرې په اورېدو لومړی په خپل ځای کې چوپ پاتې شو، آه يې ونه کړ، د څو شېبو په ترېدو يې ورو ويل سمه ده ملالې ادې.

د کانکور ازموينې د چمتووالي کتاب يې له ځانه سره واخيسته او له کوره ووت، غوښتل يې د سولې له احواله ځان خبر کړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب یې خلاص نه کړ، په لاره یې لړزیدلي قدمونه اخیستل، ورو یې له ځانه سره ویل چې که درس هم ووایم او کانکور کې هم د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شم د اقتصادي ستونزو له امله زده کړې نه شم کولای.

توریالی لالا یې ور په زړه شو، په غوسه یې دا ټپه د شونډو په سر تېره کړه.

که غم له غمه شرمېدلی
په ما به نه راتلل جوړه جوړه غمونه

څو قدمونه یې نور هم واخیستل، د سولې دوی په دروازه یې سترګې ولګېدې، ډېره موده یې د سولې بادامي سترګې، کنج کنج بانه، توري او مارډوله زلفې، چناري پزه او د مالوچ په څېر سپین مخ نه و لیدلی، هغه یې په ذهن راوګرځېده، په کوځه کې یې ایسته ایسته وکتل، هېڅوک ورته معلوم نه شول، ځکه شمشاد غوښتل چې د سولې خوږ او زړه راښکونکی غږ په خپلو مېینو غوږو واوري، خپل ښی لاس یې د واسکټ کیڼ جیب ته تېر کړ، ټیلفون یې راووېسته، په ښیښه یې ورته ګوتې تېرې کړې، د سولې شمېره یې د زړه په سر لیکلې وه.

د سولې شمېره یې ډایله کړله، ټیلفون یې غوږ ته نژدې کړ خو د اتصالات شبکې ورته ویل چې تاسو په خپل حساب کې د اړیکې ټینګولو لپاره کافي کریډت نلري، بېرته یې د ټېلفون د پرې کولو بټن کېکاږله، په غوسه یې ویل:

زما خواره نصیبه......

د سولې دوی دروازې ته یې په ځیر ځیر وکتل، مسکی شو، په زړه کې یې تېره شوه:

که دیدن وشي که ونه شي
د یار په کلي تګ راتګ مزه کوینه

څو قدمونه یې نور هم واخیستل د کلي دوکان ته ودرېده، د شمشاد له قسمته د هغه دروازه هم بنده وه، زړه نا زړه یې د دوکان دروازه وټکوله، د ژمي لومړۍ ورځې پیل شوې وې، هوا سړه وه، شمشاد خپل لاسونه په جېبونو کې اچولي و، بیا یې ددوکان دروازه په خپله پښه وټکوله، شمشاد په بېړه دروازه ټکوله، کتاب یې قات کړ او د خپلو کالیو د اړخ جېب ته یې واچوه، غوښتل یې بیا د دوکان دروازه وټکوي خو دوکاندار په خپله حویلۍ کې وټوخېده ویل یې:

څوک یې درغلم یوه شېبه، دوه درې شیبې نور هم ودرېده، دوکاندار له دننه د دوکان دروازه خلاصه کړه، شمشاد په بېړه ویل:

کاکا ښه یې، اتصالات کریډت کارت مې پکار دی، دوکاندار ځان اخوا او دیخوا کړ، شمشاد په بېړه بیا ورته ویل:

کاکا – کاکا د اتصالات کریډټ کارت راکړه، دوکاندار خپلې شونډې راټولې کړې، ددوکان له دروازې بیرون راووت او له خولې شنه نصوار بیرون توف کړل، په خپله مخکنۍ لمنه یې خوله پاکه کړه، شمشاد ته یې په خندا ویل:

وراره ولې بېړه کوې؟ خیر دی کارت درکوم، بیا یې وخندل ویل یې:

هلکه شمشاده لکه چې کومې ملګرې ته دې زنګ وهې، ډېر په بېړه ښکارې، شمشاد غلی شو، ورو یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناا ناا کاکا هسې یو ټولګیوال مې زنګونه ووهل، غږ یې نه راته اوس غواړم زنګ ورته ووهم، دوکاندار له جېبه کارتونه راوویستل، شمشاد ته یې کارت ورکړ، بیا یې ورته ویل شمشاده وراره زه نو کار لرم دوکان بېرته بندوم.

دوکاندار سره په خبرو کې شمشاد کارت خپل ټیلفون ته ور زیات کړ.

په سرک کې یې ټولې خواوې وڅارلې، بیا یې د سولې ټیلفون ته زنګ وواهه، سوله یې له موره څو قدمه لرې شوه او ټیلفون یې اوکې کړ شمشاد ویل:

سلام سولې څنګه یې، درپسې خپه شوی وم، مور مې ویل درس دې وایه، اوس ښکته ځمکو خواته تلم چې درس ووایم ستاسې دروازې سره وم یو زنګ مې درته وواهه.

سولې ویل اې شمشاده اوس چیره یې؟

شمشاد ویل ستاسې دروازې سره یم که وزګاره یې دروازې ته راشه

سولې په کور کې یوخوا اوبل خوا وکتل ویل یې:

سمه ده شمشاد جانه یو شېبه ګورم چې پلار او لالا مې کور کې نه وي دروځم.

ټیلفوني اړیکه یې پرې کړه، یوه شېبه چوپ ودرېده، بیا یې د خپل کتاب په پلمه د پلار کوټې ته لاړه، ډاډه شوه چې پلار او ورور یې په کور کې نشته

ورو ورو یې قدمونه اخیستل او له دروازې بیرون راووته.

شمشاد پنځوس متره لرې د سولې له دروازې ولاړ و، په سرک کې یې ښکته او پورته قدمونه اخیستل، هغې ورته لاس

وخوزاوه، د شمشاد زړه دربهار پیل کړ، په وجود یې یو ډول لړزه راغله، ډارېده چې څوک یې ونه ویني، خواته یې ورغی ویل یې:

څنګه یې سولې؟

هغې ځواب ورکړ ښه یم خو دومره نه، پخوانۍ مزه مې نشته

شمشاد په حیرانتیا ورته ویل:

ولې سولې؟ څه درباندې شوي دي؟

سولې په کوځه یو خوا او بل خوا وکتل، ویل یې تشویش مه کوه، هسې ستا په اړه ډېر وخت فکرونه کوم، ته مې یادېږې،

بیا یې په کړس وخندل ویل یې:

شمشاده ته خو په ما مېین نه یې، زه درباندې میینه یم ځکه خو هر وخت ستا په اړه فکر او غم کوم.

شمشاد مسک شو ویې ویل:

ګوره لېونۍ دومره ډاډه په دې لوی سرک کې کیسې مه کوه هسې نه چې څوک مو ووینې، بیا یې ویل سولې ته هېڅ د خلکو له خبرو نه ډارېږې؟

سولې په خندا ویل: اې شمشاده دا ټپه دې نده اورېدلې؟

چې دوه مېین سره یوځای شي

په ټولو خلکو د رندو ګمان کوینه

شمشاد وخندل ویل ښاا نو

سوله موسکۍ شوه، مخکې له دې چې څه ووایي، شمشاد ورته ویل زه دې په اړه شپه او ورځ غم او فکر کوم.

سولې په خندا ویل بیاهم کمه ده

شمشاد وخندل ویل یې هغه څنګه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې ورته ویل:
زړه دې نو غواړي چې د ملک لور پرته له غمه او فکره خپله کړي؟
دواړو وخندل، خندا یې لا نه وه خلاصه چې شمشاد خپل کتاب له جیبه راووېسته ویل یې:
زه نو سولې جانې درنه ځم، د کانکور ازموینې لپاره درس وایم
سولې اجازه ورکړه، شمشاد په سرک خوشاله روان شو، ځکه د سولې دیدن او له هغې سره په خبرو کولو یې زړه خوشالېده، له خوشالۍ یې زړه ټوپونه وهل، په سرک یې د کتاب پاڼې اړولې او میده میده قدمونه یې اخیستل.
تر ډېره یې په شمشاد پسې کتلې، بیا کوټې ته راغله او خپل کتاب راواخیسته څو د کانکور ازموینې ته چمتووالی ونیسي، کتاب یې لاس کې ونیوه، روحاً له شمشاد سره او تش کالبوت په کور کې وه، پسته او سپینه څنګل یې له خپلې زنې لاندې کړې وه، هغه سره د یوځای والي فکرونه یې کول.
د سولې مور غوټۍ د کوټې ور خلاص کړ، سوله د شمشاد په یادو کې دومره ډوبه وه چې مور ته یې هېڅ پام نه شو، غوټۍ خپل غوږونه چڅ کړل، په رډو رډو سترګو یې ورته وکتل، یوه شېبه یې هېڅ ونه ویل، حیرانه ودرېده، سولې ته یې په ځېرځېر وکتل، بیا یې په غوسه او په خندا ویل:
اې څه خبره ده څه فکرونه کوې؟ د میینانو په څېر فکرونه کوې، د چا څېره دې د خپلو سترګو په کتابچه کې نقاشي کوله؟
سولې ژر بیرته په بالښت تکیه وکړه، مور ته یې وکتل چې په ځیر ځیر ورته ګوري، بوخه په دروازه کې ولاړه ده، په خندا یې

ویل:
په دې کتاب کې جالبې او مهمې پوښتنې شته هغې ته حیرانه شوم چې د کانکور په ازموینه کې به یې څنګه حل کوم او د خوښې پوهنځي ته به بریالۍ کېږم.
نالوستې غوټۍ وخندل د سولې په لور ور روانه شوه، سوله یې په غېږ کې ټینګه ونیوله، ویل یې:
سولې لورې، اورېدلی مې دي چې ډېری لوستې نجونې ژر میینېږي نو که په چا دې زړه بایللی وي، غوټۍ مور ته دې ووایه هسې دې هم پلار وایي چې سولې لور ته مې وایم چې په خپله خوښه واده وکړي.
سولې وخندل ویل یې:
نا ادې ته هم څنګه فکرونه کوې، زه د درس غم کوم ته د واده
د سولې خبره نه وه خلاصه، غوټۍ یې خبره پرې په خوله کې ور وچه کړه ویل ګوره سولې پلار دې چې کومې خبرې وکړي عملي کوي یې.
سولې وخندل، خندا یې په بېخي ډېره کړه
غوټۍ ورته ویل:
سولې ګوره چې ستا په زړه مې خبره وکړه څنګه خاندې او خوشاله یې؟ خو ګوره د پلار یوه خبره دې له هیره ونه وځي.
سولې په خندا او حیرانتیا ویل غوټۍ ادې کومه خبره؟
مور یې ویل:
سولې لورې پلار دې وایي چې سوله لوستې ځوان او په داسې کورنۍ کې ورکوم چې ښه مالداره او شتمن واوسي.
سولې په غوسه ویل:

پلار مې عجبې خبرې کوي، شتمن کور دې ورک شي، هره ورځ به ګله ګله میلمانه راځي او زه به ورته چای او ډوډۍ تیاروم، دومره مې له وسې نه کېږي، زه غواړم پوهنتون ووایم او وروسته له واده دنده ځانته پیدا کړم.

غوټۍ وخندل، ویل یې:

سولې لورې په کوم لوستي او غریب هلک مېینه شوې یې، ستا چې خوښ وي مونږ پکې هېڅ هم نه وایو.

سولې ویل:

ناا ادې هېڅ خبره نده، سوله ستا لور ده په هر عادي ځوان نو نه مېینېږي.

شمشاد خپل کتاب میده میده لوسته او قدمونه یې اخیستل، یو وخت یې پام شو چې په کتاب لوستلو آن د کندوز د سین څنډې ته یې ځان رسولی.

د سین په غاړه په یوې غټې او سپینې تېږې کیناسته، هغه دوه شپې وړاندې له سولې سره د یوځای کېدو خوب لیدلی و، مخ یې روانو اوبو ته واړوه، بیا یې خپل خوب ورته وویلې.

مرغانو د ژمي په دې ساړه موسم کې ډول ډول غږونه کول، اوبه چې تر پخوا په سین کې کمې شوې وې په تېږو به چې لګېدې یو ډول سندریز غږونه ترې وتل، موسیقي یې خپروله، کتاب یې خلاص کړ، یوه پاڼه درس یې زده کړ، بیا یې جیب ته لاس کړ او ټیلفون یې راووېسته، غوښتل وګوري چې ساعت څو بجې دی خو یوه ټپه یې ذهن ته راغله په هغې پسې یې بله ټپه د شونډو په څوکو تېره کړه، بیا یې سوله یاده کړه، کتاب یې بېرته بند کړ، سر یې په زنګنو کېښوده،

ځان یې په خپله کورتۍ کې راپټ کړ، څو شیبې همداسې تېرې شوې، د ټیلفون په پیغام خونه یې ګوته کش کړه، سولې ته یې په پیغام کې ولیکل:

خاورې به درس زما په یاد شي
کتاب په لاس یم مسیجونه درلېږمه

پیغام یې سولې ته ولېږه، په هوا کې د کارغانو غږونه شول، کاغ کاغ یې کاوه، شمشاد له ځانه سره وخندل ویل یې:

ما لا د ژمي د سوند توکو غم ندی خوړلی خو کارغان بیا واوره غواړي.

کتاب یې بیا خلاص کړ او په همدې سپینې تیږې ناست او د سین په غاړه یې درس پیل کړ، پوره دوه ساعته یې درس ووېلې د سین د غاړې ساړه باد یې غوږونه ور یخ کړل، کتاب یې بند کړ، بیرته د غره ډډې خواته روان شو

ژمی و او ونو خپلې شنې جامې ویستلې وې، پاڼې یې نه درلودې، ځکه ډېرې لرې سیمې هم د شمشاد د سترګو له نینیګکه ښکارېدې.

کیڼ اړخ ته یې خپل مخ واړوه او د بغلان د بورې فابریکې لوړې او لوېې ودانۍ ته یې وکتل، په غوسه یې ویل:

دا فابریکه ښه بوره نه جوړوي، هسې نړیوال شهرت لري، ځکه د دې فابریکې بوره دومره خوږه نده لکه د سولې نوم.

سولې وروسته له غرمې دوه بجې د شمشاد پیغام وکوت، د هغه ټپه یې ولوسته په زوره زوره یې وخندل او خپلې کوټې ته ننوته، ورځې بیګا کېدې او شپې سبا کېدې د شمشاد پنځم ورور نومیالی چې درې کاله یې په ایران کې وتلی و د توریالي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړینې لـه خبریـدو وروسـته بیرتـه خپـل هیـواد تـه راغـی.

ملالۍ ویل:

زویـه ښـه شـو چې راغلـی، بیخـي خـوب نـه ورلـم، ځـوانیمرګ زریالی اوتوریالی مې یادېدل ته مې هم یادېدې، دُعا مې الله ج قبوله کړه.

نومیالی له غم ډک ناست ، سترګې یې لـه ژړا ډکې کیدې ویل یې:

ادې یادېدل خو پکې شته، زه هم پـه ایران کې خوښ نـه وم، د پـردي وطـن مسـافري او هلتـه مـزدوري کـول اسـانه نـده، ټولـه کورنۍ مې یادېده، بیا یې لـه خپله ځایه پورتـه شو او د ملالۍ په زنګانه یې سرکېښوده، یوه شېبه غلی څملاسته، بیا یې ویل:

ته مې ملالې ادې بیخي ډېره یادېدې، لس ورځې نورې هم تېرې شـوې، پـه دې ورځـو کې شمشـاد او سـوله د پښـوا وختونـو پـه پرتله ډېر بوخت و، دواړو په ځان شپه او ورځ یوه کړې وه درس یې ویلې چې په کانکور ازموینه کې ډېرې نومرې ترلاسه کړي او د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالي شي.

بله شپه ټول په کور کې ناست و، بریالي ویل:

شمشـاده تـه دې زده کـړې کـوه، بیـا یـې د ننګیـالي، نومیـالي، شمشاد او ملالۍ سترګو ته وکتل، هېڅا هېڅ هم ونه ویلې.

بریالي ویل:

توریالی لالا دې الله ج وبښي، لاس او پښې به یې کـولې سـړکال د پاچا ځمکه کې غنم هم هغوی خپله کښت کوي، نومیالی هم لـه ایرانه راغی، شمشاد وروړک هم ښایي د کانکور په ازموینه کې

بریالی شي ځکه ډېر درس وایي زه پـرې بـاور لـرم نـو لګښـت مـو زیات او عاید مو کم شو.

ملالۍ په خپل ځای کې وخوزېده، پـه تریـو تنـدي یـې بریـالي تـه ویل:

هلکه کومه خبره خو کوې شف شف مه کوه خبره دې سپینه وکړه

شمشاد ویل:

ملالې ادې بریالی خبره په نیمه کې کوي خو زه په یوه نیمه هم نه پوهېږم، ټولو وخندل، بریالی یوه شېبه چوپ شو، بیا یې ویل:

زه یوه خبره کوم راباندې غوسه نه شئ، ملالـۍ نوره هم غوسـه شـوه، تنـدي یـې ګـونځې وکـړې، وچلـی یـې تـروش نیـولی و، پوهېده چې بریـالي کـوم تصـمیم نیـولی او غـواړي کـومې خواتـه لاړ شي.

بریالی غلی شو خو شمشاد ویل:

ادې ته یې پرېږده چې بریالی څه وایي؟

ملالۍ د وچې شیریني قاپ ځانه ته رانژدې کړ، یو شـیرینک یـې خولې ته واچوه او د شنه چای پیالـه ورتـه شمشـاد لـه ترمـوز ډکـه کړه،

ویل یې:

اورم یې ووایئ.

بریالي ویل:

مورې، د کور روزګار مخ ته وړل اسانه کار ندی، کښت او کـار هم نشته وروسته تر دې به څه کوو او څه به کېږي؟

ملالۍ یې خبرې ور پرې کړې په غوسه یې ویل:

هلکه څه غواړې ووایي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بريالي له سترګو څو څاڅکي اوښکې راغلې، ژر يې وچې کړې چې ملالۍ يې ونه ويني، بيا يې ويل که مو خوښه وي، که مو خوښه وي، که مو خوښه وي؟
دا خبره يې څو واره تکرار کړه اخر شمشاد ورته ويل:
لالا ته وو ايه چې څنګه کار دی او په څه شي کې خوښه غواړې؟
بريالي سوړ آسويلی ووېسته، ورو يې ويل:
زه غواړم چې ستاسې په خوښه د روزګار د چلولو لپاره ملي اردو ته لاړ شم او په حکومت کې دنده وکړم، که پنځلس ذره افغانۍ زه کور ته هره مياشت راولېږم نو چانه به نه پوروړي کېږو، بيا يې ويل:
د توريالي لالا د ګور او کفن پيسې مو چې له جانباز اکا په پور اخيستي هغه به هم خلاصې کړو.
شمشاد وخندل ويل يې:
هو د جانباز اکا پيسې که ژر بېرته ور نه کړو، د ورځې به پنځه واره راځي او هرځل به شپږ کپې نصوار هم خولې ته اچوي، ټولو وخندل، ملالۍ هېڅ هم نه ويل خو نوره هم غوسه شوه، ورونه يې ټول همغږي و چې بريالی دې ملي اردو ته لاړ شي، ملالۍ په خپل ځای کې نېغه کيناسته او ويل يې:
هلکه بريالیه دا خپلسري تصميمونه مه نيسه چې ګټه نه کوي، بيا يې ويل:
زريالي او توريالي هم زما ونه منله اخر خو دې انجام ورته وليده، خبرې ټولو بس کړې، درې ورځې نورې هم تېرې شوې، سولې شمشاد ته پيغام رالېږلی و او پکې ليکلي و چې بايد نن په ټيلفون خبرې ورسره وکړي.

سولې د شمشاد د ليدو مينه د ټيلفون په خبرو هم ماتوله، شمشاد بيا د سين غاړې ته لاړ، کتاب يې ولوسته، ټيلفون يې وکوت چې پيغام ورته راغلی.
شمشاد مخکې له دې چې پيغام خلاص کړي بيخي خوشاله شو، پيغام يې وکوت، ژر يې د سولې شمېرې ته زنګ وواهه...
سولې د شمشاد ټيلفون پرې کړ، لږې شېبې تېرې شوې، د شمشاد ټيلفون ته يې زنګ وواهه، تر ستړي مه شي وروسته سولې شمشاد ته ويل:
اې شمشاده ! د کانکور ازموينه راورسېده، ته د کوم ولايت پوهنتون انتخابوې؟
شمشاد وخندل ويل يې:
زما سولې زه ټول د بغلان پوهنتون پوهنځي انتخابوم
سولې ويل ښااا خو زه د کابل پوهنتون انتخابوم
شمشاد وخندل ويل يې:
دا خبرې دې نه منم ته پرته له ما هلته کله اوسېدی شې؟
سولې پوښتنه وکړه، ولې شمشاده د بغلان پوهنتون ټاکې او ولې له بغلانه لېرې نه ځې؟ شمشاد لومړی چوپ شو، له ځمکې غږ ووت له شمشاد نه، بيا سولې پرې راغږ کړ، لکه چې ځواب مې نه لري؟
شمشاد ويل:
نااا خو که د بل ځای پوهنځي ته بريالی شم نه يې شم ويلی، غريو نيولی شو، ويل يې:
زريالی او توريالی لالا مې مړه شول، نوميالی لالا مې هم له ايرانه بېرته راغلی دلته وزګار ګرځي، د پاچا کاکا ځمکه هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

راروان کال مونږ ته په اجاره نه راکوي چې غنم پکې کښت کړو، بريالی، ننګيالی او نوميالی لالا هم وزګار دي نو بل ولايت کې زه کله پوهنتون ويلی شم.

سوله له خپلې پوښتنې ددې خبرو په اورېدو پښېمانه شوه، ويل يې:

سمه ده زه هم د بغلان پوهنتون انتخابوم چې لخيره يوځای واوسو، د توريالي د مړينې دوه مياشتې تېرې شوې، جانباز په هغو ديرش ذره افغانيو پور پسې د بريالي دوی کور ته ورغی چې د توريالي د مړينې په شپه يې ترې په پور اخيستې وې

جانباز بريالي ته په تروش تندي ويل:

د توريالي د مړينې دوه مياشتې تېرې شوې، زما د پيسو غم مو و نه کړ لکه چې خوړلې مو ګڼلې دي، بيا يې يوه کپه شنه نصوار خولې ته واچول، پوزه يې کش کړه، د لونګۍ شمله يې شاته واچوله او ويل يې:

بريالـه بچو مـه خپـه کېږه ماتـه هم پکار دي، بريالي يو ساعت ورته غږېده اخر يې په په پټه غاړه جانباز اکا قانع کړ چې پور يې څو ورځې وروسته ورکوي.

د همدې ورځې په سبا بريالي ډېر فکرونه وکړل چې لـه کومې لارې د جانباز اکا پور ورخلاص کړي، يو وار يې فکر دا و چې يو جريب ځمکه به خرڅه کړي او د جانباز پور به ورکړي، بيا يې سوچ وکړ چې که دا کار وکړي نو ترېرونه به يې وايي چې بريالی دوی پـوروړي شـول د پـلار هډوکي (د پلارځمکـه) يـې خرڅـه کړه.

بريالی په همدې ورځ لـه ننګيالي او نوميالي سره هم مشوره وکړه چې دی به ملي اردو ته لاړ شي څو د کور اړتياوې پوره کړي او د جانباز پور هم ور خلاص کړي.

کلي کې يې ملګرو سره مشورې وکړې چې غواړي ملي اردو ته لاړ شي، ځينو نژدې ملګرو ته يې ويل:

په شمشاد مو پام وي، زده کړو ته يې هڅوئ، بې پروايي ونه کړي.

شپه شوه، بريالی، ننګيالی، نوميالی، شمشاد، ملالۍ او د کورنۍ ټول غړي يې سره کېناستل، نوميالي چې کوژده کړې وه او واده يې پاتې و، مور ته يې په خندا ويل:

ملالې ادې! زه غواړم چې د خسر کور ته مې لاړ شم، مور يې سمه ده ونه ويل خو د سرپه خوزولو يې ورته اشاره وکړه چې سمه ده، نوميالي، بريالي ته وکتل، شمشاد ويل:

نوميالی لالا لېمې ورېنداري دوه مياشتې مخکې راته ويلي و چې نوميالي پسې خپه يم او کله چې راغی بيا به ته هم زمونږ کور ته ورسره راځې.

ننګيالي ويل:

هو لېمې ورينداري په ماهم ټينګار کاوه چې ته هم بيا له نوميالي سره راشه

بريالی په خندا شو هههههههه لاسونو ته يې پړق ورکړ بيا يې وخندل ويل يې:

لېمې ماته ويل چې که نوميالي تـه لـه ځانه سره رانه وستې نو هېڅ ورسره ګورم نه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومیالی په شونډو کې مسکی شو، کوټه کې یې د کورنۍ ټولو غړو ته وکتل، د ښې لاس غټه او د شهادت په گوته یې خپل برېتونه کش کړل، د لاس په ورغوي یې د چاي خالي پیاله ټېوله....

بریالي چې د ملالۍ تندي ته وکتل پوه شو چې ډېره غوسه ده، غونج په خپل ځای کې کیناسته، خپلې غزولې پښې یې راټولې کړې، نومیالي ته یې په سترگو کې اشاره وکړه چې غلی شه خو هغه پوه نه شو،

شمشاد نومیالي ته وکتل، بیا یې ویل:

ملالې ادې نومیالی لالا څومره خوشاله ده، بیا یې کټ کټ وخندل ویل یې:

نو د چا څنگ ته ورځې، لېمې ورینداره په ده گرانه ده خو په لېمې بیا نومیالی بیخي ډېر گران ده.

ملالۍ په غوسه ویل سمه ده ټول لاړ شئ، نومیالی به لیلا وي او تاسو یې دیرا، بیایې ویل:

خلک به دا متل درپسې وکړي.

یوه لیلا - لس یې دیرا

بریالي ویل:

سمه ده ملالې ادې زه نه ځم، بیا یې ویل:

ماته به ادې سبا ته اجازه راکړې زه نو ملې اردو ته ځم، مجبوریت دی له ښې ورځې نه ځم.

ملالۍ بریالي ته وکتل، سترگې یې پر ور رډې کړې، له غصې توره او شنه واوښته، بیا یې ویل:

بریاله ځوان یې، وینه دې گرمه ده، الله ج روزي رسان دی، خیر دی ښه ډوډۍ به نه خورو وچه او لمده به خورو، ماشومان به دې درباندې راټول وي.

شمشاد بریالي ته ویل:

ادې رېښتیا وایي تا ندي اورېدلي چې د کور گټه د لاهور گټه ده، همدلته کار کوه لالا، اردو څه کوې، د هېواد وضعیت کړکېچن دی، تاوتریخوالي ډېرشوي، جگړو زور اخیستی، د ملي اردو دنده ډېره خطرناکه ده.

بریالي چې خپلې سترگې د کوټې په چت کې گنډلې وې، شمشاد او ملالۍ ته یې وکتل، پوه شو چې د ملالۍ غوسه کمه شوې، بیا یې ویل:

تاسو ولاړ شئ او ماته هم سبا اجازه راکړئ چې زه هم پخیر لاړشم.

ملالۍ سوړ آسویلی وواېسته، په مخ یې اوښکو لارې جوړې کړې، د کوټې قالینې ته یې کتل، د خپل لوی کتان ټیکري په یوه څنډه یې اوښکې پاکې کړې، ویل یې:

بریالیه زویه، تر تاسو زه ډېرې اندېښنې کوم، چې د کوراړتیاوې به څنگه پوره کوو، د نومیالي واده ته به کله تیاریږو، د شمشاد پوهنتون به څنگه شي او داسې نورې ستونزې....

خو پوهېږې گرانه زویکه، زړه مې نور ارې ارې دی، د غمو زغم نلري، د ځوانیمرگ توریالي او زریالي مرگ مې ملا راکوپه کړه، سترگې مې د پخوا په څېر دید نه کوي، که په سترگو هره شببه نه ژاړم خو زړه مې هره شببه د ژړا کوربه وي، د زریالي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

توریالي میرمن او اولادونه راته پاتې شول، د هریوه میرمن چې
وینم زړه مې قلم قلم کېږي، خدای ج مو دې پاتې ژوند ښه لري
او زما له زړه خبر مه شئ.
د ملالۍ خبرې نه وې خلاصې، بریالي یې بیا ورونو ته وکتل،
هېڅ یې ونه ویل، سر یې وخوزاوه، ورو یې له ځانه سره ویل:
نوځنګه وکړو موري؟ ټولې لارې بندې دي، دومره ځمکه هم
نشته چې کښت یې کړو او اردو ته لاړ نه شم،
نصیب به مو همدا وي ادکې.
ملالۍ زړه نا زړه ویل:
سمه ده بریالیه زویه، زما زړه نه ده خو ته چې ډېر شله یې، اجازه
درکوم ژمنه به راسره کوې چې جګړې ته به نه ځې.
ننګیالی په خپل ځای کې وښورېده ورغبرګه یې کړه:
سمه ده موري، بریالي لالا خو تر لسم ټولګي پورې ښوونځی
لوستی دی، هلته به لخیره برید مل شي، کومه ښایسته شعبه کې
به دنده ترسره کوي، بیایې په کړس وخندل ویل یې:
ملالۍ ادې که کومه شعبه کې اوړی یخ سوري او ژمی ګرمې
بخارۍ ته تېر کړي داسې به تیار او ښایسته شي چې والاکه یې
زه او ته وپېژنو، د څوارلس کلن ځوان به څېر به شي.
نومیالي ویل:
بریاله لالا ګوره اردو کې ستا په څېر چالاکه او ځیرک خلک ښه
چلیږي، ستا خو هسې هم خوله او سترګې خبرې کوي، هلته هم
همداسې اوسه، ځان تکړه که، د ملالۍ په سترګو کې یو عالم
خبرې، په زړه کې یې ددنیا پراته غمونه ښکارېدل، په تن هم
ډېرو غمو کمزورې کړې وه خو بریالی ته یې اجازه ورکړه چې

ملي اردو ته لاړ شي، شپه ملالۍ همداسې په اندېښنو تېره کړه
چې سبا یې زوی ترې بېلېده او ملي اردو ته - ته خو نومیالي دا
شپه ښه په خوشالۍ تېره کړه ځکه چې سبا یې د خُسر، کور ته
روان و او شمشاد بیا پرته له دې هرڅه خوښ و.
د سهار اوه بجې بریالي ځان تیار کړ چې ملي اردو ته
وخوزیږي، کور کې ټول ورته راټول شول، بریالي یې له خپلې
مېرمنې سره مخه ښه وکړه، نومیالي او ننګیالي سره یې مخه
ښې ته چمتووالی ونیوه خو شمشاد ته یې ویل:
باید د مرکزي بغلان تر ښاره یې ملتیا وکړې او ورسره ګډ تر
هغه ځایه لاړ شي.
ملالۍ نه غوښتل چې بریالی خپه رخصت کړي، د مخې ښې په
موخه د بریالي خواته راغله، د هغه په غاړه کې یې لاسونه
واچول، بیایې غېږ کې کلک ونیوه، څو شېبې همداسې ولاړ
پاتې شول، د کورنۍ ټولو غړو ورته هک پک کتل، ملالۍ په
خپلو دواړو لاسونو د بریالي مخ په لاسو کې ونیوه، هغه یې
لومړی په مخ او بیا په تندي ښکل کړ، د مخې ښې د مراسمو
چمتو والی یې ونیوه.
عام دود د بغلان په دې پښتون مېشته سیمه کې د مخې ښې
لپاره موجود و، کله به چې څوک لرې مسافرۍ ته تلل دا دود به
عمر خوړلو میرمنو ترسره کاوه.
ملالۍ له خپلې کوټې قرانکریم راواخیسته، مخکې له دې چې
ترې پوښونه لرې کړي ښکل یې کړ، د حویلۍ په دروازه کې
ودرېده، درې واره یې بریالی ترې لاندې یو خو اوبل خوا تېر
کړ، مخکې تر تګه ملالۍ بریالي ته ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سولې ډېرخپه یم بیخي ډېر، ځان نه شم کنټرول کولای، بریالی لالا مې لاړ ه ملي اردو ته، خو ته چاته مه وایه، دا خبره ډېره نه شي، خوله یې په زور خلاصه کړه، زړه نازړه یې ویل:
سولې شل ورځې د کانکور ازموینې ته پاتې دي، ته له کوم پوهنځي سره مینه لري؟
هغې ویل:
ته یې ووایه
خوشمشاد ټینګار کاوه چې ناا سولې اول یې ته ووایه
سولې په خندا ویل:
زه خو د اقتصاد پوهنځي سره مینه لرم غواړم هغه پوهنځي ووایم خو ته یې هم زما لپاره انتخاب کړه، که خدای ج کول دواړه به یوځای په یوه ټولګي کې واوسو
شمشاد ویل نااا سولې زه اقتصاد پوهنځی نه وایم، نه مې خوښېږي، غواړم زه د بغلان پوهنتون پښتو ادبیات ووایم، زما انتخاب همدا دی، لومړی همدا ټاکم او تا هم مجبوروم چې ته یې هم وټاکې.
لس دقیقې شمشاد او سولې په دې خبرې وکړې، سولې ټینګار کاوه چې د کابل پوهنتون اقتصاد پوهنځی یې خوښ دی او باید شمشاد هم هغه وټاکي او شمشاد بیا ویل چې د بغلان پوهنتون پښتو ادبیات یې خوښ دي سوله هم باید دلته پوهنتون ووایي.
سولې نه منله او خبره یې داوه چې پوهنتون په خپله خوښه وایي سولې شمشاد ته ویل:

په بیک کې مې درته کلچې او د غنمو نینې ځای پرځای کړې دي، کچیرې وږې شوې نو ویې خوره.
بریالی روان شو، د ملالۍ په لاس کې له اوبو ډکه یوه پلاستیکي زړه کوزه ګګه وه، بریالي پسې یې اوبه وشیندلې څو په مخه یې رڼایي شي.....
شمشاد بریالی په ښار کې د کابل په لور رخصت کاوه، ښې ډېرې اوښکې یې تویې کړې خو بریالي ونه لیده، په شمشاد ښار خولې لګولې، ځمکې ځای نه ورکاوه، آسمان هم ورته ظالم ښکارېده چې دده تر سیوري لاندي یې بریالی ورور له مجبوریته اړ شو چې ملي اردو ته لاړ شي.
همدا سې خپه د کور په لور پلې روان شو، سوله یې ور په زړه شوه، زړه نا زړه یې هغې ته زنګ وواهه، ډارېده چې که د سولې پلار فتح خان په کور کې وي نو هغې ته مزاحمت کېږي خو بیا یې هم زړه صبر ونه کړ او زنګ یې ورته وواهه.
سوله یې د پلار په څنګ کې وه تیلیفون یې ژر بې غږه کړ، پلار ته یې ویل:
ټولګیوالي یې برېښنا زنګ وهلی، خپلې کوټې ته لاړه، له کړکۍ یې د خپل کور ټول غرې وڅارل، بیا یې د شمشاد شمېرې ته زنګ وواهه، سلام او ستړی مه شي یې سره وکړه، سوله د شمشاد له خبرو پوه شوه چې په کومه خبره خپه ده، د خپګان پوښتنه یې ترې وکړه، شمشاد ژړغونی غوندې شو، بیا یې ویل:

شمشاد جانه ډېر مه شله کېږه زه کابل کې پوهنتون وایم، بغلان مې هېڅ ندی خوښ، شمشاد په غوسه ورته ویل:
سولې ستا دا خبرې په دې معنا دي چې ته ماسره مینه نه لرې او زما په خوښه پوهنتون نه انتخابوې.
د شمشاد له دې خبرې وروسته سولې په زوره زوره وخندل خندا یې نه وه خلاصه، شمشاد یې ورته ویل:
خانده خانده، متل مې اوریدلی و خو لیدلی مې نه « په چا غم په چا ښادي په چا کراره کراري»، سوله غلې شوه، تر لږې چوپتیا وروسته یې ورته ویل:
اې شمشاده زه درسره ټوکې کوم، خوښېږې مې چې تا ډېر وزوروم، ستا غوسه هم عجیبه ده، او زه بیخي بل ډول یم، اوس دېته گوره چې ستا له غصې هم خوند اخلم بیا یې ویل:
شمشاده زوروره زما لومړنی د خوښې پوهنتون کابل او پوهنځی اقتصاد دی خو ستا لپاره د بغلان پوهنتون د ادبیاتو پوهنځي پښتو سوله ټاکم.
شمشاد وخندل ویل یې:
هغه متل لکه چې ریښتیا دی
سولې ورته ژر ویل کوم متل؟
شمشاد ویل:
بیردي ویلو ته مې پریږده، زریالي لالا به مې هر وخت ویل چې یار د یار لپاره خوري د غوایي غوښې او توریالي لالا به مې دا ټپه هر وخت ویلې

یارمې هندو زه مسلمان یم
د یار لپاره درمسال جارو کومه

سولې وخندل،بیا یې ویل:
شمشاد جانه ښکلوم دې، پلار مې راغی بل وخت غږېږو، مینه درسره لرم.
پنځلس ورځې نورې هم تېرې شوې، په شمشاد او سولې د هجر پنځلس ورځې پنځلس کاله تېر شول، یو او بل یې ډېر یادېدل، د خلکو خبرې، ټولنیزې ستونزې، ناوړه دودونه، د شمشاد او سولې چوپتیا او کم جرات هغه څه و چې دوی یې دېته اړ کړي و چې په یوه کلي کې په اونیو اونیو یو د بل دیدن ونکړي.
سولې د شمشاد د نشتون درد په زړه کې دننه تېروه، هېڅوک یې د باور نه و چې ددې اړیکې یې خبر کړي وای، بله ورځ د کانکور ازموینې کارتونه ووېشل شول، دواړه په یوه ورځ ورغلي و چې کارتونه تر لاسه کړي، دشمشاد او سولې دُعا خدای ج قبوله کړې وه او د دواړو ای ډي سره ډېر کم توپیر درلود او په یوه ټولګي کې یې ازموینه شوه، ترڅو چې ازموینه پیل کېده ځینو نجونو او هلکانو هڅه کوله چې د ټیلفون په گوگل کې څه زده کړي، ځینو نورو بیا یو له بل سره مشورې کولې او هغو چې ازموینې ته چمتووالی نه و نیولی نورو تکړه نجونو او هلکانو ته یې غاړې پټې پټې کولې چې بیا به مونږ ته نقل راکوئ که چیرې د ازموینې فورم مو یو، ځینو ژمنې کولې او ځینې په خپل غم کې ډوب و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له وړاندې ازموینې پرې اغېز کړی و خو شمشاد او سولې ته په مړه خېټه د یوه او بل دیدن، د زړه رازونه سره شریکول بیا یو کانکور نه سل کانکوره و، یو بل ته یې په ځیر ځیر کتل، ازموینه یې بیخي هېره وه.
د سولې خوا او شا ته نور هلکان او نجونې ناستې وې خو شمشاد او سولې نورو ناستو ته د ړندو په سترګه کتل.
هو رېښتیا هم هغوی ړانده و، سترګو یې دید درلوده، هرڅه یې لیدل، خو د خپلې ازموینې په غم کې دومره ډوب و چې سوله او شمشاد لا د چا په یاد نه و.
سولې په ځیر ځیر شمشاد ته کتل، په هغه یې سترګې ګنډلې وې، بیا شمشاد ته په شونډو کې مسکۍ شوه، ورو یې ویل:
اې شمشاده لږ وړاندې راشه!
شمشاد ایسته ایسته وکتل، په ټولګي کې یې ټول هلکان او نجونې وَڅارلې، هرڅوک په خپل غم کې ډوب و، ورو ور روان شو، سولې ته مخامخ ودرېده، ویې خندل، بیا یې د سولې په سترګو خپلې سترګې ور خښې، په خندا یې ورته کړل، سولې که دې د بغلان پوهنتون انتخاب نه کړ درنه خپه کېږم.
سولې خپلې شونډې خلاصې کړې خو خبرې یې شمشاد ورپرې کړې.
د شمشاد خوله له خندا ډکه وه، بیا یې سولې ته ویل:
اې لیونۍ ته خبره یې؟
سولې خپله لاندنۍ شونډه په غاښ کړه، د سولې یو عادت دا و چې د حیرانېدو په وخت کې به یې خپله لاندنۍ شونډه په غاښو کې نیوله، دا ځل یې همدا چل وکړ، بیا یې ویل:

تاا شمشاده جانه ته یې چې راته ونه وایې څه فالبینه خو نه یم چې خپله پوه شم
شمشاد د سولې سرو سرو غومبرو ته وکتل، د هغې د بادامي سترګو په نینیګک کې یې خپله څېره وکتله،
شین شو په خندا شو، بیا یې ویل:
توریالی لالا دې خدای ج وبښي، بریالی لالا لاړ او لخیره یوه نیمه میاشت وروسته د نومیالي لالا واده کوو،
ویې خندل بیا
یې سولې ته ویل:
سولې ته خو به واده ته لخیره راځې؟
سولې سر وخوزاوه او د سر په ښورولو یې د هو ځواب ورکړ،
سوله حیرانه شوه، ویل یې:
شمشاده! څنګه دې دا پوښتنه وکړه ؟
شمشاد ویل:
هسې سولې هېڅ کومه خبره نه وه.
سولې لږ خپل تندی تریو کړ، شمشاد ته یې وکتل، ویل یې:
شمشاده، زه درباندې څومره ډېر باور لرم او ته رانه اوښان په بډه وهې، مانه خبرې پټوې، زه درته پردۍ ښکارم او که دې د زړه د نړۍ خبرې ماسره نه شریکوې.
شمشاد ویل:
سولې جانې ته هم د پخوا په څېر له قهره ډکه یې، ژر ژر مه غوسه کېږه کنه نو شمشاد هم درته غوسه کېږي، د شمشاد په خوی خو بلده یې؟
سولې وخندل، بیا یې شمشاد ته ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي له ما خبره مه پټوه د نومیالي واده ته چې زه درشم کومه خبره
خو به نه وي؟
شمشاد یو قدم نور هم سولې ته ورنژدې شو، بیا یې ورته کړل:
سولې متل مې اوریدل چې «د زړه خبره په خوله خبره» خو ته
رینښتیا په زړه هم پوهېږې، بیا یې ویل:
سولې جانې نومیالی لالا چې لخیره واده وکړي بیا لخیره زما
نوبت ده، ادې او ورونه به ماته ریباري پیل کوي خو زه لخیره
تتتتتته تاته ریباران درلېږم او لېمې وریندارې ته وایم.
بیا یې ویل:
سولې لېمې وریندار ته مې ویل چې زه مېین یم خو ستا نوم او
ستا په اړه مې ندي ورته ویلي.
سولې وخندل ویل یې:
شمشاده! تا لکه چې ډول غاړی کې اچولی او ډنګوې یې چې
سوله په ما او زه په سولې مېین یم هههههه
شمشاد وخندل ویل یې:
نا نو تاته دې خدای خبره نه درکوي، بیا یې په خند ا کې سولې
ته ویل:
سولې له خبرې کوچ باسې، هره خبره ډېره شاربې، هغې ښاا کړل
خو شمشاد د سولې خبر ور پرې کړه ویل یې:
سولې که واده ته راغلې، ناوې وریندارې لېمې ته دې ورښیم
چې دغه سوله ده او زه په د ې مېین یم، سوله یوه شېبه په خپله
چوکۍ کې غلې کیناسته، فکرونه یې پیل کړل.
د سولې فکرونه لا نه و خلاص چې استادان ټولګي ته راننوتل،
شمشاد غټ غټ قدمونه واخیستل او ژر یې په خپله چوکۍ
کېناسته، بیا یې مخ سولې خواته ور واړوه، ویل یې:

سولې د بغلان پوهنتون، د پښتو ادبیاتو پوهنځي دې باید اول
انتخاب وي.
د ټولو نجونو او هلکانو زړونه درزېدل، پرته له استادانو په
ټولګي کې ناستو نجونو او هلکانو هېڅ غږ نه کاوه، ټولو ساه
هم په زوره نه وېسته، آن د شمشاد د لاسي ساعت ټکا درې متره
لرې په ټولګي کې سولې اورېده، ټولو په استادانو سترګې
ګنډلي وې او نېغ نېغ یې ورته کتل.
ازموینه پیل شوه، شمشاد او سولې ډیرې پوښتنې حل کړې،
څکه چمتووالی یې ډېر نیولی و، دواړو رېښې ورځې او توري
شپې د کانکور ازموینې په چمتووالي بېګا او سبا کړې وې.
د پوښتنو تر حل وروسته شمشاد سولې ته وکتل او سترګک
یې ورته وکړ چې د بغلان پوهنتون پښتو ادبیات انتخاب کړي،
سولې د شمشاد په زړه همداسې وکړل او خپلې پارچې یې
استادانو ته وسپارلې.
سوله د پوهنتون په انګړ کې خوشاله ولاړه څکه پوښتنې یې
ډېرې حل کړې وې، پام یې شو چې شمشاد هم له دوهمه پوړه
راکوز شو، یو خوا او بل خوا یې کتل.
سولې یې مخې ته ورغله او پوښتنه یې ترې وکړه:
شمشاد ویل:
ازموینه ډېره ښه وه، ډاډه یم چې ازموینه کې به بریالی کېږم، بیا
یې سولې ته وکتل، هغې ورته په کړس وخندل، ویل یې:
شمشاده ته چې ډاډه یې نو زما هم ډاډ شته چې کانکور ازموینه
کې به د بغلان پوهنتون پښتو ادبیاتو ته بریالۍ کېږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد چې د سولې یوازنی مینه و ، په خندا یې ورته وویل:
ښا کانکور ازموینه کې بریالۍ کېږم خو چې زه به ستا په
ریباری کې هم کامیاب شم کنه؟
سولې په خندا او حیرانتیا ورته ویل:
کاش شمشاده چې د هر چا ارمانونه په دې دنیا پوره کیدی
شوای، بیا یې کړل، زما او ستا په څېر ډېر کسان شته چې
خپلې هیلې یې یا په سین لاهو کړي او یا یې په خپل زړه کې
دننه گورته وړي دي.
دواړو ورو ورو قدم وهل پیل کړل، شمشاد سولې ته په ځیر ځیر
کتل هېڅ یې نه ویل، سولې بیا شمشاد ته وکتل ویل یې:
شمشاده زما او ستا ژوند د بېړکۍ په څېر دی، ښایي هیلې
موبږکۍ ووژني.
آسمان ته یې وکتل چې د پسرلي د راتګ چمتووالی یې نیوه،
ونو خپل پوستکي تازه کول خو پنډکي یې لا واړه و.
سوله شمشاد ته موسکۍ شوه ویل یې:
لکه څنګه چې تر ژمي وروسته پسرلی راځي، لکه د هرې
ناکامۍ تر شا چې بریالیتوب شته نو همداسې پوه شه چې زما
او ستا د مینې تر شا هم یوځای والی شته، تل به هجر نه وي او
نه هم به د وخت غماز پهلوانان په بیاتي آسونو سواره او په
شنهار سره به زمونږ په مینه وزلوبې کوي او د مینې ورغومی به
مو د بېلتون تر دایرو رسوي چې حلال یې کړي، د تور مخو
رقیبانو څخه به د خپلې غمازۍ سالم اخلي او مادیات پرست
جاروهونکي به یې د لوبې ګټونکي اعلانوي.
شمشاد په خندا شو ، ویل یې:

سولې تا لا ادبیات ندي پیل کړي، هره خبره دې له خیال ډکه او
احساسات راپاروي، بیا یې په کړس خندا سولې ته کړل هی هی
مینه مو ډېوې ته ورته ده چې په اوسني وخت کې زما او ستا د
مینې ډېوه هرڅوک په خپله غمازۍ مړه کولای شي ډېره پرې
ډاډه مه اوسه.
شمشاد او سوله پلې د پلخمري ښار په لوري روان شول، دواړه
د پلخمري له چاپېریال سره هم دومره ډېره بلد نه و ، سولې
شمشاد ته ویل:
شمشاده د بغلان پوهنتون خو مې انتخاب کړ خو لاهم زړه نا زړه
یم، له اندېښنو به مړه شم، بیا یې ویل:
ځه خیر دی پوهنتون تا راباندې تحمیل کړ، وبه یې زغمم
شمشاد د سړک په ښي اړخ او سوله د سړک په کیڼ اړخ روانه
وه، یو بل ته یې ډېر نه کتل خو خبرې یې سره ګرمې روانې وې،
فکر به دې کاوه چې سولې او شمشاد هېڅ یو د بل خبرې نه دي
اورېدلي او لاهم د پرمختګ په دې حد کې چې له هر چا سره
ټیلفون شته دوی بې ټیلفونه دي.
شمشاد سرکښته اچولی و ، سولې ته یې کړل:
اې! ته نو ولې زړه نا زړه یې؟
څو قدمه یې نورهم واخیستل، ویې خندل، سولې هېڅ نه ویل،
ښار ته نژدې شول، سولې د موټرو د هارنونو غږونه واورېدل،
شمشاد ته یې ویل:
دغه دی په خبرو خبرو تر ښاره راورسېدو ، بیا غلې شوه، څو
قدمه یې چې واخیستل شمشاد ته یې په ځیر ځیر وکتل، هغه
ودرېده، ورنژدې شوه، ویل یې:

شمشاده د مرکزي بغلان - پلخمري لاره ناامنه ده، تاوتریخوالي پکې زیات دي، زړه د همدې لپاره خورم چې که پوهنتون دلته پیل کړم، کله کله به د جګړو له امله اړه کېږم چې پوهنتون ته رانه شم او ته خو ښه یې دلته به کومه کوټه ځانته ونیسې.

سوله او شمشاد په پلخمري ښار کې د مرکزي بغلان اډې ته ورسېدل، د سولې د ښوونځي د دورې ټولګیواله برېښنا هلته د سولې په تمه وه څو په ګډه تر مرکزي بغلانه په یوه موټر کې ولاړې شي.

برېښنا ښار کې هره خواته کتل، شمشاد یې ولیده چې له سولې سره څنګ په څنګ را روان دی، هغوی اډې ته راورسېدل خو برېښنا د ولاړ سراچه ډوله موټر څنګ ته ځان غلی کړ، غږ یې ونه کړ چې شمشاد او سولې ته به مزاحمت وشي، د هغې په زړه کې شک و چې دا دواړه سره اړیکه لري، خو دا شک یې په یقین لا نه و بدل شوی، شمشاد برېښنا ولیده، سولې ته یې ورو ویل:

اې ! زما او ستا ترمنځ غمازه برېښنا هاغه ده، دواړه یې خواته ور روان شول، سوله او برېښنا دواړه ودرېدې،شمشاد موټر ته لاس وخوزاوه، د کرولا ډوله موټر د شا په سیټ کې سوله او برېښنا له یوې بلې مېرمنې سره کیناستې،

شمشاد د موټر مخکې سیټ کې کیناست.

موټر چلوونکی دری ژبی و ، شمشاد ترې په پښتو څو پوښتنې وکړې، هغه سر وخوزاوه ویل یې:

بیادر پشتو نمیفامم دري ګپ بزن، شمشاد ورته نور هېڅ ونه ویل، غلی په چوکۍ کې کیناسته،

برېښنا د موټر په شاسیټ کې هغې بلې مېرمنې ته وکتل، زړه یې وړندې او بېرته کړ، بیا یې ورته ویل:

خورې تا هم ازموینه درلوده؟

هغې د سرپه خوځولو پوه کړه چې ناااا

دوه درې کیلومتره نور هم موټر مزل وکړ، بیا سولې ورته ویل:

خورې کور مو دلته دی خو هغې ځواب ورکړ چې په پښتو ژبه نه پوهیږي او تازه له بامیانو ولایته بغلان ته راغلې، موټر تېز روان و، ونې او کورونه د سولې له سترګو داسې تېریدل لکه موټر چې ولاړ او کورونه روان وي.

برېښنا ډاډه شوه چې موټر چلوونکی او بله ناسته مېرمن په موټر کې په پښتو ژبه باندې نه پوهېږي و یې خندل ویل یې:

شمشاده ! ته خو آمر د سیټ یې، بیا یې ویل:

خدای ج دې زمونږ له سولې سره خوشاله لره، ترڅو چې شمشاد خبره کوله، سولې په غوسه برېښنا ته وکتل ویل یې:

برېښنا څه ګډې وډې وایې؟

مونږ یو له بل سره څه اړیکه لرو، زړه کې دې څه دي؟

شمشاد سولې او برېښنا ته وکتل هېڅ یې ونه ویل

موټر حسین خېلو سیمې ته ورسېد ، د سولې سترګو شپول وواهه، تندي یې تریو نیولی و ، برېښنا ورو ورو خندل خو سولې ورته ویل :

برېښنا له تا مې دا تمه نه درلوده، بیخي په مونږ بد ګمانه شوې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد د موټر د شا په څارونکې ښیښه کې سولې ته وکتل، که څه هم زړه یې دربېده خو په موسکی ټنډه یې ویل:
اې لیونۍ برېښنا خو ټوکې ده، مسخرې کوي، مه غوسه کېږه.
برېښنا بیا وخندل ویل یې:
شمشاده ! سوله د لوڅ لین په څېر ده، ژر شارټ کېږي
فابریکې ښار ته په رارسېدو سره سولې بیا برېښنا ته وکتل، ویل یې:
برېښنا خورې دا خبره دې له تا سره وي، بیا یې غوږ ته ورنژدې شوه، ویل یې:
زه له شمشاد سره مینه لرم، کوښښ مې ډېر وکړ خو ونه شوه، هسې راته ګران دی او مینه مې ورسره ورځ په ورځ زیاتېږي.
درې واړه په ټوکو ټوکو تر خپل کلي لاړل
شمشاد خپل کور ته په رسېدو ډېر خوشاله و، مور یې ملالۍ له ډېرې خوشالۍ غېږ کې کلک ونیوه او د شمشاد له سترګو د خوښۍ اوښکې روانې وې، هسې هم شمشاد پرته له پوهنیزې خوشالۍ بله خوشالي نه درلوده او د خپلې بیوسۍ د غم سربېره د زریالي او توریالي د مړینې غم یې د زړه مراندې وژلې وې.
شمشاد یې بورې مور ملالۍ ته ډاډ ورکړ چې پوښتنې یې ډېرې ځواب کړې او انشاء الله د خپلې خوښې پوهنځي ته به بریالی کېږي.
څلور ورځې تېرې شوې، شمشاد خپل لالا بریالي سره اړیکه وکړه او هغه یې هم ډاډه کړ چې د کانکور په ازموینه کې یې پوښتنې ډېرې ځواب کړې او په جګو سترګو به یې د خوښې پوهنځي ته بریالی شي.

بیا د غره په لور روان شو، له کلي بره یې د چکسای للمه لکه مغروره پېغله په ټولې بې پروای پرته وه، ښي اړخ ته ترې صنعتي بغلان، مخامخ ترې مرکزي بغلان، او کیڼ اړخ ته د مرکزي بغلان زوړ ښار او ډیری کلي ترې ښکارېدل، ونو پنډک کړي و خو غوړېدلي لا نه و، آن لرې سیمې او کلي هم له مورچل سنګره ښکارېدل.
شمشاد خپل سر په زنګنو کېښوده، څو شېبې یې له ځانه سره فکرونه وکړل، د مېږو د رمو غږ یې تر غوږ شو، په خپل ځای کې ودرېده، میږو ته یې وکتل، شپونکی مخ په یوې غټې تیږې روان و.
له رمې یو څه لرې لاړ او هلته په یوه غټه تیږه کېناسته، د چکسای للمو ته یې وکتل، د واسکټ له جیبه یې شپېلۍ راووېسته، څو سوې سوې نغمې یې پکې تاوراتاوې کړې، د شپونکي د شپېلۍ غږ د شمشاد په زړه لکه ملهم لګېده، ورو ورو یې سندرې پیل کړې، په همدې شپه باران ورېدلی و، ځینو تالو او للمو کې د سېلابونو خوړونه ښکارېدل، دا سندره یې زمزمه کوله:

دا ګرد چارپېر په غرونو راغلل سېلابونه یاره
ګلۍ وربېږي
مه ځه دلته شپه وکړه
پاتې شه باران دی

شمشاد مورچل سنګرته ددې لپاره ختلی و څو روحاً ارامه شي خو چوپان د شپېلۍ په وهلو او د سندرو په ویلو سره نور هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد په ټپونو مالګي وشیندلې خپل جېب ته یې لاس تېر کړ، ټیلفون یې راوویسته، او د سولې شمېره یې زړه نا زړه ډایله کړه سولې د شمشاد ټیلفون اوکې کړ، ویل یې:
شمشاد جانه جوړ پخیر ځنګه یې؟
هغه ځواب ورکړ، ښه یمه، څه فکر کوې چې بې له تا به ځنګه یمه؟
سوله غلې شوه، ویل یې:
ښه به نه یې خو ځان ښه کړه، مېینتوب درد، غم او بدې ورځې لري بیا یې وخندل، خندا یې اوږده شوه، سولې ورته کړل، اې شمشاده! ته څه فکر کوې چې د ملک فتح خان لور به بې غمه، بې درده، او بې بدو ورځو خپلوې؟
شمشاد ویل:
ناااا !
خبرې یې سولې ورپرې کړې، بیا یې ویل:
وزغمه زمریه، زړه دې لکه د غره غټ کړه
شمشاد سولې ته ویل:
سولې پوهیږې ماته بیخي ډېره ګرانه یې
بیا یې په کړس کړس خندا شمشاد ته کړل:
اې ! په ماکې څه ښه توب دی، له ماسره ولې مینه لرې او ولې درته ګرانه یم؟
شمشاد لومړی غلی شو، بیا یې په خندا ویل:

مــینه لـه مینې پیـــدا کیـږي
پــه مینــه مینــه دې کتـــل میـــین دې کــړه

شمشاد چې دا ټپه خلاصه کړه سولې په ټوکو ورته ویل:

مینــه لــه مینــې پیـــدا کیــږي
ماتــه زنــګ مــه وهــه چــې زړه دې صــبر شــینه

شمشاد بیرته په ځواب کې ورته ټپه پیل کړه ورته کړل یې:
نن دې اتمه ورځ ده ګرانې
چې اریبا نمبر دې بند دی زړه مې چوینه
سولې په خندا ویل:
غلی شه، ادبیات دې لا ندي پیل کړي، ټپې راته وایې، ته خو سم زما د انا په څېر یې هره خبره په متل او لنډیو پیل کوې، بیا یې ویل:
شمشاده زه دې ولې خوښیږم او ولې درته ګرانه یم؟
شمشاد موسکی شو، ورو یې وخندل بیا یې ویل:
زه یې رښتیا په دلیل نه پوهیږم چې ولې ته راته ډېره ګرانه یې خو دومره پوهیږم چې له تاسره بې کچې مینه لرم او د زړه کور مې بې له تا وران دی.
سولې بیا د جنایي په څېر پوښتنې ډېرې کړې او شمشاد یې د مجرم په څېر راکلک کړ، په یوې پوښتنې پسې یې بله پیل کړه، ویل یې:
شمشاده جانه ! ته چې یې په لامل نه پوهیږې نو بیا ولې وایې چې سولې تاسره مینه لرم ؟
شمشاد غلی شو، سوچ یې وکړ، سترګې یې د کندوز په سین د بر غره له سره وګنډلې، ټیلفون یې خپل غوږ ته ډېر نژدې کړ، سولې ته یې کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې جاني ته ولې په یوې پوښتنې پسې بله پوښتنه کوې؟ نن په کوم اړخ راپورته شوې یې، لکه چې په ما دې باور له لاسه ورکړی؟

غوړونه یې چچ کړل، ویل یې:

سولې راته ګرانه یې او دا خپله مینه ثابتولی شم چې درسره مینه لرم، ته وګوره څومره بیتونه مې زده کړي دي.

ویل یې:

ته چې نه یې د ژوند کار کولای نه شم
راشه راشه انتظار کولای نه شم

زنده ګی زما د وس خبره نه ده
خو مجبور یمه انکار کولای نه شم

سولې په کړس کړس وخندل، ویل یې:

مینه کې ثبوت نغواړم خو په دې باید پوه شم چې ته ولې ماسره مینه لرې، بیا په خندا شوه، ویل یې:

د ثبوت پرځای دلیل راته وړاندې کړه چې ولې درته ګرانه یم؟

شمشاد په خپل پیکي لاس تېر کړ، سترګې یې وسولولې، د ښوونځي هاغه ورځ یې په یاد شوه چې سولې پرې زړه بایللی و، ویل یې:

سولې مینه ددې لپاره در سره لرم چې ته ډېره ښکلې یې، مخ دې د کاغذ په څېر سپین، غومبوري دې د مالوچ پشان پاسته، سترګې دې د بادام غونډې غټې، زلفې دې د مارانو په څېر تاوتاو، قد دې لکه د بغلان د زراعت د باغ د بڼ ناجو ونه دنګه،

څېره دې د بغلان د طبیعت په څېر تازه او غږ دې هم ډېر خوږ دی، بیا یې په خندا ویل:

تل په ما خاورې شمشاد باندې پام کوې، هوښیاره یې، جذابه یې، په ټوله کې ستا له مسکا او ستا له حرکاتو سره بې کچې مینه لرم.

بیا یې په خندا ویل:

نو مینه نوره څنګه وي وه سولې زوروري

سوله ددې خبرو په اورېدو هم خوشاله او هم قانع شوه، زړه یې یو ډول هوا کوله، شمشاد نور هم پرې ګران شو، ویې خندل ویل یې:

سمه ده زما ددې دور سیف الملوکه

شمشاد ورته ویل:

سولې ته خو پوهېږې چې د هرې ښې او خوږې مینې تر شا اوږدې، ناهیلي کوونکې، ستړې، او زړه بوږنوونکې کیسې پرتې وي، هسې نه چې زمونږ مینه له داسې ستونزو سره مخ شي، سولې زه خو ډېر ډارېږم، بیخي ډېر، آن ځینې وخت مې له ژونده زړه تور شي، اندېښنې مې د زړه دنیا ورانه کړي، حیران یم چې څه وکړم او څه ووایم.

سوله چوپ شوه، ویل یې:

شمشاده اول دې ښې او بیا دې داسې خبرې وکړې چې زما زړه دې مات کړ

شمشاد هېڅ ځواب ورنکړ، سوله غلې شوه شمشاد ته یې کړل:

یو وخت مې اورېدلی و چې مینه خودغرضي نه ده، ډېره خوږه مینه ډېر تریخ پای لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې اوف کړل، بیا یې شمشاد ته ویل:
پوهېږې د مینې د همدې ترخه پای په اړه ډېر سوچونه کوم، هر شپه چې ویده کېږم دوه درې ساعته سوچونه کوم.
شمشاد وخندل ویل یې:
سمه ده ښانګې، خوږې ترخې ډېرې شته چې خبرې پرې وکړو خو زما ټیلفون کې کرېډت نشته دې، ښایي اړیکه پرې شي، دواړو مخه ښه وکړه
سولې وروستیو کې ویل:
زماشمشاده ته مې د زړه د کلي خان یې بې تا دې نه شم،
الله ج دې مل شه
شمشاد یوه ګړۍ بله هم همدلته تېره کړه، د مورچل له سنګره یې د بغلان د زړه راښکوونکې طبعي منظرې دیدن وکړ، سولې سره د یوځای والي خیالي خوبونه یې په رڼو سترګو کې واړول راواړول، په خپل ځای کې ودرېده، څو ناهیلي کوونکې لنډۍ یې له ځانه سره وویلې، بېرته د خپل کلي پر لور روان شو، زنګیدلي قدمونه یې اخیستل ، کلي ته نژدې شو، ددې بیتو دکلمه یې له ځانه سره پیل کړه

لکه څو هیلې چې د چا دننه زړه کې سوځي
داسې مې اوښکې د وجود په ګریوانه کې سوځي

د ښایست برج نه دې شغلې د ښکلاګانو وځي
په تا بایللي زړونه خلک ستا په وره کې سوځي

زه که رب ستا کړم ته زما شوې وا په ما میینې
په هغه ورځ به مو ډېر خلک په واده کې سوځي

نسبتاً خوښ کور ته شمشاد ستون شو، لس ورځې نورې هم تېرې شوې، سولې تلوېزیون کاته د اوو بجو په خبرونو کې یې یو خبر دا هم و چې سبا به د کانکور ازموینې پایلې اعلان شي، سولې غوږونه چچ کړل، پلار یې په زامنو او لمسیانو پټکې وکړې چې غلي شئ، مه غږېږئ، د کانکور په اړه خبر و، بیا یې سولې ته ویل:
لورې ! څه یې ویل:
سولې ځواب ورکړ، ویل یې:
پلار جانه سبا لخیره د کانکور ازموینې پایلې اعلانیږي، فتح خان سولې ته وکتل، ورته کړل یې:
خوږې سولې، زما نازولې لورجانې، که په کانکور کې سبا لخیره پوهنتون ته بریالۍ شوې نو زه درته د یو لک افغانیو طلایي لاکټ اخلم.
سوله له یوه پلوه د ازموینې پایلې ته په اندېښنه کې وه او بل پلو یې ددې لپاره زړه خوږ چې که په ازموینه کې بریالۍ نه شي نو پلار به یې طلایي لاکټ ورته وانخلي.
سولې دا شپه همداسې په سوچونو تېره کړه، سبا یې د ټلوېزیون لیدو ته دوه سترګې څلور کړې وې او خبري کنفرانسونه یې څارل چې اوس به د کانکور ازموینې د پایلو د اعلان کنفرانس پیل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یولس بجې د کانکور پایلې اعلان شوې، زړه یې ټوپونه وهل چې کانکور کې به بریالی شوې وي کنه؟
خپل ټیلفون یې راواخیسته لومړی یې خپلې ټولګیوالې بریښنا ته سره اړیکه ونیوله او بیا یې د شمشاد ټیلفون ته زنګ وواهه، شمشاد د سولې ټیلفون اوکې کړ، ویل یې:
اې ! زه ښار ته نژدې شوی یم، ته کوم پوهنځي ته بریالی شوې یې، هغې په خندا ویل:
شمشاده ! زما انټرنټ ډېر سست کار کوي غوښتل مې له تا پوښتنه وکړم چې کوم پوهنځي ته بریالی شوی یې او زما آی ډي هم وګورې.
هغه ویل:
نا ا سولې زما انټرنټ هم ډېر کمزوری و، ښار ته راغلم، نژدې یم لخیره رسیږم، انټرنټ کلب ته، سولې بیا پوښتنه وکړه،
شمشاده ! ستاسې د ټولګي هلکان بریالي شوي دي؟
هغه ویل:
د کانکور د پایلو له اعلانه خبر شوم، نو ښار ته راروان شوی یم، له هیڅا خبر نه یم چې څوک کوم پوهنتون او کوم پوهنځي ته بریالي شوي دي.
شمشاد له سولې سره په همدې خبرو خبرو ښار ته ورسېده، انټرنټ کلب ته ورسېده، ویې لیدل چې لس نجونې او هلکان تر ده مخکې نوبت ته په تمه دي او خپلې پایلې ګوري.
د شمشاد او سولې په ګډون د هغو چې د کانکور پایلې نه وې کتل شوې په اندېښنه کې و، زړه یې درېېده چې قسمت به یې څنګه وي او بخت به ورسره یاري کړې وي کنه؟

هغه نجونې او هلکان چې به د کانکور په ازموینه کې د خپلې خوښې پوهنځیو ته بریالي شوي و، ظاهراً به خوښ ښکارېدل او ملګرو به یې ورته مبارکیانې ورکولې او هغو سره به چې بخت یاري نه وه کړې نو خفه به له انټرنټ کلبه راوتل، آن ځینو پسې به یې له ټوکو ملګرو نارې وهلې چې فلانی د خپل کور پوهنځي ته بریالی شوی دی.
شمشاد ددې خبرو په اورېدو سولې ته ویل:
آې ! ډېر هلکان او نجونې د خپلو خوښو پوهنځیو ته ندي بریالي شوي، چې له انټرنټ کلبه راوځي خپه روان وي، هلکان مسخرې پرې کوي، سولې شمشاد ته ډاډ ورکړ ویل یې:
هغوی به ستا په څېر تکړه نه وي او نه به یې هم ستا په څېر پوښتنې ځواب کړي وي ځکه یې پایله ښه نده او په ازموینه کې نه دي بریالي شوي
شمشاد ویل:
اې سولې زما نوبت ده زه ورځم خپله او ستا ای ډي ګورم، نور یې هم د زړه دربار زیات شو، انټرنټ کلب ته دننه شو.
لومړی یې د سولې ای ډي انټرنټ کلب ته ورکړه، مسؤل کس په خندا ورته ویل:
وروره دا ای ډی د چا ده؟
شمشاد ورته کړل:
دا مې د ګاونډي د لور آي ډي ده،
هغې راته راکړه چې زما پایله هم وګوره
د انټرنټ کلب مسؤل ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی نو ځان دې له شیریني ورکولو خلاص کړ، ډېر ډېر دې مبارک وي، سوله د فتح خان لور د بغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانګې ته د ۲۴۰ نومرو په درلودو سره بریالۍ شوې ده، بیا یې په خندل شمشاد ته ویل:
زما له لوري هم دې خور ته مبارکي ورکړه، ښه پوهنځي ته بریالۍ شوې ده

د شمشاد چې له ډېرې خوشالۍ زړه ټوپونه وهل مننه یې ترې وکړه او بیا یې خپله اي ډي شمېره ورکړه
هغه دا ای ډي هم وکتله، په ځیر ځیر یې شمشاد ته وکتل، مسکی شو، ویل یې
شمشاد یې؟
شمشاد ورته سر وخوزاوه، بیا یې په خندا ویل:
هو شمشاد یم، ولې څه شوي نه یم بریالی شوی؟
د انټرنټ کلب مسؤل مسک شو، بیا یې ورته کړل:
څومره شیریني راکوې چې درته یې ووایم؟
شمشاد په زړه کې خوښ شو، دوکاندار ته یې ویل:
ته یې ووایه څومره شیریني چې غواړې درکوم یې، هله نو زر کوه، زړه مې ټوپونه وهي، وروره مه مې زوروه
دوکاندار په خندا شو، شمشاد ته یې وکتل، ویل یې:
هلکه! د ۲۶۷ نومرو په درلودو سره د بغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانګې ته بریالی شوی یې، په خندا یې بیا ویل:
هلکه دا سولې سره ټولګیوال شوې، هرڅوک چې وي وبې هڅوه چې پوهنتون ووایي ځکه ډېر ښتانه لورګانې نه پرېږدي چې

پوهنتون ووایي
شمشاد په خپل ځای کې یوه شېبه حیران ودرېده، د خپل کلي د نسیم خان لور ور په یاد شوه چې پلار یې پوهنتون ته تر بریالي کېدو نه وه پرېښې چې درس ووایي او لور ته یې ویلي و چې که پوهنتون ووایې نو خلک به ورپسې ډول ډول خبرې جوړې کړي.
دوکاندار شمشاد ته وکتل، تندی یې ګونځې شو، ویل یې:
هلکه تا دا ګڼه ګوڼه نه وینې او ولاړ یې دلته په دوکان کې سوچونه وهې؟
شمشاد خپل جېب ته لاس کړ او پنځه سوه افغانۍ یې دوکاندار ته ورکړې، ویل یې:
وبښه استاده پام مې نه و
په بېړه له دوکانه ووت، د مارکېټ دوهم پوړ ته پورته شو او خپل ټیلفون یې له جېبه راوویسته، غوښتل یې سوله وزوروي چې څه وایي؟
شمشاد د سولې ټیلفون ته زنګ وواهه، تر سلام او ستړي مه شي وروسته یې وخندل، سولې ورته ویل:
شمشاده خانده مه، هله نو ژر راته ووایه چې د کانکور پایله څه شوه؟ زه کوم پوهنځي ته بریالۍ شوې یم او ته کوم پوهنځي ته؟
شمشاد هڅه کوله چې سولې ته ځانه غوسه وښیي، په لوړغږ یې ویل:
هی! هی! هی!
چندان ښه پایله نده
سولې ځنګه څنګه کړل، خو شمشاد په ځواب کې ورته ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا ا ستا قسمت ښه دی، هسې دې نوم سوله ده، ستا نوم باید طالع منه وای ، سولې بیا ورته په غوسه ویل:
شمشاده خوشې خبرې پرېږده، ژر راته ووایه چې څه شوي دي؟
شمشاد خبرې پیل کړې، خبرو ته یې سوله ځیر وه او ټیلفون یې په خپل غوږ نښلولی و، شمشاد نه غوښتل چې ژر سوله خبره کړي چې د بغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پښتو څانګې ته بریالی شوې ده خو سولې بیا خپلې دوه پښې په یوه موزه کې کړې وې چې هله شمشاده ژر راته ووایه چې زه کوم پوهنځي ته بریالی شوې یم.
شمشاد سولې ته کړل،
اې ! ماته شیریني راکوې چې پایله دې درته ووایم
سولې په کړس وخندل، تر څو چې شمشاد خبره کوله خندا یې نوره هم ډېره کړه، بیا یې ویل:
شمشاده ! زما اود ا ستا ترمنځ نو چا حساب کړی، زوروره هره شیریني چې غواړې درکوم یې، آسمان ته یې وکتل چې د پسرلي وربځې پکې یوخوا او بل خوا ځي،
مرغان یې ولیدل چې د وربځو ښایست ته یې طبعیتي اتڼونه پیل کړي و
شمشاد ورته ویل:
زه یې درته وایم چې ته کوم پوهنځي ته بریالی شوې یې
سولې وخندل ویل یې:
نا ا زه خپل پایله نه غواړم اول ته راته ووایه چې ته کوم پوهنځي ته بریالی شوی یې؟

شمشاد خبرې یو او بل خوا ته بوتلې، نورې خبرې یې پیل کړې، بیا یې په مینه سولې ته کړل:
اې ! تاته دې ډېر ډېر له زړه مبارک وي خو د پوهنځي نوم یې ورته وانخیسته، له سولې یې د ژمنې غوښتنه وکړه
سولې ویل:
اې زوروره ته کومه او د څه شي ژمنه رانه غواړې
شمشاد اول وبنګېده او بیا یې:
ژمنه راسره وکړه چې پوهنتون به وایې او پلار به دې پرېږدي چې پخیر سره دې زده کړې وکړې، سولې ښه ډېر وخندل، بیا یې شمشاد ته کړل:
شمشاده ما نو هسې د ټوکو لپاره ازموینه نده ورکړې، پوهنتون وایم، ورځې او شپې مې په درس ویلو تېرې کړې دي، زحمتونه مې ګاللي، په یخو ورځو کې به زرنج کې ښار ته تلم، کانکور ته مې چمتووالی نیوه او درس مې ویلې، بیا یې په خندا ویل:
اې ! پلار مې راسره ژمنه کړې چې پوهنتون درباندې وایم، هغه له ما اوتا نه زیات وارخطا دی چې د کانکور له پایلې مې خبر شي، بیا یې ویل:
شمشاده ! پلار مې راسره ژمنه دا هم کړې چې که پوهنتون ته بریالی شوم د یو لک افغانیو طلایي لاکټ راته اخلي.
شمشاد وخندل ویل یې:
غوړي لا غوړي، کار خو ستا جوړ دی سولې، پوهنتون ځانته وایې او پلار دې درته انعام د یو لک افغانیو لاکت اخلي.
سولې شمشاد ته په غوسه ویل:

خبرې مه اوږدوه، که لاکټ هم راته واخلې ستا ګټه ده او که بل
څه هم، زه د چا یم؟ خو ستا یم کنه نو ته ولې داسې ګډوډ لګیا
یې، هله نو ژر راته ووایه چې زه کوم پوهنځي ته بریالۍ شوې
یم.
شمشاد ورو ویل:
وایم یې درته خو خبره داده چې زوروم دې، ستا له زورولو هم زه
خوند اخلم، مینه همدې ته وایي کنه وه سولې، هغې وخندل،
نانا یې کړل، په غوسه یې شمشاد ته ځواب ورکړ،
چې ژر راته ووایه تر دې نورې خبرې مه اوږدوه
شمشاد ورته په ډېرې مینې ویل:
سولې ته دې د خپلې خوښې پوهنتون او پوهنځي ته بریالۍ
شوې یې نور یې څه کوې، غم زما ده، خو هغې په بیابیا غوښتنه
کوله چې شمشاد دې ووایي چې کوم پوهنځي ته بریالۍ شوې
ده؟
شمشاد اړ شو، ریښتیا یې ورته وویلې، ویل یې:
سولې ته د بغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پوهنځي
پښتو څانګې ته بریالۍ شوې یې تاته دې ډېر ډېر مبارک وي،
پخیر سره یې ووایې او ترې فارغه شې خو چې فارغه شوې بیا
نو.
سولې ویل:
اې ته ریښتیا وایې، هغه ځواب ورکړ:
هو ریښتیا وایم، باور نه کوې سولې، ما نو تاته کله دروغ
ویلي؟
سولې ویل:

مننه سلامت اوسې، بیا یې هغه ته کړل، ښه چې پوهنتون ووایم
او فارغه شم نو بیا به څه وشي؟
شمشاد په خندا ورته ویل:
بیا به نو لخیر زما شې، نور د څه شي غم ده، غم غم همدا ده
سولې ډېر ډېر وخندل، هغه ته یې په ډېرې خندا سره ویل:
شمشاده زوروره تانو څه فکر کړی چې پوهنتون خلاص کړې د
فتح خان لور، سوله ګله به دومره ژر درکړې او واده به یې کړې؟
شمشاد ویل:
ولې نو څه وکړم، د آسمان ستوري ریبارۍ ته درولېږم او که دې
په تمه ځان زوړ کړم؟
د هغې خندا نوره هم زیاته شوه، تر یو څه ځنډ خندا وروسته یې
ویل:
د سولې خپلول او ودول ډېر اسانه کار نه دی، چې د فرهاد په
څېر راپسې غرونه سوري نه کړې او د سیف الملوک په څېر
راپسې د اوسپنې پښې زړې نه کړې نو خپله به مې هم نه کړې
شمشاد غلی شو، بیا یې ویل:
اې ! چې پوهنتون ته بریالۍ شوې نو سر له اوسه دې سویه لوړه
شوه، د خانۍ خبرې دې پیل کړې، دا ته څه کوې، چې ریښتیا
په ما همدا چل ونه کړې ، سولې ویل:
تا نو اوس خبره پیدا کړه، ټوکې مه وکړې دا خبره اوږده نه کړې
شمشاده مینه درسره لرم، ګوره زړه کې دې – دې خبرو ته ځای
ورنکړې، بیا په خندا شوه ویل یې:
زوروره زه دې په خبرو کړم پوښتنې مې له یاده ووتې، نورې
خبرې درنه نه اورم هله نو اوس راته ووایه چې ته کوم پوهنځي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بريالى شوی يې؟
شمشاد غوښتل چې په ځان مينه سوله وزوروي ويل يې:
نيا مې آمنې رينښتيا ويلي و چې خوار په هندوستان هم خوار وي، هغې يې خبرې پرې ور پرې کړې، شمشاد ته يې کړل چې زه متلونه نه اورم، ادبياتو ته بريالى شوې يم، متلونه هلته زده کوم، ژر راته ووايه چې ته کوم پوهنځي ته بريالى شوی يې؟
شمشاد ويل:
وايم يې، اې! زه هم دبغلان پوهنتون د ادبياتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته بريالى شوی يم، بيا يې په خندا سولې ته کړل، وروسته تر دې نو په تا د ميينتوب تر څنگ ستا ټولگيوال هم يم.
هغه خوشاله شوه، ژر يې شمشاد ته مبارکي ورکړه، ويل يې:
گوره په مخ مې د خوشالۍ اوښکې راروانې شوې، له ځانه ستا په برياليتوب خوشاله شوم.
بيا يې ويل:
ستا دې په مخه ښه شي زه مې مور باندې د خپلې بريا زېرى کوم، پلار نه مې شيريني اخلم، برېښنا او نورو ټولگيوالو ته مې هم زنگ وهم چې هغوی کومو پوهنتونونو او پوهنځيو ته بريالي شوي دي
شمشاد د مارکېټ له دوهم پوړه راکوز شو، له خوشالۍ په جامو کې نه ځايده، فکر يې دا و چې په دې ښار کې نو تازه اعلان شوی پاچا شمشاد دی او ټول شته ښاريان يې له امره سرغړونه نه شي کولای، خوله يې له خندا ډکه وه، هرچا سره به يې چې سترې مه شي کوله خندل به يې او بيا يې زيرى پرې

کاوه چې زه مې د خپلې خوښې پوهنځي ته د ډېرو نومرو په تر لاسه کولو سره بريالى شوی يم
شمشاد ژر ژر تر کوره ځان راورساوه، ملالۍ مور باندې يې زېرى وکړ چې د خپلې خوښې پوهنځي ته يې بريالى شوی دی، د ملالۍ له سترگو هم د خوشالۍ اوښکې روانې شوې، که څه هم ملالۍ څلور زامن يې نا لوستي و خو د پوهې په قدر ډېره پوهېده، شمشاد يې غېږ کې کلک ونيوه، ځان ته يې نژدې کړ، ويل يې:
شمشاد جانه د زريالي او توريالي لالا هيلې دې پوره کړه، هغوی به هر وخت ويل چې شمشاد تکړه دی، کاشکې هغوی ژوندي وی او تاته يې له نژدې مبارکي درکړې وای، ملالې دا خبرې شمشاد ته وکړې، له سترگو يې د غم اوښکې راغلې خو شمشاد په خپله خوشالۍ کې و، سوچ يې دا و چې د مور په مخ يې هم د خوشالۍ اوښکې راروانې دي.
شمشاد په دې ورځ د ځان لپاره سرکښه او د دنيايي هر امره مافوق پاچا و، د مور له زړه يې څه خبر و؟
مور يې شمشاد ته وکتل چې خوښ دی او بيا يې په خپلو روانو اوښکو سوچ وکړ د ځانه سره يې ويل:
ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بلېږي.
شمشاد ته يې ويل:
بريالي لالا ته دې زنگ ووهه، خبر يې کړه، ډېر به خوشاله شي، چې ملي اردو ته روان و ما باندې يې سپارښتنه کوله چې په شمشاد درس وايه او هڅوه يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بیرون ووت، ځینې کلیوال ملګري یې خبر کړل چې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شوی دی، د هغو نورو کلیوالو پوښتنه یې هم وکړه چې د کانکور ازموینه یې ورکړې وه، هغه خوښ و چې په دې ازموینه کې یې د بخت بېړۍ میره وه او بریالي شوي و.

بریالي ته یې زنګ وواهه، تر ستړي مه شي وروسته یې پرې زیری وکړ، د خپلې بریا یې خبر کړ، ویل یې:

لالا ستا هڅو رنګ راوړ،

زه د بغلان پوهنتون، پښتو ادبیاتو ته بریالی شوم

بریالي شمشاد ته ویل:

لالا دې جار سي، درس دې وایه د پیسو د پیدا کولو غم مه کوه، لس ورځې وروسته مې تعلیمي دوره خلاصیږي، لخیره ۲۷۰۰۰ افغانۍ درلېږم، شل زره یې جانباز اکا ته ورکړه، درې زره یې ته ځانه ته واخله او څلور زره افغانۍ یې ملالې ادې ته ورکړه، بیا ورته بریالي ویل:

شمشاد جانه په مخه دې ښه، دلته مونږ پټ په ټیلفون کې غږیږو، اجازه نه لرو چې د ځانه سره دې ټیلفون ولرو،

نو دواړو سره مخه ښه وکړه

شمشاد د کلي د دوکان په لور روان شو، غوښتل یې د سولې دروازه ووینې، په دروازه یې د سولې مینه ماته کړې، مخکې تر دې چې د کلي دوکان ته ورسیږي جانباز اکا یې په مخه ورغی، هغه شمشاد ته ویل:

هلکه څنګه خوشاله ښکارې؟

شمشاد غلی شو، ویل یې:

جانباز اکا زه د کانکور په ازموینه کې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شوی یم

جانباز وخندل، شمشاد حیران شو چې جانباز څه ته خاندي؟ پوښتنه یې وکړه چې جانباز اکا ته ولې خاندې؟ زما په خبره کې د خندا څه شته؟

هغه نوره هم خندا ډېره کړه، ویل یې:

شمشاده ساده ګله! په دومره خوشالۍ دې راباندې زېری وکړ، ما فکر وکړ چې څومره غټ کار به شوی وي؟ اخر دا هم زېری شو چې ته دې د خپلې خوښې پوهنتون ته بریالی شوی یې او خوشاله یې؟

ساده ګله په پوهنتون موهنتون دې نه یم خبر، دا بیکاره خبرې او کارونه پرېږده، هلکه پیسې پیدا کړه، اوس ددې وخت دی چې پیسې پیدا کړې، بیایې له جیبه د نصوارو قطی راوویسته او د قطي په هنداره کې یې خپله څېره ولیده، یوه کپه نصوار یې خولې ته واچول ویل یې:

چې مې په جېب کې دولت ډېر و
خپل یې لاځه چې د پردو خپل شوی ومه

دې غزل کې ډېرې خبرې شته دي، وګوره پیسې هم عزت دی، هم شان دی او هم شوکت، شمشاد ورته وکتل، خپه شو، ویل یې:

جانباز اکا! دا غزل نه دی دا ټپه ده

هغه ورته په غوسه ځواب ورکړ:

غلی شه، د مشر خبره غلطه ده او ستا سمه؟ بیا خوشاله هم یې چې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شوی یم او پوهنتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایم، څومره وچ سترګی یې، راته وایي چې دا غزل نده ټپه ده، ټپه یې څه شی وي د خدای ساده، شمشاد جانباز اکا ته ویل:
سمه ده اکا ته بیخي ښه پوهېږې ځکه د رحمانان بابا شعرونه شمشاد ډېر لوستی و، د جانباز اکا ددې خبرو په اورېدو یې دا شعر په زړه کې دکلمه کړ خو هغه مشر و هېڅ یې ورته ونه ویل:

نصـــــیب د دانایــــــانو پــــــه کتـــــــاب دی
د احمـــق ځـــواب پـــه نـــه ځـــواب ځـــواب دی

جانباز له ځانه سره وغړمبېده،
په غوسه غوسه یې ورته وکتل او ترې روان شو
شمشاد یې له ملګرو سره په کلي کې دورې ووهلې، یوه پر بل زېري کول چې زه د پلاني ولایت پوهنځي ته بریالی شوی یم، په کلي کې به د هغو په تندي دولس بجې وې چې په کانکور کې د خپلـــې خوښـــې پـــوهنځي تـــه نـــه و بریـــالي شـــوي سولې او شمشاد پوهنتون کې نوم لیکنه وکړه،
تله راتلل یې پوهنتون ته پیل کړل
د پوهنتون لومړۍ ورځې وې، هغوی دواړه نابلده و، ددوهم او دریم ټولګیو پوهنپالانو به پوهنتون ته په کانکور کې په تازه رابریالي شوو نجونو او هلکانو مسخرې کولې، ځینو به یې ویل:
هلکانو غټ غټ مه کېږئ لامو نوم په پنسل د پوهنتون په حاضرۍ کې نوشته دی، ځینو نورو به ویل:
تاسې ټول د تورو کارغانو په څېر یاستئ، هرڅه درته بل ډول ښکاري، یو نیم استاد به هم ورته له ټوکو یادونه کوله چې درسونه وایئ کنه نو په ازموینه کې به ډراپ شي، ورو ورو د

پوهنتون له چاپېریال سره هم بلد بېدل او هم له هغه حالته وتل چې په دیدن به یې کله ونو او کله هم ټولګیوالو پابندي لګوله شمشاد د خپل ټولګي استازی هم شو ځکه تر نورو رند او چالاکه و، کله کله به یې له سولې سره د خپل راتلونکي ژوند په اړه خبرې او اندېښنې یو له بل سره شریکولې، د پوهنتون شل سلنه ازموینې تېرې شوې، سولې او شمشاد دواړو ښې نومرې په دې ازموینه کې وړې وې او خوښ تر بل هر وخت ښکارېدل بله ورځ چې د اوړي سوځنده ګرمۍ له هر ډنګر وجوده هم خولې ویستې، له کاڼو او بوټو د ډېرې تودوښې له امله تپونه پورته کېدل سولې او شمشاد د پوهنتون په انګړ کې سره کیسې پیل کړې
سولې میده میده قدم واهه او شمشاد ته یې په ځیر ځیر کتل، شمشاد هم خپلې دوه سترګې د سولې لیدو ته ځلور کړې وې.
ویل یې:
سولې ته ډېره تکړه یې، په شل سلنه ازموینه کې دې زما د تمې خلاف ډېرې نومرې وړې دي، زه ستا په پرمختګ ډېر خوشاله کېږم، بیا سولې ته مسکی شو، په خندا یې ویل:
اې ! سولې پوهېږې، ابله ورځ چې کله د ادب تاریخ نومرې اعلان شوې، ماته زما او ستا ټولګیوال مرجان ویل چې دا سوله درسره رقابت لري، غواړي اول نومره شي، ته ډېر کوښښ کوه، زړه کې د مرجان د خبرو په اورېدو ډېر خوشاله شوم، دومره لکه په لاټري کې چې راته یو لک افغانۍ راوتې وي خو هڅه مې وکړه چې ځانه هغه ته غوسه وښیم، تندی مې تریو کړ، ورته کړل مې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله تکړه نجلۍ ده، درس وايي، زه هم هڅه کوم لخیره چې اول نومره شم، هغه هم د اول نومره کېدو تمه لري، بخت به ازمایوو، وبه ګورو چې د چا د بخت بیړۍ به میره شي، سولې تندی تریو کړ، ویل يې:

شمشاده ! تا څه ټوکې پیل کړي دي، نور لکه چې ټولګې کې څوک نه و چې مرجان زما په اړه تاته غږېده، چې د سولې نومرې زیاتې دي، ډېرې نومرې يې وړي، هسې او داسې، هغه سولې ته وکتل، ویل يې:

تا نو څه فکر کړی دی چې نور څوک ستا په اړه سوچ نه کوي؟

سولې کټ کټ وخندل، د شمشاد تندي ته يې وکتل چې خولې پرې روانې دي، ورته ویل يې:

هلکه ! غم مه کوه یا ته اول نومره او یا زه، خیر دی، مهمه داده چې یو د بل په دیدن سترګې رڼې کړو، بیا يې شمشاد ته کړل:

څنګه بد وختونه مو شاته پرېښودل، اې ! یادیږي دې؟ په اونیو اونیو مو یو بل سره نه لیدل، زما به ته یادېدې او ستا به زه،

هی هی يې کړل

شمشاد په پوهنتون کې یو خوا اوبل خوا وکتل، د سولې په څېره يې خپلې سترګې ورخښې کړې، ویل يې:

سولې تا نو اوس ګیلې او کیسې پیل کړې، غلې شه، اوس مو هغه وختونه شاته پرېښودل، د تېرو وخت په اړه فکر کول د وخت ضایع کول دي.

اې ! حیرانه حیرانه مه غږېږده، د راتلونکي په اړه فکر وکړه چې زما او ستا اړیکه به تر کومه وي، که مو له اړیکې څوک خبر شي څه به وشي، او ترڅو به داسې په ویرې یو د بل دیدن کوو؟

سولې ویل:

شمشاده هرڅه به سم شي، اندېښنه مه کوه، لکه څنګه چې اوس سره یوځای د پوهنتون په انګړ کې دغه ده څنګ په څنګ سره ولاړ یو همداسې به یوځای هم شو، دې وخت کې د سولې ملګرې ښکلا چې اقتصاد پوهنځۍ ته بریالۍ شوې وه، له لرې يې شمشاد او سولې وکتل، پښه نیولې ددوی خواته راروانه شوه، دواړو سره يې سترې مه شي وکړه، مسکۍ شوه ویل:

پوهنتون کې د ښوونځي په څېر خلک په خبرو پسې نه ګرځي، بیا يې شمشاد ته ویل:

هلکه ته نو د بوسو لاندې اوبه مه تېروه، زه پوهیږم چې سوله په تا او ته په سولې ښه پوره مین يې، اړتیا نشته چې سپیناوی وکړې، خدای ج مو سره همداسې خوښ لره،

بیا يې وخندل ویل يې:

څنګه غلي دواړو ودرېدئ، سوچ کوۍ چې زه ولې پوه شوم چې تاسو دواړو سره اړیکه لرئ؟

د سولې له غاړې يې لاسونه تاو کړل، د شمشاد فکر چې بلې خواته شو، سوله يې په تندي ښکل کړه، ویل يې:

اې خپه نه شي، زه خو هر وخت رېښتیا وایم

شمشاد ښکلا ته وکتل، په خلاص وچلي يې ورته ویل:

سوله ستا د لاسه هېڅ ورځ نه لري، ناحقه يې زوروې

ښکلا ویل:

سوله ستا ټولګیواله، زما ملګرې، د فتح خان اکا لور او بیا يې په خندا ویل چې د ملالې ادې کشره نګور ده، که منې يې ویې منه او که يې نه منې نو تنۍ دې خلاصې کړه، سوله له غصې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توره او شنه اوښته، شیبه په شیبه غضب کېده، ښکلا ته یې بدې بدې کتلې، ویل یې:
اې ښکلا ته لکه ماته ژرنده غړمبېږې،
خبرې دې نه دي معلومې، مسکه مسکه کېږې او خبرې کوې،
تا دې خدای ج خبره په خوله کې نه درکوي
هغې بیا خوله خلاصه کړه چې خبرې وکړي خو سولې یې خبرې پرې ور پرې کړې، ویل یې:
غلې شه، د راډیو په څېر یې خبرې دې نه خلاصیږي، یوه خبره چې خلاصه کړې بله دې تیاره په خوله کې جوړه کړې وي هغه پیل کړې
شمشاد سولې او ښکلا ته وکتل، مسکی شو، په خپل مخ یې لاس تېر کړ، له کینې اړخه یې لاسي دستمال رااوویسته او خپل خولې شوی مخ یې پرې وچ کړ، شمشاد باندې یو څه تودوښې خولې رواني کړې وې او د ښکلا خبرو داسې تر اغېز لاندې راوست چې بیخي بې په خولو کې لوند کړ، مخ یې وچ کړ، سولې او ښکلا ته یې وکتل، ویل یې:
سولې ښکلا ستا ملګرې ده، زه یې په عادت بلد شوی یم او ته یې په خوی نه یې بلده، ښه خو پوهیږې چې هغه ستا له زورولو خوند اخلي خو ته ددې په خبرو جدي کېږې، بیا یې سولې ته ور زیاته کړه:
ګډه وډه مه غږېږه، زه مې ملګرې نښتر سره لږ کار لرم د ژورنالیزم پوهنځي ته خواته ځم، که ماته اجازه راکړې؟
سولې هېڅ ونه ویل خو ښکلا مسکۍ شوه، په لوړ غږ یې کټ کټ وخندل ویل یې:

شمشاده زه دې په جنجال واړولم او ته اوس غواړې چې ما له سولې سره په جنجال کې پرېږدې او لاړ شې، بیا غلې شوه، ویل یې:
اې! ټوکې مې وکړې ورځه شمشاده، سوله که الم شېره ده،
زه ترې یو څپک تېره یم، له دې سره په هره خبره رسېږم ورسره جوړه راځم، ته خپه نه شې
شمشاد سولې وکتل په سترګو کې یې ورسره مخه ښه وکړه او روان شو، څو قدمه شمشاد واخیستل، ټیلفون یې وترنګېده، ویې لیدل چې د نامعلومه شمېرې زنګ ورته راروان دی، ژر یې ټیلفون اوکې کړ، په ډېر درناوي سره یې ورو بلې کړل
ورور یې بریالي ورته ویل:
شمشاده سترې مه شې زه یم بریالی
دواړو سترې مه شي سره وکړه، له شمشاده یې د کورنۍ د ټولو غړو پوښتنه وکړه چې څنګه دي؟
هغه ورته ویل:
لالا هیڅ اندېښنه ونکړې، له ملالې ادې نیولې تر ماپورې ټول روغ رمټ یو، بیا یې په خندا بریالي ته ویل چې لږ تا پسې خپه شوي یو نور ښه یو
بریالي ویل:
شکر دی چې ټول روغ رمټ یاستۍ، ما مو په دُعا ګانو کې له یاده ونه باسئ، بیا یې شمشاد ته ویل:
ته اوس چیرته یې
هغه ځواب ورکړ چې پوهنتون کې یم
بریالي په خندا ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

افرین شمشاده درسونو ته دې حاضریږه چې په پوهنتون کې غیرحاضري ونه کړې او باید په پوهنتون کې هم د ښوونځي په څېر اول نومره شې، بیا یې بریالي ته خوشالۍ ویل:

لالا په شل سلنه ازموینه کې په ټول ټولګي کې ډېرې نومرې ما وړې او تر ما وروسته بیا د فتح خان اکا لور سولې ډېرې نومرې وړي دي، هغه هم زمونږ ټولګیواله ده، بریالی یوه شېبه چوپ شو، بیا یې شمشاد ته ویل:

هلکه سوله هم لکه چې تکړه ده، ګوره چې درنه مخکې نه شي بیا به هرچیرته وایي چې له شمشاده په پوهنتون کې مخکې یم،

بریال په خندا شمشاد ته ویل:

شمشاده ته ځان اول نومره کړه لخیره د نومیالي واده تیاروو بیا زما په پام کې ده چې تاته لوستې کوژدنه وکړم، پیدا یې ته کړه، ریباري یې په ما او ملالې ادې

شمشاد غلې شو، ویل یې:

لالا ته چې کابل ته تللی یې بیخي ټوکی شوی یې، جالبې خبرې کوې، زه پرونی ماشوم یم، له خولې مې د شودو بوی ځي، زه او کوژده لرې خبره ده، غوښتل یې نورې خبرې هم وکړي خو بریالي ورته ویل:

شمشاده د مرکزي بغلان انصاف صرافي ته مې ۲۷۰۰۰ افغانۍ درلیږلي دي، دحوالې شمېره ۱۲۳۴ ده ورشه ترلاسه یې کړه، بیا یې شمشادته ویل:

زمونږ تعلیمي دوره هم خلاصه شوه، نیم ساعت وروسته لخیره مونږ هلمند ولایت ته لیږې، دنده مو هلته شوه، زه په میوند قول

اردو کې تعین د بست شوی یم،لوا او کنډک یې لا ماته هم ندی معلوم، شمشاد په بېړه ورته ویل:

لالا په ځان دې ډېر پام کوه، جګړې زیاتې دي، هرچیرته چې دې دنده شوه، جګړو ته به نه ځې

بریالي ویل:

سمه ده شمشاده زه نو ټیلفون پرې کوم، ملګري مې غږ کوي چې راځه د تلو چمتووالی نیسو، تا په خدای ج سپارم، ټولو ته سلامونه کوه، ملاله ادې زما له خوا په تندي ښکل کړه، ورځې تېرېدې، شمشاد کورته ورسېده او بریالی دوی له کابله په الوتکه کې د هلمند شورابک سیمې ته چې هلته میوند قول اردو وه ولېږل شول

شمشاد د بریالي سلامونه ملالې او د کور ټولو غړو ته ورسول، ملاله ادې یې لومړی په تندي ښکل کړه او بیا یې د بریالي له خوا رالیږل شوې پیسې ورته وسپارلې، ملالې خپل مخ د قبلې په لوري واړوه، لاسونه یې لپه کړل، بریالي ته یې دوعاګانې پیل کړې، دومره ډېرې دوعاګانې یې ورته وکړې چې نور یې لاسونه شخ شول. تر دوعا وروسته یې پنځه سوه افغانۍ شمشاد ته ورکړې او ورته ویل یې چې غوښه دې راوړې څو بیګاته د مړو په ارواح یو دوه کاسې ډوډۍ خیرات کړئ

بله ورځ شمشاد یواځې د بغلان د سین په غاړه روان و، له ځانه سره یې سوچونه کول چې مینه او مینتوب به یې څه شي؟

د شمشاد له سولې سره ډېرې لیوالتیا اوورسره په خواکې خپله بی وسي اولاچاري داسمان په سترګو کې اوښکی وچولې، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدې سوچونو کې تر پوهنتونه ورسېده، سولې ورته ږغ ږغ وکتل، ویل یې:
شمشاده یوه پوښتنه درنه وکړم؟
هغه سر وخوزه، سولې ته یې د سر په خوزولو د هو ځواب ورکړ، هغه چې سولې ته د سر په خوزولو سره د هو ځواب ورکړ سوله یې نوره هم حیرانه کړه چې دی ولې خبرې نه کوي؟ بیا یې ویل:
شمشاده یو پوښتنه درنه وکړم
هغه ویل:
هو سل پوښتنې خو وکه
سولې ویل: ولې نن داسې حیران او زنګېدلی تر پوهنتونه راغلې، کومه خبره شوې ده؟
شمشاد چې د سولې دمینې په جال کې د یو ګیر شوی کب په څېر و ورو یې ویل:
نااا سولې نن مې له کلي تر پوهنتونه په دې فکرونه وکړل چې پاتې ژوند او مینه به مو څه شي، بیا یې ویل:
اې! زمانه بدله شوې ده، په دې بدل وخت کې مینه او مینتوب ډېر ستونزمن دی، فولادي عزم، د غره په څېر زغم او ډېره حوصله غواړي.
سولې په کړس کړس وخندل ویل یې:
شمشاده زمانه نده بدله شوې زمانه هماغه ده هېڅ بدلون پکې نه دی راغلی، ورځ هماغه ده کال هماغه څلورفصله ده، شپه هماغه ده، لمرپر خپل وخت راخیژي اوپر خپل وخت لوېږي، زه هماغه پخوانۍ سوله یم او ته هم هماغه کلیوال شمشاد یې، اصلاً خبره په دې کې ده چې د پوهې د نشتون له امله مو خپل

دودونه پرېښې دي، ځینې ځایونو کې د نورو تقلید کوو او په ځینو نورو وختونو کې بیا هغه سم کارونه هم نه کوو چې ګټه مو پکې نه وي
شمشاد ویل:
هو همداسې ده، بیا یې د زړه په زور وخندل، د سولې سترګو ته یې په ځیر ځیر وکتل ویل یې:
اې! دا به مو قسمت و چې په داسې ټولنه کې یې پیدا او مین کړو چې پلرونه خپلې لورګانې د جنس په ډول د ولور په نامه خرڅوي، ودونه خپلو لوڼو او زامنو ته د هغوی په خوښه نه بلکې د ځان په خوښه کوي
سولې اوف کړل، ویل یې:
شمشاده ته مې نو اوس په ټپونو باندې مالګې شیندې، دا خو زمونږ د ټولنې هغه ترخه واقعیتونه دي چې ډېرې نجونې او زیات شمېر هلکان یې د ویلو جرات نه لري، نو څه وکړو، ژوند مو په داسې نالوستې ټولنه کې ده چې که پلار ته هلک او یا نجلۍ وو ایي چې په خپله خوښه واده کوم د بې ادبه او سپین سترګي نوم ورپورې کوي
شمشاد غلی و هېڅ یې نه ویل، سولې خپلو سترګو ته ټیکری وراندې کړ، سترګې یې وسولولې، بیا یې د شمشاد مخ ته وکتل، هغه حیران ولاړ و او د سولې د خبرو په اړه یې سوچ کاوه
سولې د خپل لاس بنګړي وشرنګول، شور یې پرې جوړ کړ، ویل یې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم مه کوه شمشاده دا طلسمونه به زه او ته ماتوو، مور او پلار ته درناوی لرم خو واده به خپله خوښه خپل ځان ته کوم

شمشاد کټ کټ وخندل او بيا يې سولې ته ويل:

وبه دې وينم چې څه کوې اوس خو ډېره غټه غټه غريبږې، هغه مسکۍ شوه په خندا يې شمشاد ته په ځواب کې ويل:

وبه مې وينې چې زه څه کوم، که مې درسره ژمنه پوره نه کړه نو سوله به نه يم، بيا يې شمشاد ته کړل:

زه درنه ځم ملګرې مې شغله راته په ټولګي کې په تمه ده ستا ښه وخت

څلور ورځې وروسته بيا شمشاد او سوله د پوهنتون په انګړ کې سره مخ شول،

دواړو سره ستړې مه شې وکړه، شمشاد سولې ته وکتل، مخکې تر دې چې نورې خبرې وکړي دا ټپه يې ورته وويلې

دا ستا به هېر او که په ياد يم
زه چې قدم په قدم بږدم تا يادومه

سولې مخ بلې خواته واړوه ويل يې:

شمشاده ته لکه چې زما په مينه شک لرې او يا د مينې له تعريفه نه يې خبر؟

هغه په کړس خندا سولې ته ويل:

زه د مينې ماستر يم، دمينې ټول تعريفونه مې زده کړي دي، کاش بديع او بيان د مينې او محبت په څېر اسانه وای چې پرته له زياره مې زده کړی وای، بيا يې ويل:

مينه هغه صداقت ته ويل کېږي چې مينه وال د يوچا انځورته په ژوندۍ ښه په خپل زړه او سترګو کې ځای ورکړي،

لکه زه او ته.

هغې وخندل ويل يې:

ناا داسې نه ده، مينه هغه حس ده، چې له يو چا سره شديده علاقه ولري او يا مينه د زړه د تل يو آواز ده، چې د يو چا په ليدلو سره له زړه څخه راپورته کېږي لکه زما له زړه چې ستا په ليدو راپورته شوی او هر وخت رانه تا غواړي.

شمشاد وخندل ويل يې:

ګوره سولې هسې نه چې مينه دې مجازي وي؟

هغې سر وخوزاوه، رډ رډ يې شمشاد ته وکتل، بيا يې پوښتنه وکړه، اې مجازي مينه څه ته وايي.

شمشاد د پوهنتون په انګړ کې يوخوا او بل خوا وکتل بيا يې ويل:

مجازي مينه هغې مينې ته وايي، چې پای ته رسېدونکې ده او دا مينه له ځان سره هر ډول درد، سختې، او ناخوالې لري؛ خو د داسې مينې پای ډېری وخت بې پايلې او يا هم خواشيني وي خو الله ج دې زما او ستا مينه داسې نه کوي

يوه شېبه دواړه غلي ودرېدل، بيا سولې ويل:

اورېدلي مې دي چې ژوند د يو ګل په ډول ده او مينه د هغه ګل عسل ده خو شمشاد بيرته په ځواب کې ويل:

ما بيا اورېدلي چې مينه د ژوند تر ټولو لويه توانايي ده چې دا به رېښتيا وي او که نه؟

هغې سروخوزاوه چې هو دا خبره رېښتيا ده

شمشاد بيا سولې ته کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې ! زه لخیره د پلخمرۍ ښار کې ځانته کوټه نیسم، دلته درسونه وايم، هلته کور کې سم درس نه شم ویلی، له هغې یې پوښتنه وکړه چې ستا څه خوښه ده؟

سولې ورته ویل:

بیخي ښه ده، درسونه دې ووایه چې لخیره اول نومره شې

شمشاد په ښار کې ځانته کوټه ونیوه، دیارلس ورځې یې په دې کوټه کې تېرې کړې، د اوړي په دې تاوده موسم کې د پلخمرۍ ګرمۍ نو کانې کولې، له پخو مارکېټونو به تاوده تپونه پورته کېدل خو دوی پکې د مجبوریت ورځې بیګا او شپې سبا کولې، بله ورځ کلي ته لاړ، لومړۍ ځل و چې شمشاد دیارلس ورځې له کلي لرې تېرې کړې وې، دا ځل یې یوازې خپل کور، کورنۍ او کلی یادېده او له سولې یې زړه ټول و ځکه هغه یې هره ورځ په پوهنتون کې لیده، د جمعې شپه یې کور کې له ټولو سره تېره کړه، تر غرمې یې کور کې له وریرو، نومیالي او ملالې مور سره کیسې وکړې، غرمه مهال مخکې له ډوډۍ خوړلو له کوره بیرون ووت، دا وخت نو د لمر سترګه د اسمان منځ ته راغلې وه، سیوري پر ځای ولاړ وو، ګرمي وه، داسې ګرمي چې د پوستکي لاندې یې هډوکي سوځول، ډېرې ګرمۍ په بدنونو خولې را ماتولې، ددوی کلی هم غره ته نژدې و، د نورو سیمو په پرتله په دې سیمه کې د تودوښې کچه یو څه زیاته وه، شمشاد ورو ورو د ځانه سره شعرونه دکلمه کول او د کلي د کوز سر په لور روان شو، کلي کې له شولو تاوده تاوده تپونه پورته کېدل، یو یو بزګر د خپلو کروندو په پولو د دنیا له غمو بې پروا ګرځېده، ځینو عمرخوړلو بیا سندرې زمزمه کولې او په خپل پاخه سن یې

شوخ مزاجه سندرې ویلې چې د نوو ځوانانو پاملرنه یې د ځان په لورې را اړوله، هغه د غټې ونې سیورې ته کیناست،د ونې تر څنګ سیورې ته د روانو اوبو له ویالې څخه یې څو لپې یخې اوبه مخ ته واچولې، بیا یې په مخکنۍ لمن باندې مخ وچ کړ، ورځ یې په کیسو تېره کړې وه، هېڅ کار یې هم نه و کړی خوشې په خوشې ستړی ستومانه ښکارېده،ونې ته یې پورته وکتل، سوچې شو، د ځانه سره یې ویل:

دا ونه څومره ډېرې پاڼې لرې، هره پاڼه یې څومره ښکلې ده، دا وخت یې سوله ور په زړه شوه، د شونډو په څوکه یې دا ټپه تېره کړه

لکه د توت د ونې پاڼې
دومره ګیلې مې سولې زړه کې درته دینه

یو پلو د سولې یاد او بل پلوشنو فصلونو، خوړو توتانو، یخو اوبو، د زانګو په څېر د کلیوالو بزګرو کتارونو بیا شمشاد ته یو بل زړه راښکوونکی احساس ورکاوه، یو ساعت یې تر همدې ونې لاندې تېر کړ، بیا بېرته د کلي په لور روان شو، دیوالونو ته یې وکتل چې ګولۍ پرې لګېدلې وې او سورې سورې و، د ځینو ونو ډډونه هم بوخ بوخ و، فکر به دې کاوه چې په دې سیمه د مرمیو باران شوی، هغه د ځانه سره ویل:

اخ بدمرغې جګړې زمونږ ښایسته کلی دې څومره بدرنګه کړی دی، د کلي زړه راښکوونکې څېره مو اوس ویرونکې ده، پلې په همدې سوچونو د هدیرې په لوري وخوزېده، د زریالي او توریالي کبرونو ته ورسېده، د اوښکو په بدرګه یې ځوانیمرګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورونو ته ښې ډېرې دعاګانې وکړې، بیا یې د ټولې هډیرې مړو ته د دعا لپاره لاسونه لپه کړل، ویل یې:

آســـمانه لاس راکـــړه درخېـــژم

پـــه ځمکـــه ځـــای د ورونـــو غـــم نـــه راکوینـــه

لږې نورې اوښکې یې هم تویې کړې، بیا له هډیرې د کلي په لور روان شو ، مازدیګر و، شمشاد دا وخت د زریالي او توریالي غم زاړه خو خبر لا نه و چې په همدې مازدیګر به یې د بریالي ورور غم هم سرباری شي، ټیلفون یې وشرنګېده، وېې کتل چې نابلده شمېرې ورسره اړیکه ټینګه کړې، ټیلفون یې اوکې کړ، د یوه پاخه سن والا کس خبرې پیل کړې، ویل یې:

ته شمشاد یې؟

ده ورته ویل:

هو شمشاد یم، تاسو څوک یاستئ؟

هغه ورته ویل:

زه تورن جلان یم د میوند قول اردو د دریمې لوا د څلورم کنډک ددوهم ټولي قومندان، له هلمند ولایته مې درته زنګ وهلی شمشاد ژر ترې پوښتنه وکړه، صاحبه ووایئ څه خبره ده؟

د تورن غږ لړزېده، ورو یې ویل:

هغه داسې ده چې، داسې ده چې، شمشاد یې خبرې ورپرې کړې ویل یې:

څنګه چل دی هله ژر راته ووایه قومندان صاحب، تورن بیا زړه غټ کړ خو نه یې شو کولای چې شمشاد ته ووایي چې ورور یې په یوه ماین چاودنه کې ژوند دلاسه ورکړی، بیا یې ویل:

هلکه مه وارخطا کېږه، وطن په مونږ او تاسو حق لري، ډېرو ځوانانو سر په وطن کېښود او لړۍ یې روانه ده

شمشاد بیا په بیړه ورته ویل:

قومندان صاحب خبرې یوخوا او بل خواته مه بیایه راته اصلي خبره وکړه؟

د تورن چې اوښکې له سترګو روانې وې په ژړغوني غږ یې شمشاد ته ویل:

مونږ غوښتل چې له روزنیز مرکزه فارغه شوي سرتېري د هلمند نهرسراج ولسوالۍ جهانزیب کمپ ته ورسوو خو له بده بخته چې د بریالی دوی په هاموې ټانک ماین چاودنه وکړه او دده په ګډون پنځه سرتېري مو د لاسه ورکړل

شمشاد چیغې کړې ویل یې:

بریالی لالا مې مړ شوی

تورن په ژړا ورته ویل:

هو شمشاده هغه نور زمونږ په منځ کې نشته

شمشاد له تورن سره اړیکه پرې کړه، په مخ یې د اوښکو باران و او خپل مشر ورور ننګیالی یې خبر کړ چې بریالی په ماین چاودنه کې وژل شوی دی

کور ته روان شو، بیا زنګ راغلی، په لړزېدلو ګوتو یې بیا ټیلفون اوکې کړ، وایې وربېده چې بیا تورن خبرې کوي، هغه ویل:

هلکه ! دوی ټول سوځېدلي دي، هېڅ پېژندل کېږي نه، مونږ ددوی جنازې کابل ته دروړلو او سبا به یې بغلان او تخار ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروليږو ځکه وژل شوي څلور واړه سرتېري مو د بغلان او تخار دي، تاسو مه راځئ او زحمت ونه باسئ.

شمشاد په زوره زوره ژړل او په منډه د خپل کور په لوري را روان و، د کور دروازې تـه راورسېده، سترګي يي پـه نوميـالي او ننګيالي ولګېدې چې د هغوی له سترګو هم اوښکې روانې دي خو په زوره زوره نه ژاړي

نوميالي شمشاد پـه غېږ کي کلک ونيوه، دواړو سلګيو پسي واخيستل، همدلته يي لـه ژړا زړونـه تش کړل، ننګيالي دواړو ته ډاډګيرنه ورکوله، څو شيبې تېرې شوې، ننګيالي شمشاد او نوميالي ته ويل:

شپه راروانه ده، خدای ج راوستي ورځ ده، کورکي هېڅوک مه خبروئ، راځئ چې جانباز اکا او د کلي ملک فتح خان خبر کړو،

د درېـواړو لـه سترګو اوښکې روانـي وې او جانباز دروازې تـه ورغلل، جانباز اودس کړی و او لمانځه تـه روان و، ويې ليـدل چې شمشـاد، نوميـالی او ننګيـالی ژاړي، پوښـتنه يـې وکـړه هلکانو څه شوي دي؟

ننګيالي خپلي اوښکي پاکي کړې، ورته ويل يي:

اکا ! د بريالي ورور په موټر ماين چاودنه کړې او وژل شوی دی، جنـازه يـې آن هلمنـد کـې ده، قومنـدان يـې څـو شـيبې مخکـې شمشاد ته زنګ وهلی و، هی هی يي کړل، خپله ملا يې کلکه ونيوه، له سترګو يي اوښکي راغلي ويل يي:

اوس بايد څه وکړو او چيرته لاړ شو ننګياله بچو؟

ساړه ساړه آسويلي يې وويستل

ننګيالي هم ورو ورو دوه درې کوکې لـه خولې وويستې بيـا يې ويل:

جانباز اکا د ملک فتح خان کور ته به ورشو چې جومات ته لاړ نه شي

جانبـاز نوميـالي او شمشـاد تـه ډاډګيرنـه ورکولـه، بيـا يـې د شمشاد له غاړې لاس تاو کړ او د فتح خان تر کوره يې د هغه سر په لاس کش کړ، ويل يي:

شمشاده بچکه مه ژاړه، دا د تقدير فيصلي دي، مرګ حتمي ده،

نوميالي د فتح خان دروازه ژر ژر وټکوله، پـه حويلۍ کې فتح خان وټوخېده او بيا يې په لوړ غږ ويل:

کوم يو يې، دغه ده درغلم

تر څو چې فتح خان لـه دروازې راوتـه، ننګيالي دروازه پـه زوره زوره وټکوله، فتح خان خپل بوټونه هم سم پښو نه کړل، لونګۍ يي په لاس کي راوخيسته او پـه بېړه بيرون راووتـه، ويـې ليـدل چې نوميالی، ننګيالی او شمشـاد ژاړي خو جانباز حيران ولاړ دی، هېڅ نه وايي، فتح خان ويل:

څنګه چل دی، څه خبره ده، هلکانو ولي ژاړئ، هغه خبر نـه و چې د شمشاد دوی پـه کورنۍ باندې يـوه بلـه د ماتم ورځ راغلي ده

ننګيالي خپلي اوښکي پاکي کړې، زړه يي غټ کړ، بيا يي ويل:

خان کاکـا د بريـالی لالادوی مـوټر هلمنـد کـې پـه مـاين ور برابـر شوی دی

تـر څـو يـې چې خبـره خلاصـوله فـتح خـان پوښـتنه وکـړه چـې وضعيت يي اوس څنګه دی؟

نوميالي په ژړا ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لالا مي له څو ملګرو سره یي یوځای وژل شوی دی، هغه ژوندی نه دی، شمشاد ته یي قوماندان زنګ وهلی و چې جنازه یې نن شپه کابل او سبا بیا بغلان ته درلېږو

فتح خان حیران ودرېده، پرته له جانبازه یې ټولو ته ډاډګیرنه ورکړه، خپل کشر زوی عابد ته یې غږ کړ چې د میلمستون دروازه خلاصه کړي

فتح خان ویل:

راځئ کور کي کېنئ، اوس هغه ته دي الله ج جنتونه ورنصیب کړي، ملاله وریندار مه خبروئ، سبا به یې خبره کړو، میلمستون ته ننوتل، ننګیالي، توریالی او شمشاد درېواړه غونج غونج کیناستل، ژړل یې خو له خولو یې غږ نه وته، اوښکي یي له سترګو سیلاب رواني وې

جانباز د نصوارو قطۍ راوویسته، یوه کپه شنه نصوار یې خولې ته واچول او بیا یې رډ رډ شمشاد، نومیالي او ننګیالي ته وکتل، رنګ یې زېړ تښتیدلی و ځکه د شمشاد دوی په خپلوانو کي مشر سړی همدا جانباز و چې په غم او ښادۍ کي به یې نورو تر امر لاندې کار کاوه او هېڅوک نه و چې دده له خبرې دې سرغړونه وکړي، فتح خان خپل سر په زنګنو ایښی و، تر یوې شیبې سوچ وروسته یې په جانباز سترګې وګنډلې، هغه ته یې ویل:

جانبازه ! دا خو هلکان دي، راځه په دې سوچ وکړو چې سبا جنازه چیرته وکړو؟

جانباز خپل نصوار له ژبې لاندې کړل،

د جانباز په ځواب کې یې ویل:

خو کلي ته به جنازه راوړو کنه ولي څه ستونزه ده؟

فتح خان لومړی چوپ شو، بیا یې ویل:

ته خو مشر سړی یې، سر دې په هرڅه خلاصیږي، د حکومت د مخالفینو قانون خو دلته دادی چې د حکومت په ننګه د مړ سړي جنازه په کلي کې نه پرېږدي

په کوټه کې ناستو ټولو په ځیر ځیر ملک فتح خان ته وکتل، جانباز ویل:

هو داسې خو ده، ښار کې هم زمونږ د خپلوانو کورونه نشته، اوس به څه وکړو؟

فتح خان سروخوازوه چې دی هم همدې خبرې ته په سوچ کې دی، ننګیالي نومیالي ته وکتل خو له خولې یې غږ ونه وېسته، نومیالي له جېبه ټیلفون راوویسته، فتح خان او جانباز ته یې ویل:

زما د خسر ځرګندخان کور په ښار کې دی، هغه سره به خبرې وکړو، که ستونزه یې نه درلوده هلته به جنازه ویسو او تر دریمې ورځې پورې به ښار کې واوسو

د جانباز له سترګو اوښکي رواني شوې، ویل یې:

اخ خدایه ج ! څه وخت ته دې راوستم چې هم مړ زه یم او هم پړ زه، بیا یې نومیالي ته وکتل، هغه په لاس کې ټیلفون نیولی، له سترګو یې د اوښکو سیلاب روان و، ویل یې:

ته بچیه ځرګندخان ته زنګ ووهه ټیلفون ماته راکړه زه به ورسره خبرې وکړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومیالي د خپل خسر څرګند ټیلفون ته زنګ وواهه، ژر یې ټیلفون جانباز ته ورکړ، مخکې تر دې چې څرګند ټیلفون اوکې کړي، جانباز د قالیني له څنډې لاندې نصوار توف کړل بیا یې ټیلفون غوږ ته نژدې کړ،
څرګند ویل:
نومیاله سلامونه، ستړی مه شې، څنګه یې؟
جانباز سلام او ستړي مه شي پرېښووده، په داسې حال کې چې له سترګو یې اوښکې روانې وې، ویل یې:
څرګنده زه یم جانباز
هغه ویل:
جانباز اکا ته ښه یې، کراري ده؟
جانباز سوړ آسویلی وویسته، بیا یې ویل:
کراري نشته، د غم لپاسه غم دی، خبره داده چې بریالی هلمند کې وژل شوی دی، جنازه یې دلته کلي کې د حکومت مخالفین نه پرېږدي، مونږ د ملک فتح خان په کور کې راټول یو غوښتل مو چې سبا جنازه ستا کور ته دروړو او له هغه ځایه یې دفن کړو، ستا نظر څه ده؟
څرګند اوف کړل، په ژړغوني اواز یې ویل:
جانبازه ریښتیا وایې؟
هغه بیرته ځواب ورکړ، ویل یې ته څنګه سړی یې دا وخت د ټوکو نه دی، مونږ له غمه مړه شولو او ته فکر کوې چې دوی راته دروغ وایي
څرګند ویل:

هېڅ ستونزه نشته زما کور ستاسې خپل کور دی، زه به نن شپه ټول چمتو والی ونیسم، سبا جنازه همدلته راوړئ
د سولې ورور عابد خان له میلمستونه ووت، کور کې یې مور او سولې ته ویل:
ډېر وران کار شوی، ټول میلمستون کې ژاړي، هغوی ترې پوښتنه وکړه چې څه کیسه شوې؟
عابد ویل:
څه وشي، نن هلمند کې د بریالی دوی په ټانک ماین چاودنه کړی، هغه یې له څو ملګرو سره یوځای وژل شوی دی، ورونه یې ټول له جانباز سره راغلي او په میلمستون کې ناست دي ژاړي، لایې مور نه ده خبره، بیا یې ویل:
بل غم داده چې جنازه یې هم په کلي کې د حکومت مخالفه وسله وال نه پرېږدي، اوس هغوی او پلار مې په دې سوچ کوي چې ښار کې جنازه د چا کور ته ویسي او له هغه ځایه یې دفن کړي، د سولې مور غوټۍ اوف کړل، ویل یې:
ای بدبختي ملالۍ، د غم لپاسه غمونه درباندې راځي، خدای ج غمونو ته پیدا کړې یې، سولې ته یې وکتل، بیا یې ویل:
دوه کلونو کې یې دا دریم زوی دی چې ځوانیمرګ کېږي، نور یې له سترګو اوښکې راغلې، سوله حیرانه ودرېده، هېڅ یې نه ویل، له سترګو یې دوه درې څاڅکي راغلي اوښکې له خپله وروره پټې پاکې کړې، ورور عابدخان ته یې ویل:
د بریالي ټول ورونه اوس زمونږ په میلمستون کې دي؟
هغه ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو، شمشاد، نومیالی او ننګیالی همدلته دي، سترګې یې له ژړا ډکې ډکې شوې، ستوني یې سلګیو ونیوه، ویل یې:
نور خیر خو په شمشاد مې ډېر زړه بدیږي، چې میلمستون ته راننوتی نو له سترګو یې اوښکې رواني دي.
ملالۍ څو واره د کور له دروازې بیرون راووته، په سرک کې یې ښکته او پورته وکتل، اندېښنه یې شوه چې زامن یې ولې نن په وخت کور ته نه و ورغلي، نګورګانو نه یې پوښتنه وکړه چې هلکان به چیرته تللي وي؟
هغوی ورته په ویل:
مونږ نه یو خبرې،
شمشاد غرمه او نور دواړه مازدیګر له کوره وتلي دي
فتح خان له جانباز سره سوچونه وکړل، بیا یې ننګیالي ته ویل:
هلکه ته دې کور ته لاړ شه، په کور کې هېڅوک خبر نه کړې چې بریالی وژل شوی دی، نومیالی او شمشاد به همدلته پاتې شي ځکه که دوی لاړ شي، مور دې پوهیږي نو ټوله شپه به له ډېرو چیغو چیغو مړه شي
جانباز په خپل ځای کې وپشبده، ویل یې:
هلکه ننګیاله ملک ریښتیا وایي، مور ته دې ووایه چې نومیال او شمشاد د جانباز په کور کې دي، هلته میلمانه راغلي و نو جانباز دوی هم راپري نه ښودل چې کور ته راشي.
ټوله شپه نومیالي او شمشاد د ملک په کور کې وژړل او ننګیالي بیا په چوپه خوله ټوله شپه په کور کې ژړا وکړه خو په کوټه کې ورسره میرمن یې هم پوه نه شوه چې بریالی وژل شوی او دی ورپسې ژاړي.

سهار وختي ننګیالي خپله میرمن خبره کړه چې ورور یې بریالی وژل شوی دی او جسد یې د نومیالي د خسر څرګند خان کور ته راوړي، هغه خپل اوښکې پاکې کړې، له ځانه سره یې سوچ وکړ چې ملالۍ او د کورنۍ نور غړي به یې څنګه د څرګند تر کوره بوځي؟
ننګیالی د غم سربېره په سوچونو کې ډوب و چې جانباز دروازه وټکوله، ننګیالی په دربهار بېرون ور ووت، ویل یې:
اکا جنازه خو د څرګندخان کور ته راوړو نو ادې به څنګه کړو؟
جانباز وپشبده، ویل یې:
څرګند ته وایم چې ستا مور ته زنګ ووهي او د میلمستیا په پلمه یې خپل کور ته وغواړي
جانباز خپلې عینکې په سترګو کړې، د ګوتو په زور یې د خپل ټیلفون بټنې کېکاږلې، بیا یې ننګیالي ته ویل:
هلکه! دغه شمېره ته وګوره چې د چا ده؟
ننګیالي ویل:
اکا دا د څرګند شمېره ده
جانباز ژر د څرګند شمېرې ته زنګ وواهه، ویل یې:
څرګنده! ملالۍ مه خبروه، ته ورته زنګ ووهه چې نهه بجې یې ورته میلمستیا کړې، په همدې پلمه یې کورته دروغواړه
هغه غلې شو، بیا یې ویل:
ولې اکا؟ ملاله نده خبره چې بریالی مړ شوی دی؟
جانباز ویل:
نا ا

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګند جانباز ته ځواب ورکړ چې ملاله به په کومه پلمه خپل کورته وغواړي
څرګند د ننګيالي ټيلفون ته زنګ وواهه، دغټو او وړو پوښتنه يې وکړه، بيا يې ويل:
خينبي ته ټيلفون ورکړه، ننګيالي ژر ټيلفون ملالې ته ورکړ، د ملالي ملا چې ډيرو غمونو يو څه ور کوپه کړې وه، ستړګو يې هم د پخوا په څېر هرڅه سم نه ليدل، څرګند سره يې ستړې مه شې وکړه، بيا يې ويل:
خبښه! دا لمر له کومې خوا راختلی چې زه دې ياد کړم او زنګ دې راته وواهه؟
هغه غلی شو، بيا يې ملالې ته کړل، زوروې ته خو له نګور ګانو نه ښې طالع لرې، لېمه دا دوه ورځې راپسې شله وه، بيخي يې په تنګ کړی وم چې ملاله مور راوغواړه، نو دادی نن مې درته زنګ وواهه، بيا يې ويل:
ميلمستيا مې درته کړې، همدا اوس راروانه شه، ننګيالی هم د ځانه سره راوله چې بيا وروسته لمر تو ديږي.
ملالې چې د خپل نازولې زوی بريالي له وژل کېدو بې خبره وه کټ کټ يې وخندل، بيا يې څرګند ته کړل:
ګوره لېمه جانې ته به نوميالی ور ياد شوی وي، هسې به يې تاته ويلې وي چې ملاله ادې مې يادېږي او کور ته يې را وغواړه؟
څرګند دومره په غم کې ډوب و چې د تمثيل لپاره يې هم شونډې سره خلاصې نه کړې څو خندا وکړي، ملالې ته يې ويل:

د هغه غم مه کوه، ته او ننګيالی راشئ چې وروسته بيا تودوښه زياتيږي، شمشاد او نوميالی به ستا له لمسيانو او نګور ګانو سره وروسته راشي
ملالې ويل:
سمه ده، څرګند سره يې مخه ښه وکړه
ننګيالی ژر ځان تيار کړ او له ملالې سره د څرګند د کور په لور روان شول، په لاره کې څو ځله ملالې له ننګيالي پوښتنه وکړه چې ولې خپه ښکارې خو ننګيالي هېڅ نه ويل، د ملالې په زړه کې اندېښنه پيدا شوه، بريالی خوار يې لا په ياد هم نه و چې په هغه به څه شوي وي
نوميالی له فتح خان، جانباز او د کلي له يو شمېر سپين ږيرو سره لاړل، کلي کې يې له څو تنو پرته هېڅوک خبر نه کړل چې بريالی وژل شوی او جنازه يې په ښار کې کوي، شمشاد کور ته راغی، کوټې ته ننوت، په لوړ غږ يې چيغې پيل کړې، پوره يو ساعت يې وژړل، د زريالي، توريالي، بريالي او ننګيالي مېرمنې او ماشومان يې هم خبر کړل چې بريالی وژل شوی دی، د بريالي مېرمنې هوسۍ تر شمشاد ډېر چيغې وهلې، د خپل سر وېښتان يې شکول، ځان يې له ډاګې ډاګې واهه، دومره هوسۍ او شمشاد وژړل چې آن غږونه يې کېناستل، نور به يې چې ژړل له خولې به يې غږ هم نه وته، په کور کې ټولو ژړل، د ماشومانو چيغو ټول کلی په سر اخيستی و، د ګاونډيو ښځې راغلې ويل يې څه شوي دي؟
هوسۍ ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاورې مې په سر شوې، بریالی مړ دی، هرڅوک به چې خبرېدل
په خپله خوله به یې لاس کېښوده او ژړا به یې پیل کوله، کوڅه
کې د موټر غږ شو، شمشاد همداسې په ژړا ورغی، ویې لیدل
چې کلیوال یې ریحان ولاړ دی، مخکې تر دې چې شمشاد
خبرې وکړي، ریحان په ژړا ورته ویل چې فتح خان رالیږلی او
ټول راځئ چې د څرګند خان کور ته ځو، دوه بجو ته جنازه
رارسیږي

شمشاد په منډه کور ته راغی، وریندارګانې او وریرونه یې په
موټر کې کېنول، ټولو چیغې وهلې، د کوټې او حویلۍ دروازه
یې همداسې په مخ خلاصې پرېښودې، د ګاونډیانو ښځې
راغلې او ددوی دروازې یې بندې کړې، په موټر کې ناستو ټولو
ژړل، شمشاد ژړل خو غږ یې نه وته، له روان موټره دومره د
چیغو غږونه جګېدل چې فکر به دې کاوه د نړۍ غمیز شور ټول
همدا دی، د څرګند کور ته ورسېدل، دا وخت نهه بجې شوې
وې، ملاله لاهم نه وه خبره چې زوی یې مړ دی، یوناڅاپه ټوله
کورنۍ یې په ژړا د څرګند په کور ورننوته، ملالې رامنډې کړې
چې څه شوي دي؟

ټولو ژړل، هېچا خپله ژړا دومره نه شوه کنټرول کولای چې ملاله
خبره کړي چې زوی یې بریالی په هلمند کې وژل شوی دی،
څرګند رامنډه کړه، ملاله یې له لاسه ونیوه، ویل یې:

خپښي هېڅ خبره نده، د بریالي په پښه یوه مرمۍ لږېدلې او
برسېرن ټپي دی، اندېښنه او ژړا مه کوئ، بیا یې ټولو ته اشاره
وکړه چې ژاړې دې نه

لېمه راغله خپله خواښې ملاله یې له لاسه ونیوله، ویل یې:

ادې مه ژاړه هېڅ خبره نده، په بریالي څه نه دي شوي

د ملالې له سترګو اوښکې روانې وې، هسې یې غمو ملا
ورماته کړې وه، ویل یې:

لېمې لورې لکه چې خاورې مې په سر شوې، زه طالع نه لرم، لکه
چې بریال زوی مې له لاسه ورکړ، بیا لږ په لوړ غږ چیغه کړه،
اوف یې کړل

لیمې یې ټیکرې په سر ورواچوه او کوټې ته یې بوتله،
هغې ته ویل:

ادې! بریالی د پلخمرې په ملکي روغتون کې دی لخیره یولس
بجو ته یې رارسوي

د څرګند کورنۍ د ملالې نګورګانې او لمسیان په میلمستون
کې کېنول، میلمستون د کور له کوټو یو څه لرې و د چیغو غږ
ترې نه راته

هلته نورو کم خو هوسۍ او شمشاد بیخي ډېر ژړل، په مخ یې
اوښکې د سیلاب په څېر روانې وې

شمشاد په خپل ګلکسي ټیلفون کې د بریالي عکس راوستی و،
هغه ته یې کتل او په لوړ غږ یې چیغې وهلې، تر دولسو بجو یې
چیغې ووهلې

ډېره سخته ورځ وه، شمشاد په کمه موده کې د خپل د دریم
ورور د مړینې اورېدلی و، د بریالي جسد یې لا نه و رارسولی
خو په ژړا یې کورنۍ ځانونه ستړي کړل، یوازې مور یې د لېمې
خبره منلې وه چې بریالی ټپي دی ځکه خو د هغې له سترګو
اوښکې نه تلې، دوه بجې د څرګند دروازې سره اته نهه موټر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدل، په منځ کې يې امبولانس و چې د بريالي مړی پکې بار و، دا وخت په ډېرو جوماتونو کې ننګيالي او جانباز اعلانونه کړي و چې جنازه څلور بجې کوي.

شمشاد بيرون ووته، خپل کليوال يې وليدل، حيران حيران ټول ولاړ و، دومره حيران چې که له پوزې نيول شوي وای د ځينو ساه لا وته، کليوال له امبولانسه چارپېر ولاړ و، د څرګند کليوالو هم رډ رډ کتل، نه پوهېدل چې جنازه د چا ده، يوه له بله پوښتنه کوله چې څه خبره شوې ده، څوک مړه دي او دا جنازه د چا ده؟

تابوت له موټره جانباز، فتح خان، ننګيالي او نوميالي راکوزه کړ، شمشاد هم د تابوت يوه څنډه ونيوله خو زور يې ټول ژړا اوبه کړی و

نژدې خپلوانو او کليوالو رډ رډ کتل، اوښکې يې تويولې خو تابوت يې له موټر نه رابښکته کاوه، هسې نه و چې هغوی د بريالي په مړينه خواشيني نه و خو ډار يې له دې و چې که څوک يې دلته د تابوت په رابښکته کولو کې عکس واخلي او د حکومت مخالفينو ته ويسي بيا به يې کلي کې ګُزاره سخته شي، لاس تر زني ولاړ و، ځينو خو ان ژړا هم پټه کوله، د بريالی ملګري د ديوالونو سيوری ته ناست و، سرونه يې په زنګنو ايښي و، له سترګو يې بې اختياره اوښکي د سيلاب په څېر رواني وې، ډېره سخته او خواشينونکې شېبه وه

د څرګند ګاونډيو رامنډه کړه، تابوت يې ونيوه، شمشاد حيران ودرېده، ويې ليدل چې د بريالي په تابوت د هيواد درې رنګه ملي بيرغ پروت دی، پرې ور ټيټ شو، لومړی يې بيرغ ښکل او

بيا يې د تابوت له ښيښې د بريالي مخ وليده چې د باروتو په اور تک تور شوی و، خپله ملا يې ونيوه او پر مخې يې ځان د بريالي په مړي ورخطا که، چيغې يې کړې، وا برياله وروره يې نارې کړې، فتح راغی شمشاد يې غېږ کې پورته کړ، نورو ته يې ويل:

هله جنازه دننه ويسئ، وخت کم دی، څلورو بجو ته مو د جنازې اعلانونه کړي دي، جنازه يې دننه کورته وېوړه، له مخامخ کوټې د ملالۍ سترګې په تابوت ولګېدې، چيغې يې کړې، د تابوت خواته يې رامنډه کړه، تابوت ته راونه رسېده، برنډه کې وغورزېده او بې هوښه شوه

ټول د بريالي په مړي راټول شول، د ټولو چيغو دوه درې کلي خبرول، د څرګندخان مېرمنې شېبې او لور يې لېمې ژر د بورې شربت جوړ کړ، د ملالۍ په خوله کې يې ور وڅڅاوه، جانباز، څرګند او ننګيالي جنازه پرېښوده او د ملالۍ خواته راغلل، ننګيالي ژړل هېڅ يې نه ويل، جانباز ويل:

وريندارې که وضعيت يې ښه نه وي چې ښار ته يې بوځو؟

څرګند ويل:

ډاکټر ته به يې بوځو خو مېرمنې يې شېبې ويل:

نا شربت مو خوله کې ور څڅاوه، ښايي ژر په هوش راشي ننګيالی بيرته د بريالي د مړي خواته ورغی، ملا يې په دواړو لاسو ونيوه، مشر ورور يې ترې ابدي بېل شوی و نو ځکه ورته ډېره سخته وه، ژړل يې خو غږ يې نه وته، په خامکي سنډو ګنډل شوي دستمال باندې يې خپلې اوښکې پاکولې، شمشاد د بريالي سرته او د بريالي ميرمن هوسۍ يې پښو ته ناسته وه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړو د زړه په زور ژړلي ځکه نه يې سهار او نه يې غرمه ډوډۍ خوړلې وه، نوميالی حيران د تابوت په څنګ کې ناست او ورو ورو يې ژړل، شمشاد ځان له ډاګې ډاګې واهه، د نوميالي کوژدنه لېمه ورته راغله، هغه يې لاسه ونيوه او لرې يې بوته، هغې ډاډګېرنه ورکوله، دلېمې مور په لوړ غږ جانباز ته نارې کړې، ويل:

جانباز کاکا، وا جانباز کاکا تشويش مه کوه ملاله په هوښ راغله

لېمې د دې غږ په اورېدو سره شمشاد د برنډې په يوه څنډه کېناوه، ژر د خپلې خوابښې ملالي خواته راغله، هغه يې له لاسه ونيوه او د بريالي د تابوت سرته يې بوتله، د ملالي په سترګو توره شپه وه، د غره په څېر زوی يې مړ و، څو شيبې يې وژړل، بيا يې د تابوت د مخې تخته لرې کړه، خپل ښی لاس يې د بريالي په مخ تېر کړ، د هغه مخ د باروتو اور سوځولی و، ترڅو بې چې د بريالي څېرې ته کتل او د هغه په مخ يې لاس واهه ژړا يې نوره هم زياتېده، کوژده کړې نګور يې لېمه راغله، ملالي يې غېږ کې ونيوله، دې هم ژړا پيل کړه، ليمې چې ډېر وژړل ملالي د هغې له غاړې لاس تاو کړ، په حويلۍ کې يې ناستو ښځو ته وکتل، ويې ليدل چې د څرګند د ګاونډ او د خپل کلي ټولې سپين سرې او خپلوان يې راغلي، خپه دي، هېڅ نه وايي، هره سپين سرې ښځه په خپل ځای کې ناسته او اوښکې تويوي، خپلې خپلوانې او نورې زړې ښځې د ملالي خواته راغلې، اول يې د بريالي مړی او بيا يې ملالۍ ته ډاډ ورکول پيل کړل، ځينو سپين سرو ښځو ويل:

ملالې خورې مه ژاړه د ټولو همدا لار ده، ځينو ويل:

الله ج درکړې و بېرته يې درنه واخيسته او ځينو بيا ويل د قسمت هرې فيصلې ته بايد په ورين تندي غاړه کېږو، له مرګه تېښته نشته

د لېمې مور شېبې ويل:

ملالې الله ج دې د زړه صبر در نصيب کړي، ډېره سخته ده، دا دې دريم ځوان ځوی دی چې په مرميو سوری سوری بېرته راوړې، بيا يې اوف کړل، ويل يې:

الله ج ته خپله ښه پوهېږې

لېمې خپل ليوره شمشاد او د کلي سپين سرو ښځو ملالي ته ډاډګېرنه ورکوله، هوسۍ بيا له ډېره غمه ځان له ډاګې ډاګې په ځمکه ويشته، د خپل سر ويښتان يې شکول او ساړه ساړه آسويلي يې وېستل

له مخامخ دروازې ډله ځوانان هويلۍ ته راننوتل، ننګيالی او نوميالی له جانباز سره مخکې را روان و، څرګند راغی، په لاس يې ښځو ته اشاره وکړه چې جنازه خښولو ته وړو، ننګيالی او نوميالی له جانباز او څرګند خان سره کټ ته ودرېدل، نور ځوانان تابوت ته نژدې راغلل ځکه د کلي ښځو هلته له راغلو ځوانانو مخونه پټول، ملالي چې دوی وليدل په خپل ځای کې يې د درېدو هڅه وکړه، لاسونه يې په ځمکه ولږول، په ډېر زور وهلو سره ودرېده، د تابوت په لور يې قدمونه واخيستل، د بريالي ناڅاپي مړينې يې د زړه زور اوبه کړی و، هېڅ وسه يې نه درلوده، دريم پل اوچتولو ته پاتې نه شوه او بېرته په ځمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راولوېده، ژر شېبې په غېږ کې راکلکه ونیوه، بیرته یې راپورته کړه، نورو ښځو هم رامنډې کړې، هغه یې تر تابوته ورسوله
ملالي ورو ویل:
ننګیالیه چیرته یې وړئ؟
تر څو چې ننګیالي خبرې کولې جانباز ویل:
ملالي ورینداري ورځې دومره اوږدې نه دي، دوه بجو ته مو د جنازې اعلانونه کړي و، دادی دوه نیمې بجې دي، تودوښه هم ډېره ده، خلک له لرې سیمو راغلي دي، ناوخته ده، بیا کلو ته موټر هم نه ځي نو جنازه به لږ وخته وکړو، ترڅو یې چې خښوو نو مازدیګر کېږي.
ملالي چیغې کړې، ویل یې:
مانه مې بریال زوی مه وړئ، زه بې بریاله ژوند نه شم کولای، وا بریاله سر دې راپورته کړه ټول خپل او خپلوان دې دیدن ته راغلي دي
ننګیالی او نومیالی حیران حیران غلي ولاړ و هېڅ یې نه ویل، د جانباز له سترګو اوښکې راغلې، په خپل ځای کې کېناسته،لږ په لوړ غږ یې ژړا پیل کړه، بریالی که هرڅنګه و خو په جانباز ډېر ګران و، پنځه دقیقې یې هېڅ خبرې نه وکړې، بیا یې ویل:
ملالي ! زما چې دومره زړه خپه دی، پوهېږم چې ته ډېره خپه یې، دده په مړینه ټول کلیوال او خپلوان خپه دي خو څه وکړو، ټول مرو، څوک مخکې او څوک وروسته، ملالي ته یې ویل:
همت دې د زمرۍ کړه، پوهېږم د اولاد د مړینې درد تر هره درده ډېر زور غواړي، اوس خیر دی ملالي ورینداري ته راشه او د وروستي ځل لپاره د بریالي دیدن وکړه چې بیرون خلک جنازې

ته په تمه دي، هغې دوه سوې سوې چیغې نورې هم وکړې خو په خپل ځای کې وخوزېده او د تابوت په لور یې د تلو هڅه وکړه، ننګیالي رامنډه کړه او د مور له اوګې لاندې یې شو، ژر یې د تابوت سرته ور وسته، له ولاړې یې د بریالي په باروتو سوځیدلي مخ ته وکتل، ښایسته بریالی د باروتو اور داسې تک تور کړی و لکه تازه چې دې د سکرو له کانه راویستلی وي، د مخ د ځینو برخو پوستکی یې هم نه و، ملاله پرې ور ټیټه شوه، ننګیالي ته یې ویل:
زویه ته یې دا د تابوت تخته لرې کړه
ژر جانباز او ننګیالي د تابوت تخته لرې کړه
ملالي د بریالي په مخ خپل ښی لاس کېښووده، ژړا یې څو چنده زیاته کړه، په مخ یې بې شماره اوښکې روانې شوې، څو شېبې یې سوې سوې کریغې وکړې او بیا یې په خپل لاس د تابوت تخته بېرته پرې ور کېښوده، ایسته ایسته یې وکتل، په هوسۍ یې سترګې ورخښې کړې، ویې لیدل چې په لوړ غږ چیغې وهي، دومره په لوړ غږ چې آن د کلي په کوز سر کې یې هم خلک خبرول، ملالي هوسي ته لاس وخوزاوه، ځان خواته د راتلو اشاره یې ورکړه، خو هغه د بریالي غم په ملا ماته کړې وه، پرته له بې روحه جسده یې نور هېڅ شي ته پام نه و، د ملالي زړه په باروتو د سوځیدلي ځوی جسد او نګور سوو سوو چیغو بیخي خپه کاوه، شېبه په شېبه یې خپګان ډېرېده، هوسې ته یې غږ کړ، هغه یې خواته را روانه شوه، ویل یې:
ملالي مورې څه وایې؟
هغې په ژړا ویل:

هله لوري همت دي له لاسه مه ورکوه، له غيرته کار واخله او راشه د خپل بريالي وروستی ديدن دې وکړه چي کليوال جنازې ته په تمه دي، هوسي له ولاړې د بريالي مخ ته وکتل چي ټول د باروتو اور سوځولی دي، بيا غلې هماغلته کېناسته

جانباز ويل:

تاسو خو مړی وکوت، نو مونږ به جنازه ويسو، ټولو د سرپه خوزولو سره د هو ځواب ورکړ، جانباز له ښځو لرې ولاړو ځوانانو ته هم د لاس په خوځولو اشاره وکړه چي رادې شي، هغوی چي راغلل، بيا يې ويل:

هلکانو جنازه پورته کړئ چي خلک ډېر په تمه دي، تابوت ته ننګيالي او نوميالي هم اوږه ورکړه، کله چي هغوی جنازه پورته کوله نو د شمشاد، ملالي، هوسۍ او نورو چيغې څو برابره زياتې شوې، فکر به دې کاوه چي ټول کاڼي، بوټي، ديوالونه او په دې کلي کې شته موجودات خپه دي او د بريالي په مرګ کريغې وهي، هغوی جنازه پورته کړه، وار په وار چيغې ډېرېدې، تر څو چي ځوانانو جنازه له حويلۍ بيرون ويسته، هوسۍ او ملاله دواړه بې هوښه شوې، د کلي ښځې په هغوی ورټولې شوې، ځينو ويل:

نظم يې ونيسي، او ځينو نورو ويل چي د بورې شربت يې په خوله کې وروڅڅوئ

جنازه يې هديرې ته ورسوله، نوميالي او ننګيالي په هديره کې دومره وژړل چي جنازې ته راغلي کسان يې ډېر له ځانه سره په ژړا کړل

ديني عالم مولوي احساس چي کلونه وړاندې يې ددوی په کلي کې امامت کړی و، د قبر(کَبر) په سره د وعظ او نصيحت لپاره پورته شو، ويل يې:

وا خلکو! بريالی ډېر نېک هلک و، هروخت به يې لمونځ د کلي په جومات کې په جماعت سره ادا کاوه، صالح ځوان و، د چا په کار کې يې کار نه درلوده، غيرت يې بې جوړې و، په وطن او خلکو يې زړه سوځېده الله ج دې ورته دا کَبر د جنت له باغچونه څخه يوه ښايسته باغچه وګرځوي، بيا يې په هيواد کې روانو ناخوالو ته په اشارې سره ويل:

وګورئ دا څه حال دی، په يوه او بل نامه وژل کېږو، هم مو مړی بې قدره دي او هم مو ژوندی بې قدره دی، ترڅو به مو دا حال وي او تر کومه به همداسې د سپين او تور په نامه وژل کېږو، ګناه مو څه ده، بيا يې ويل:

وخت کم دی زه ډېرې خبرې نه اوږدوم خو دومره وايم چي هره خوا مسلمان، افغان او بيا په ځانګړې ډول پښتون وژل کېږي، د خپلې خبرې د تايد لپاره يې ويل:

د کافرې پښتونخوا پښتون کافر دی
قتل عام يې دی روا پښتون کافر دی

نور يې وروستی دعا وکړه، کبر کيندونکو خپل بېلونه وټنګول او بريالی يې تر انبار خاورو لاندې کړ، ټول خپه روان شول، فکر به دې کاوه چي د وخت شاهان همدا و او کوم رالوتي باد يې پاچاهي ړنګه کړې ځکه ببوا که په لار روان دي، هېچا خبرې نه کولې، د سړو آسويلو غږونه اوربدل کېږي او له خپګانه د هريوه په وچلي دولس بجې وې، مخکې تر دې چي ننګيالی دوی له

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

هدیري ر اوګرځي هوسې. په هوښ راغله او ملاله بیا تر ناوختي هماغسي بې هوښه وه. په همدې شپه ملاله، زامن، نګورګاني او لمسیان یې ټول د څرګند په کور کې پاتي شول، پرته له ماشومانو نورو ټولو دا شپه همداسي په آهونو او غم په وینښه تېره کړه. سبا سهار وختي مخ په خپل کور وخوزېدل. هلته نو بیا د حکومت حاکمیت نه و، ننګیالی دوی نه شو کولای چي په جومات کي د خپل وژل شوي ورور بریالي فاتحه واخلي، نیم او نیمکله خپلوان یې کورته راغلل او د فاتحې مراسم یې په کور کي ترسره کړل، د بې وسۍ له امله یې په دریمه ورځ خیرات هم ونکړ.

اته ورځې تېري شوې، د شمشاد په ګډون ټول د بریالي په غم خپه و، د بریالي مړینه د شمشاد لپاره یو غم، پوهنتون کي غیرحاضري یې بل غم او له سولي بې خبره یې بیا بل غم و چي شپه په شپه یې تشویش ډېرېده.

سولي ته هم شمشاد ډېر یادېده، اندېښنه یې وه چي وضعیت به یې څنګه وي ځکه مور یې ویلي و چي د بریالي د مړیني په ورځ د شمشاد وضعیت سم نه و او ډېري بدې ورځې یې کولي، خپل ټیلفون یې را واخیسته، زړه نا زړه یې د هغه ټیلفون ته زنګ وواهه، شمشاد ټیلفون اوکې کړ، ویل یې:

بلې سولي سلامونه!

هغې ستړي مه شي ورسره وکړه، ویل یې:

شمشاد جانه خدای ج دې بریالي لالا ته جنتونه، تاسي او ستاسي کورنۍ ته دې د زړه صبرنصیب کړي، مرګ حق دی، ټول مرو خو څوک مخکې او څوک وروسته.

هغه ترې مننه وکړه، په ژړغوني غږ یې ویل:

سولي مننه، والا ډېره سخته ده، خدای ج دې چاته د خپل ورور غم نه ور وښيي، سړی غوټ په ملا ماتوي، زه مي د لالاګانو مړیني داسي کړی یم چي لاره رانه ورکه ده، اوف یې کړل نور غلی شو

سولي ورته کړل:

اې ! خیر دی ډېره اندېښنه مه کوه، یوازي تاسي خپه نه یاستئ، تاسو سره په دې غم کي ټول کلی او خپلوا ن شریک دي، قسم دی چي زه،هم ډېره خپه یم شمشاد ورته کړل:

پوهېږم سولي، ستا پلار هم زیات زحمت وویسته، په هماغه شپه چي بریالی لالا مړ شوی واو جنازه یې په کابل کي وه، مونږ ستاسو په میلمستون کي وفتح خان اکا هېڅ ویده نه شو

سولي ویل:

شمشاده ! هره ورځ وژل کېږو، له مرګه تېښته نه کېږي، بیا یې هی هی کړل

شمشاد زړه غټ کړ، ټوله دنیا یې په خپل غم کي له ځانه سره شریکه کړه، د زړه په زور یې ویل :

نه سولي نه، زه یوازي نه یم، د مرګونو لړۍ روانه ده، دا د هر کور کیسه ده، هر ځوان همداسي ورونه لري، مور لري، خویندې لري، میرمن لري، اولادونه او خپلوان لري، هره ورځ په ګڼو کورونو کي همدا حال دی، له څلورو پېړیو راهیسي د یوه او بل په نامه وژل کېږو، وینه مو ارزانه ده

د سولي په سترګو کي اوښکي ډنډ شوې، ویل یې:

هو داسي خو ده، هېڅ کورنۍ بېغمه نده او روانو بدبختیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅوک بې داغه نه دي پرېښي خو بریالی لا ځوان و، د مرګ وخت یې نه، الله ج دې ورته هغه دنیا ګُل او ګلزار کړي، شمشاد زړه غټ کړ، سولې ته یې ویل:

مونږ او زمونږ په څېر د ګڼو کورنیو ژوند له همداسې زړه بوږنونکو تراژیدیو او پېښو سره ملګرتیا کوي، اوږه په اوږه ورسره مخ ته ځي، کاش، زما د ورور مړینه وروستۍ شي، کاش بیا تورسرې مېرمنې د خپلو خاوندانو او سپین سرې مورګانې د خپل اولادو داغ ونه ویني، له غمه یې دنګې ملاګانې راکوپې نه شي، بیا یې اوف کړل چوپ شو سولې ورو ویل:

افسوس زمونږ په حال، چیرته چې د جګړې میینان وي، چیرته چې د انسان وینې خپل ارزښت بایلي وي او چیرته د زورورو اوبه په بره روانې وي هلته به هره ورځ همدا حال وي، د یوې مور کمزوري زړه به اور اخلي، یوه ځوانه میرمن به د خپل خاوند په تابوت اوښکې تویوي، د یوې خور له سترګو به د اوښکو په ځای وینې روانې وي، یو ورور به د خپل مټ د غوڅیدو غږ اوري او یو خوږ ملګری به په بل ملګري خاورې اړوي او په ابدي سفر به یې لیږي.

شمشاد ته ځمکې ځای نه ورکاوه، ویل یې:

بریالیه وروره ته په ما څومره ګران وې، کاش مخکې زه پوهېدلی چې نه شتون دې دومره سخت دی، بیا یې اوف کړل ویل یې:

ځوانیمرګه وروره ستا دردونه مې حس کړل، ته چې تللی یې شپه او ورځ راباندې داسې تېرېږي لکه د اور په تبخي چې ولاړ یم، غم دې دومره درونډ دی چې ملا یې راماته کړه، ټول عالم

راسره ژاړي خو ستا د غم په راکمولو کې راسره هېڅ مرسته نه شي کولای، سولې ویل:

شمشاده ډېر غمونه مه کوه، هسې هم ډنګر یې دا غمونه به دې نور هم کمزوری کړي، هغه ایسته ایسته وکتل بیا یې هغه وخت ور په زړه شو چې په مازدیګر کې یې د بریالي جنازه خاورو ته سپارلې وه، ویل یې:

په تور ماښام دې کډې بار کړې
په تور ماښام د مرورو کډې ځینه

سولې ته یې ویل:

اې! ازمویني هم راورسېدې، زه خو په جنازه او دواړو کې بند شوم، نه مې درس ویلی او نه خبر یم چې ازمویني کله او څه وخت دي نو ته دې درسونه وایه، زه هم اوس کار لرم، مینه درسره لرم، ښه وخت ولرې.

هغې ورته ویل:

سمه ده خو ته دې ډېر په ځان پام کوه
پنځه ورځې نور هم شمشاد په کور کې و،
څوک به دعا ته راتلل او څوک به تلل
بله ورځ یې ټولګیوال ملګري مرجان ورته زنګ وواهه، شمشاد ته یې ویل:

همت مو د زمري او صبر مو لکه د کرکر غر شه، بریالی لالا دې الله ج جنتي کړي، درې ورځې وروسته د پوهنتون ازمویني دي، لومړۍ ازموینه مو هم د ادبي فنون ده، چمتووالی دې ونیسه، شمشاد ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرجانه ستا دې كور ودان وي، سمه ده زه ډېر بوخت يم خو كوښښ به وكړم چې لږ درس ووايم او ځان له ناكامېدو خلاص كړم

د ازموينې په ورځ شمشاد پوهنتون ته لاړه، په سولې يې سترګې ولګېدې، ډېرې ورځې يې هغه نه وه ليدلې، كه څه هم د ورور مړينې له هرڅه ويستلې و خو له سولې سره يې په مينه كې كمی نه و راغلی، هغې وليده، خواته يې راغله سترې مه شې يې ورسره وكړه

سولې ويل:

شمشاده څنګه يې، درس دې ويلی، ازموينې ته چمتو يې؟

هغه ورو ويل:

هو لږ لږ درس مې ويلی خو ډاډه نه يم چې له كومه ځايه به پوښتنې راشي، دواړه له ټولګي بېرون او د پوهنتون د انګړ په لور روان شول، سولې ويل:

اې ! ځان دې څومره ډنګر كړی دی، بې خوبي خو به دې ډېره نه وي كړې؟

شمشاد ځواب وركړ:

نا سولې، د ازموينې غم يوخوا او د بريالي لالا د مړينې غم بله خوا ، بيخي يې له خوبه ويستلې يم، شپه او ورځ مې د لالا په اړه فكرونه كوم، بيا يې ويل:

ازموينه به وركړم خو ښايي چې پوهنتون رانه پاتې شي، دا لګښتونه به له كومه كوو، د كور جنجال يو خوا او د پوهنتون بله خوا

سولې ورته ويل:

غلی شه، هرڅه درسره منم خو دا خبره درسره هېڅ نه منم چې ته وايې د اقتصادي ستونزو له امله پوهنتون پرېږدم، بيايې هغه ته كړل:

اې دا زه د څه شي لپاره يم چې ته به پوهنتون خوشې كوې؟

د فتح خان ځمكې ډېرې دي، زه يې يوه لور يم، كومې پيسې چې ماته د درس ويلو لپاره راكوي د دواړو چاره پرې كېږي، هېڅ غم ونه كړې، بيا يې نېغ نېغ شمشاد ته وكتل چې په رنګ كې يې وينه وغړېده، ويل يې:

كه نور هرڅه خلاص شول نو پلار مې راته يو لك روپۍ څو ورځې وړاندې طلايي لاكټ واخيسته هغه به خرڅ كړم او پيسې به يې تاته دركړم

شمشاد غلی شو، ويل يې:

سمه ده سولې وبه ګورو چې څه كېږي

سولې خپلې دواړه سترګې د شمشاد ليدو ته څلور كړې وې، رډ رډ يې ورته كتل،

ويل يې

شمشاده ته وګوره چې زه څومره ډنګره شوې يم؟

هغه نېغ نېغ ورته وكتل، ويل يې:

وبښه زما خو هېڅ پام نه و، خپلو غموكې ډوب وم، رېښتيا ته ولې دومره ډنګره شوې يې؟

هغې وخندل، شمشاد ته يې كړل:

ته څه فكر كوې چې ولې به دومره خرابه شوې يم؟

شمشاد غلی شو، ويل يې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ډنګره شوې يې خو له خپلې پخوانۍ شوخۍ نه يې پاتې، زه نو څه پوهېږم چې تا ولې د خپل ځان خوښې کمې کړې دي؟

سوله مسکۍ شوه ویل یې:

نور نو ستا سوله پرته ستا له غمه څه غم لري، بیا یې دا ټپه د کلمه کړه:

چې مړوندونو کې مې تنګ و
هغه بنګړي مې اوس څنګلو ته راځينه

شمشاد روان شو، سولې د خپل ښي لاس د دوه ګوتو په خوزولو سره له شمشاد سره مخه ښه وکړه.

د پوهنتون ازمويني رواني وې، سولې شپه او ورځ په ځان يوه کړې وه، درسونه يې ويلې، هڅه يې داوه چې په ټولګي کې يا خپله او يا يې مين شمشاد اول نومره شي خو شمشاد د کور په کارونو کې دومره بوخت و چې د ازمويني په شپه به يې دوه درې ساعته د ازمويني چمتووالی نيوه، هر استاد به چې د خپلې اخيستې ازمويني نومرې اعلانولې نوتر ټولو لوړې نومرې به پکې د شمشاد وې.

بله ورځ يې هغو ټولګيوالو چې په خپل سر کې د اول نومره کېدو نيت درلوده په ټولګي کې ويل:

شمشاد تکړه نه دی هسې استادان ډېرې نومرې ورکوي

بل ټولګيوال يې ودان ويل:

زه پوهېږم چې ولې استادان شمشاد ته ډېرې نومرې ورکوي؟

د ودان خبرې نه وې خلاصې چې شاهد پرې راغبرګ کړ:

هلکه چې دومره پوهېږې نو ولې يې نه وايې مونږ دې په سل رقم شک کې اچولي يو؟

ودان خوله خلاصه کړه، ټولو ټولګيوالو يې د سولې په ګډون غوږونه چچ ونيول چې هغه به اوس څه وايي؟

ودان ويل:

شمشاد ډېرې اقتصادي ستونزې لري او ورور يې هم څه موده وړاندې مړ شو، استادان ددې لپاره زياتې نومرې ورکوي چې دا هلک وهڅول شي او پوهنتون بس نه کړي کنه نور خو چندان تکړه نه دی

د شمشاد نژدې ملګرى مرجان چې له مزاجه شوخ طبيعته و کټ کټ يې وخندل،

بيا يې ټولو ته ويل:

هلئ چک چکې وکړئ، هلئ ژر کوئ، ټولو لاسونه وپړکول، مرجان بيا په خندا شو ويل يې:

شمشاد له ښوونځي هم اول نومره فارغه شوى دى، نومرې څوک خيرات نه ورکوي، هسې مو ګډې وډې خبرې پيل کړې دي، تختې ته يې ډب ورکړ، په غوسه يې ويل:

تاسې د يو چا وړتيا نه شئ زغملی، وغواړئ که ونه غواړئ هغه هلک استعداد لري، خير دى چې د خان زوی نه دی او پلار يې ډېره ارګاه او بارګاه نلري خو ښه استعداد، خندانه څېره او پاک زړه خو لري د خدای ج ظالمانو نور دا کيسې پرېږدئ، ودان په خپله چوکۍ کې ودرېده چې خبرې پيل کړي خو په دې وخت کې شمشاد ټولګي ته راننوت، ټول غلي شول، چا آه هم ونه کړ، حيران شو، ويل يې:

څه خبرې مو پيل کړې وې، لکه چې زه پردی يم او مانه يې پټوئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودان چې مخکې یې د شمشاد د ډېرو نومرو اخیستو په غبرګون کې خبرې کولې مسکی شو، په ټولګي کې یې ټولو ټولګیوالو ته وکتل چې ټول غلي ناست دي او هېڅ نه وايي، ويل يې:

شمشاده ! هلکان د ازمويني غم وړي و، زړه مې پرې بد شو، يوه ټوکه مې ورته وويلې چې لږ خوشاله شي هسې خو يې هم د نومرو غم لړمونونه وراسته کړي دي، تر څو چې شمشاد څه ويل مرجان په کړس وخندل خو ودان اشاره ورته وکړه چې د نومرو په اړه دي هېڅ هم نه وايي، مرجان ويل:

شمشاده ! ودان ماته په ډېره وړه خبره داسې غوسه و چې هېڅ نه غلی کېده خو ته چې ټولګي ته راننوتې لکه په اور چې اوبه توېې شي غلی په خپل ځای کې کېناسته، ګوره ورته له تيرې غږ وځې له ده نه، شمشاد ورو وخندل ويل يې:

نېکبختو زه خو څه د چا پلار يا مشر ورور نه يم چې رانه وډار شئ

دوی په همدې خبرو کې و چې استاد ټولګي ته راننوت او ازموينه پيل شوه

ازمويني پای ته ورسېدې، يوه اونۍ وروسته تدريسي مدير شمشاد ته زنګ وواهه، ويل يې:

هلکه تاته دې مبارک وي، اول نومره شوی يې او په ټول پوهنځي کې لوړه فيصدي ستا ده

هغه ژر منډه کړه، په خندا خندا يې ملالې مور ته غېږه ورکړه، ويل يې:

ادې ! مبارک مبارک مبارک

زه په پوهنتون کې اول نومره شوی يم، تر ټولو لوړې نومرې زما دي، ننګيالي او نوميالي د مبارکي تر څنګ شمشاد ته غېږه ورکړه، نور يې هم وهڅاوه، د ملالې لپاره په تېره څه باندې يوه مياشت کې ترهرڅه زياته د خوشالۍ ورځ همدا وه.

شمشاد خوشاله خوشاله هره خوا تاوېده، دومره خوښ و لکه د پاچاهي باز يې چې په سر ناست وي، سوله ور په زړه شوه، بيرون ووته، د هغې شمېره يې په خپل ټيلفون کې ونيوله، سولې ټيلفون اوکې کړ، ويل يې:

بلې سلامونه زما شمشاده ستړی مه شې

شمشاد ځواب ورکړ، خندل يې

سولې ورته ويل:

نن ډېر خوشاله ښکارې څه خبره ده؟

ويل يې:

ليونۍ ! زه ستاسې اول نومره شوم ماته مبارکي راکړه، لوړې نومرې مې خپلې دي

سولې او کړل، بيا يې ويل:

اې ! ته رينښتيا وايې؟

شمشاد ځواب ورکړ چې هو رينښتيا وايم، هغې مبارکي ورکړه خو شمشاد ويل:

لس ورځې وشوې ته مې نه يې ليدلې، بيخي درپسې خپه شوی يم، سولې په ټيلفون کې مې ستا هغه تصوير ته ګورم چې د پوهنتون په انګړ کې مو د ټيلفون په سلفي کمره اخيستی و.

اې ! ته پوهېږې سولې، تصوير ته چې دې ګورم لامکاني خبرې راته کوي او د ونو د پاڼو په څېر د خپل مينتوب ګڼې خاطرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راپه زړه کوي
سولې ! ستا نه د لرې والي او د یوازېتوب سکوت مې هم د تصویر په بیا بیا کتو د صبر کورګی ړنګوي، ګوره ته خو رانه لرې یې خو انځور دې زما د سترګو په نیني ګک کې برجونه درولي دي او د مینې جنګيالي پکې ستا د حسن دنیا ساتي
سولې ښاا کړل خو شمشاد بیا پرې ور غبرګ کړ ویل یې:
واپه ماميينې !
د یادښتونو په یادېدو سره دې نوره هم زما د زغم کېږدۍ مظبوطیږي، نه غواړم د سکوت طلسم مې مات کړم
سولې ورته وخندل ویل یې:
په خبروکې دې دومره هنریت پروت دی چې بیخي په انسان اغېز کوي، ته څومره تکړه یې، توري داسې سره اوبدې لکه کلونه چې دې لیکوالي کړې وي، بیا یې ویل:
ګوره ستا یادونو څومره ډنګره کړې یم خو ته بیا برعکس زما تصویر ته په کتو خپلې تجربې پخوې او داسې خبرې دې د ذهن په کتاب کې لیکې چې عواطف راپاروي
شمشاد ویل:
نانا سولې داسې نده خو سولې یې خبرې ور پرې کړې او ورته ویل یې:
غم دې په غم پسې زیاتیږي
زه دې نور غم په غم کې نه حسابومه
شمشاد ارشاد کړل خو هغې ویل چې همدا یوه ټپه یې په ذهن کې وه

بې پامه سوله له شمشاد سره د مینې او مییتوب په خبرو بوخت وه چې مور یې پرې راغله، د سولې خبرې یې واورېدې چې له شمشاد سره ښه په خوند غږیږي، ورسره کیسې کوي او یو له بله سره د زړه خبرې شریکوي، د سولې یې چې مور ته پام شو ژر یې ټیلفون پرې کړ، مخکې تر دې یې چې مور ترې پوښتنه وکړي رنګ یې سور او سپین واوښته، ویل یې:
ادې شمشاد راته زنګ وهلی و، د درسونو په اړه یې راته خبرې کولې، خو مور یې سترګې پرې را ایستلې وې او رډ رډ یې ورته کتل، سولې هڅه کوله چې ځان سپین ثابت کړي خو مور یې هېڅ نه ویل، سترګې یې پرې ګنډلې وې او په تروش تندي ورته ولاړه وه، سولې چپ شوه، مور یې په غوسه ویل:
ته مې څومره پاکه ګڼلې خو ستا په اوړو کې هم شګه راووته او د پوهنتون په لومړی کال دې د مینې تارونه زغلولي دي، که همداسې روانه واوسې د فتح خان نوم به د خاورو سره خاورې کړې، په کلي کې به چاته کتلی ونه شو.
سوله په ژړا شوه، ویل یې:
مورې ما له شمشاد سره د خپلو درسونو په اړه خبرې کولې خو ته چې دومره په ما بې باوره یې او شکونه راباندې کوې اړه یم چې پوهنتون پرېږدم، مور یې غلې شوه او سوله په تریو تندي له کوټې بیرون شوه
ورځې همداسې تېرېدې، ورو ورو پوهنتونونه پیل شول، دا سمستر په دومره تودې هوا کې پیل شو چې ټولګې کې به په ټولو ناستو نجونو او هلکانو خولې راماتې وې او د هر استاد تر درس وروسته به نجونو او هلکانو هڅه کوله چې له ټولګي

بیرون ووځي ، بله ورځ د رخصتي په ساعت کې شمشاد او سوله سره د پوهنتون په انګړ کې ودرېدل، شمشاد ویل:

ښه شو چې دا پوهنتون خو پیل شو کلي کې مې بیخي طاقت نه کېده، بیا یې ویل:

پوهنتون خو ښه ده خو هوا دومره توده ده چې بیخي انسان له پوهنتونه زړه توری کوي، په کاغذي دستمال یې د خپل مخ خولې پاکې کړې، سولې ته یې وکتل، کټ کټ په خندا شو هغې ویل:

ولې خاندې خبره څه ده شمشاده؟

هغه لږ مسکی شو، ویل یې:

اې ! دومره خولې درباندې را راوانې دي چې آن کالي دې ټول لامده شوي دي ستا خو هېڅ ورته پام نه دی، سولې خپلو کالیو ته وکتل ویل یې:

ته اوس دا خبرې پرېږده، یو وخت مې اورېدلی و چې په ژوند کې باید داسې یو ملګری انسان پیدا کړې چې د هېنداري او سیوري په شان وي هغه ځکه چې هنداره دروغ نه وایي او سیوری دې یواځې نه پرېږدي

شمشاد لومړی غلی شو، بیا یې ویل:

اې ! نو داسې انسان کله پیدا کېږي وا سولې؟

سوله په خندا شوه په ځیر ځیر یې شمشاد ته وکتل، ویل یې:

شمشاده ته د هنداري او سیوري په څېر یې راته، نه دروغ راته وایې او نه مې یوازې پرېږدې، هغه امم کړل، په خندا شو سترګې یې یوخوا او بل خوا واړولې، د پوهنتون په انګړ کې یې

ټول وڅارل چې څوک یې په څنګ کې ولاړ نه وي، بیا یې سولې ته ویل، یوه شاعر ویلي:

ځان رانه ورک و، پوهېدم نه چې زه چېرته یمه
تانه مننه، ته چې راغلې ځان مې بېرته وموند

سولې او شمشاد ددې ورځې خبرې همدلته پای ته ورسولې او ځانونه یې یو د بل په دیدن ماړه کړل

ننګیالي له نومیالي او شمشاد سره مشورې پیل کړې چې څه وکړي؟ نومیالي ویل:

زه د واده کولو په نیت راغلی وم خو د بریالي لالا تر مړینې وروسته مې له ځانه سره پرېکړه کړې چې بېرته ایران ته لاړ شم، خواري او مزدوري وکړم څو پیسې راولېږم او تاسو د کور روزګار پرې وچلوئ، شمشاد غلی ناست و، هېڅ یې نه ویل، ننګیالي ویل:

نا نومیالیه ناا ته څو کاله له کور او کلي لرې وې، په ایران کې دې سخت کارونه وکړل او مونږ په کور کې ناست و ستا رالېږلې پیسې مو نوش جان کولې، اوس نوبت زما دی چې کار وکړم او پیسې راولېږم چې د کور اړتیاوې پرې پوره کړو

شمشاد په خپل ځای کې وخوزېده له ټوکو یې ویل:

تاسو پیسې رالیږئ شمشاد به یې مصرفوي، بل وار لخیره زما نوبت دی چې پیسې وګټم او تاسو پرې د کور اړتیاوې پوره کړئ

نومیالي غلی شو، هېڅ یې ونه ویل خو ننګیالي ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاده ! تاته لا ډېر وخت شته، لومړی دې درسونه خلاص کړه او بیا د پیسو ګټلو فکر ته دې په سر کې ځای ورکړه، اوس ددې وخت نه دی چې درس دې پرېږدې او پیسې وګټې

نومیالي ویل:

که ستاسو خوښه وي، ملاله مور به راضي کړم او زه به لخیره همدې اونۍ کې ایران ته وخوزېږم، ننګیالی په خپل ځای کې ودرېده، یوخوا او بل خوا یې وکتل، ویل یې:

نومیاله وروركه ته دې ورو ورو د واده تیاری وکړه، شمشاد به یې هم همداسې خپل درسونه ووایي، په ټولګي کې به اول نومره وي، زه به لاړ شم ملي اردو ته

شمشاد په خپل ځای کې ودرېده، ویل یې:

لالا ته هم ځې ملي اردو ته؟

ننګیالي د سر په خوزولو سره د هو ځواب ورکړ

هغه په ډېره حیرانتیا ویل:

لالا له لوږې نه مړه کېږو، زریالي، توریالی او بریالی لالا د وسلې شوقیان و ګوره چې دریواړه مړه شول، هغو خپله لاره ونیوله، سترګې یې پناه کړې، غم یې ملالې ادې، مونږ، خپلو ماشومانو او میرمنو ته پرېښوده، زما خو له زړه وینې څڅېږي، اوف یې کړل نور غلی شو، نومیالي ویل:

د بریالي لالا مړی له پردي کوره خښ شو، زړه مې قلم قلم دی، هېڅ ویلی نه شم، اوف څه وکړو نو

شمشاد چې له وسلې یې زړه تورو او درې ورونه یې په ګولیو سوري ورته بې روحه راوړي و، ننګیالي او نومیالي ته یې وکتل، بیا یې ویل:

هاغه نظر اوس په هغو سترګو کې پاتې نه شو
نه ځو زړګیه نه ځو نور په دغه لاره نه ځو

د شپې یې په کور کې یې خبرې تاو راتاو کړې، ننګیالي ویل:

مورې درې ورونه مې مړه شول، مېرمنې او اولادونه یې پاتې شول، دوی ته روزي پیدا کول آسانه کار نه دی او نه هم دا پیسې دلته په کلي کې پیدا کېږي، وریندارګانې یې د ننګیالي خبرو ته ځیر وې، ټول چوپ شول، مور یې ملالۍ ویل:

څه وکړونو الله ج راوستې ورځ ده، چاره نلرو، وچه او لمده به خورو او خپله ګوزاره به پرې کوو.

نومیالی ورو په خپل ځای کې وخوزېده، په کوټه کې ناستو ورونو، وریندارګانو، وریرو او مور ته یې وکتل چې غلي ناست دي ورو یې ویل:

څه وکړو او چېرته لاړ شو؟

شمشاد ژر ویل:

ولې تا او ننګیالي لالا خو په خپلو کې ښه مشوره وکړه نو اوس ولې وایئ چې څه وکړو او چېرته لاړ شو؟

د ملالۍ شاته بالښت ایښی و، په خپل ځای کې یې ځان رانېغ کړ، په غوسه غوسه یې ننګیالي او نومیالي ته وکتل، په تُنده لهجه یې پوښتنه وکړه:

هلکانو ! شمشاد خو به دروغ نه وایي تا سو څه تصمیم نیولی؟

نومیالی غلی شو ویل یې:

ادې هېڅ تصمیم مو نه دی نیولی خو ننګیالي ورو ورو خبرې پیل کړې، مور ته یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادي ګوره پوله او پټي نلرو چې په شمشاد پوهنتون وواېو، کونډې او يتيمان وساتو او خپله هم په کور کې کېنو، له خلکو پوروړي کېږو

ملاله لومړی غلې شوه، بيا يې ويل:

نو څه کوئ، څه مو له وسه کېږي، خير دی شولې او غنم به کرو، پردی ځمکې به په اجاره ونيسو، ننګيالی يې د مور په ځواب کې ويل:

مورجانې کاش يو غم واي، نوميالي کلونه په ايران کې تېر کړل، د کوژدې يې دوه کاله وتلي دي، بايد هم د روزګار غم وکړو او هم دده د واده، تر څو به پردی لور دده په نامه د پلار په کور کې ناسته وي؟

ملالې ويل:

ننګيالي به بيا کوم ليونی پلان له ځانه سره جوړ کړی وي، اړتيا نشته چې د هغه په اړه له مونږ سره مشوره وکړي، ننګيالی په خپل ځای وښورېده، رډ رډ يې ملالې مور ته وکتل، شمشاد او نوميالي ته يې د خپلو خبرو د تايدولو لپاره سترګه ووهله، ويل يې:

مورجانې ! تر څو به پردی ځمکې په اجازه نيسو، په شولو او غنمو کې هم دومره ګټه نشته چې خپل روزګار پرې مخ ته ويسو او هم د نوميالي واده پرې وکړو نو که ستا او د ټولې کورنۍ خوښه وي زه غواړم چې د بريالي لالا په ځای ملي اردو ته لاړ شم؟

وريندارګانو او مېرمنې يې چې د ننګيالي خبرې واورېدې لاسونه يې په خپلو خولو کېښودل، حيرانې شوې، اوربې په خپل

ځای کې غونجه کېناسته، هېڅ يې نه ويل په تمه وې چې د ننګيالي ددې خبرو په غبرګون کې ملالۍ څه وايي؟ ملالې تندی تريو کړ، له سترګو يې اوښکې راغلې، ويل يې: تاسو نو ما وژنۍ، زړه مې غمونو وخوړ، سترګې مې د پخوا په څېر ديد نه کوي، د بريالي تر مړينې وروسته مې ګوره ملا نوره هم راکوپه شوې، ورځ تر بلې کمزورې کېږم، په دوه درې کلونو کې مې درې زامن ځوانيمرګان شول، د ملالې خبرې چې خلاصې شوې د څو شېبو لپاره هېچا په زوره خپله ساه هم نه وېسته، يوه بل ته کتل، د خبرو کولو جرات په چاکې نه و، فکر به دې کاوه چې په کوټه کې بې روحه بوتان اېښودل شوي، سا په چا کې نشته، ځکه خبرې يې نه کولې

تر څو شېبو وروسته ننګيالي ويل:

مورې زه به ملي اردو ته لاړ شم خو ژمنه مې داده چې جګړو ته نه ځم او په کومه اداري شعبه کې خپله دنده مخ ته وړم

نوميالي ويل:

که په شعبه کې دنده کوې بيا خو خطر نشته لاړ شه خو جګړو ته که ځې اجازه نه درکوو، د بريالي کونډې هوسۍ سوړ آسويلی ووېسته، ويل يې:

نا نا اوربۍ خورې که دې ياد وي بريالی هم چې ملي اردو ته روانېده ژمنه يې وکړه چې جګړو ته به نه ځي خو هغسې ونه شو، ملالې خپل سر په زنګنو اېښی و، د هوسې خبرې چې خلاصې شوې سر يې له خپلو زنګنو پورته کړ، ويل يې: اه خدايه ج ! د زړه صبر راکړې، دا څه اورم او څه وکړم؟ د ملالې زړه نه غوښتل چې ننګيالي ته اجازه ورکړي څو ملي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اردو ته لاړ شي خو نيستي او ناداري دا هم اړه کړه څو د ننګيالي ملا ور وتړي او ملي اردو ته يې روان کړي، ملالۍ ټولو ته وکتل، په ننګيالي يې سترګې ورخښې کړې، ويل يې:

زويه ! نور زه د غم زغم نه لرم، ملي اردو ته لاړ شه خو چې د بريالي په څېر جګړو ته لاړ نه شې

شمشاد ، ننګيالي او نوميالي لاسونه وپړکول، دوی دروېواړه خوشاله شول چې مور يې ملي اردو ته د تلو اجازه ورکړه خو د اوربی هېڅ زړه نه و چې د هغې خاوند دې ملي اردو ته لاړ شي.

ننګيالي ويل:

مورې سبا به د ملي اردو فورمه د جلب او جذب له مرکزه واخلم او بله ورځ به لاړ شم، ملالۍ د سر په ښورولو ننګيالی پوه کړ چې سمه ده

د همدې شپې په سبا اوربی ننګيالي ته ډېر زاری وکړې چې ملي اردو ته دې نه ځي خو هغه ټينګار کاوه چې په کروندو کې ګټه نشته او يوائې ملي اردو ته په تګ سره کولای شي چې د کور اړتياوې پوره کړي، دا ورځ او شپه هم تېره شوه، سهار وختي هغه ملي اردو ته د تلو په نيت روان شو ، د ننګيالي دوی روزنيزه دوره د بلخ ولايت په شاهين قول اردو کې وه.

سولې ته په نيمه شپه شمشاد ور په زړه شو ، آن دومره چې د کوټې ديوالونه ورته ويرونکي ښکارېدل، د کوټې چت ورته د هجر پېغورونه ورکول، په خپل ځای کې اړخ په اړخ واوښته خو خوب ورنغی، ټيلفون يې واخيسته، غوښتل يې شمشاد ته زنګ ووهي خو هغه ورته ويلي و چې د شپې له خوا خبرې نه شي کولای، پيغام ليکل يې شمشاد ته پيل کړل،

په پيغام کې يې وليکل اې ! نه غواړم هېر مې شې او نه هم دا غواړم چې د فراق درد دې ډېر په ځان تېر کړم، د پوهنتون د رخصتيو پای ته يې په اشارې وليکل:

ورځې لنډېږي او اونۍ هم راباندې ژر ژر تېرېږي هغه ځکه چې د راز او نيا زد شريکو وخت په نږدې موده کې راتلونکی دی، ښايي د بېلتون ديوال مو د وخت په يوه څپېړه ونړېږي او په پوره مينې دواړه سره يوځای شو او په مړه ګېډه زه ستا او ته زما ديدن وکړې.

بې تا مې رڼې ورځې تيارې او تيارې شپې مې د ګور په څېر دي درې ورځې وروسته د شمشاد دوی دوهم سمستر او د ننګيالی دوی روزنيزه دوره په يوه وخت پيل شوه، شمشاد او سولې په پوهنتون کې سره کيسې وکړې، څه موده يې يو او بل سره نه و ليدلی، سولې شمشاد ته ويل:

اې ته بيخي خپه ښکارې څه شوي دې؟

هغه ويل:

لالا مې ننګيالی ملي اردو ته روان شو ، له بدې ورځې لاړه ډېر ورته خپه يم.

سولې ويل:

خير دی، په هغه به هېڅ نه کېږي، اندېښنه مه کوه، بيايې له شمشاد پوښتنه وکړه، اې تا ولې اول راته دا خبره ونه کړه چې لالا مې ملي اردو ته لاړ، اخر دې زه اړه کړم چې څو ځله درنه ستا د خپګان په اړه پوښتنه وکړم؟

شمشاد په ځواب کې ورته دا بيت دکلمه کړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې خاموشي مې ګرانې ټوله ځواني وخوړله
ګوره په زړه مې کيسې وې درته کولې مې نه
وختونه همداسې تېرېدل، د سولې دوی دا سمستر هم پای ته ورسېده او ازموينې يې ورکړې په دې ازموينه کې بياهم شمشاد اول نومره شو
منی شو، ننګيالي هم د ملي اردو روزنيزه دوره پای ته ورسوله او د هيواد په سويل لويديځ زون کې يې دنده پيل شوه
ننګيالي د شمشاد ټيلفون ته زنګ وواهه، په کور کې يې د ټولو غټو او وړو پوښتنه وکړه، بيا يې ويل:
شمشاده ملاله مور څنګه ده؟
هغه ويل:
اوس شکر ښه ده، بيخي ډېره ستا انديښنه کوي، ته دې په ځان ډېر فکر کوه، دوه شپې وړاندې يې هم بيخي ډېر يادولې، له مايې پوښتنه وکړه چې ننګيالي خو به زنګ نه وي درته وهلی
بيا يې ويل: لالا ملاله ادې دې په خوله خو اوږي وريندار دې په زړه کې يادوي،بيا يې په کړس کړس وخندل ننګيالي ته يې ويل:
په مينتوب واده کول او بيا د لومړي ځل لپاره دومره اوږده جدايي کنه ډېره سخته ده
شمشاد غوښتل خبرې اوږدې وکړي خو ننګيالي يې خبرې ورپرې کړې، هغه ويل:
غلی شه تانو پيدا کړه دا خبره
شمشاد ويل:
نوميالی غواړي موټر واخلي، له ښاره به کلي او له کلي به کليوال ښار ته بيايي او دومره پيسې به پيدا کوي چې د کورنۍ

يوه برخه اړتياوې پرې پوره شي
ننګيالي لومړی چوپ شو، بيا يې ويل:
سبا لخيره ديرش ذره افغانۍ درته درلېږم نوميالي ته يې ورکړه چې موټر پرې واخلي، نور يې سره مخه ښه وکړه.
د همدې ورځې په سبا شمشاد د کلي کوز سر ته روان شو، منی و، د ونو پاڼې د طلا په څېر تکې زېړې شوې وې، طبعيت عاشقانه و، سوله ور په زړه شوه، هغې ته يې زنګ وواهه، تر جوړ پخير وروسته يې ويل:
اې! طبعيت څومره ښکلی شوی، هرڅه شته خو يوازې ستا د دنګې ځوانۍ، الف قد، خماري سترګو او مارډوله تورو زلفو ديدن نشته، څانګې! باور وکړه زه بيخي درپسې خپه شوی يم، آن دومره چې د ونو د پاڼو په څېر مې څېره زېړه پېړه شوې ده، هڅه کوم چې زړه مې ټکور کړم خو ستا ياد مې داسې په زړه منګولې ښخې کړې چې د ټولو هڅو سره مې هم بيا په پرېکړه کې پاتې راځم او ته بيا زما د زړه د پرېکړې خلاف نوره هم ډېره ياديږې.
سولې لومړی شمشاد ته ډاډګېرنه ورکوله، ويل يې:
د ملک فتح خان د لور خپلول آسانه کار نه دی، زغم او صبر ولره، وخت به هرڅه سم کړي، بيا يې ويل:
که ما وپوښتې ته به وتښتې ځکه چې تر تا زه ډېر دردونه لرم، يو ډول د نهيلۍ احساس کوم، اې!
زه لکه د مني پاڼه ورو ورو مخ په وچېدو يم او ته هم لکه سيم د ځوانۍ غرور نری کړی يې، بې تا دې نه شم خوړه غم مې له غروره او زغم مې له معصوميته يو بل غاړه او غېږ نه ورکوي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوف تر څو به زه دلته او ته هلته له جدايي کړېږې، په ياد به مې شپې سبا کوې، خدايه ځ صبر راکړې.

شمشاد ويل:

سولې ته هم ډېر زړه مه خوره، دوه درې کاله وړاندې مو ديوځاى کېدو هېڅ تمه نه وه، اوس خو په پوهنتون کې سره ګورو او ښه خبره بيا داده چې په ټيلفون خومو بنديز نشته، سولې هېڅ ونه ويل، ټيلفون يې نور هم غوږ ته نژدې کړ خو خبرې يې ونه کړې،

شمشاد ويل:

مينتوب مې ورځ تر بلې په روحي خپګان بدلېږي، نه غواړم چې روحي خپګان مې ددې لپاره کم کړم څو له تا سره مې مينه کمه شي، په موسکا يې دا بيت دکلمه کړ.

بـــس يـــوه د مينـــې کلمـــه راتـــه رايـاده ده
ژونـد ســتا سـلګۍ سـلګۍ کيسـه راتـه يـاده ده

سولې خپه وه، د زړه په زور يې وخندل ويل يې:

زما او ستا د يوځاى کېدو لوى لامل زده کړې دي، که دې پوهنتون ووايې او همداسې لا ښه وځلېږې نو په آسانه به مې خپله کړې

هغه په خندا شو، ورو ويل:

سولې ته رېښتيا وايې؟

هغې هو کړل او ددې ټپې په ويلو سره يې شمشاد ته د يوځاى کېدو پيغام ورکړ

دا وايـــه وايـــه ســـبق وايـــه
چـــې لـــوى ســـړى شـــې مابـــه تاتـــه درکوينـــه

نوميالې سراچه ډوله موټر واخيسته او سورلې به يې پکې ښکته او پورته وړله، ژوند يې که څه هم ډېر ښه مخته نه ته خو ګُزاره يې پرې کېده، لاس يې چاته اوږد نه و، د ژمي په سړو ورځو کې يې موټر وچلاوه، او هڅه يې داوه چې پيسې پيدا کړي څو د را روان پسرلي په دوهمه او يا وروستۍ مياشت کې خپل واده وکړي.

پوهنتونونه پيل شول، د پوهنتون په دوهمه ورځ سولې او شمشاد وروسته تر اوږدې جدايي يو د بل ديدن وکړ، دواړو سره ستړې مه شي وکړه، د ټولګي په يوې څنډه کې سره کېناستل، شمشادد سولې په څېره خپلې سترګې وګنډلې، رډ رډ يې ورته کتل:

ويل يې:

اې! بيخي درپسې خپه شوى وم، يادېدې مې شکر چې پوهنتون پيل شو

هغې ويل:

شمشاده! مشرانو ويلي چې د صبر ونډې درنې وي نوکه ما او تا صبر نه واى کړى دلته به مو څنګه اوس سره کتلى واى، د هغه ليدو ته يې دوه سترګې څلور کړې، په څېر څير يې ورته وکتل، بيا يې په خندا ويل:

کاشکې ژمى هم پوهنتونونه نه رخصت کيدلى، په وړيا او آسانه به مو سره ديدنونه کول، بيا يې په ټولګي کې ښکته او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته وکتل چې هېڅوک نشته، له سترګو یې اوښکې راغلی
ویل یې:

مینتوب یم داسې حد ته رسولې
یار د بل درومې او زه ورپسې ژاړم

شمشاد په چوکۍ کې وخوزېده، هڅه یې وکړه چې خبرې پیل کړي خو داچې د سولې لیدو ته یې دوه سترګې څلور کړې وې هېڅ یې ونه ویل

دوی په خپلو خبرو بوخت و چې ټولګي ته یې ټولګیوال اټک، ببړ او اند راننوتل، هغوی سولې او شمشاد ته وکتل چې په کیسو سره اخته دي، اند چې یو څه شوخ ویل یې:

سولې او شمشاده مونږ خو به مزاحمت درته نه وي کړی؟

سولې د سر په خوزولو سره د نا ځواب ورکړ خو شمشاد ویل:

نا هسې د درسو په اړه غږېدو، مونږ به څه پټې خبرې وکړو

په عادي توګه یې په دې کال هم درسونه مخته لاړل، شمشاد چې د لوړ استعداد څښتن و، هڅه یې دا وه چې ښه درسونه ووایي او په دې کال هم د خپل ټولګي اول نومره شي.

د دریم سمستر درسونه او ازموینې یې هم تېرې شوې، په دې ازموینه کې شمشاد بیا اول نومره شو، په ډېرې خوشالۍ سره یې ټول خبر کړل چې په دې ازموینه کې هم اول نومره شوی دی، هغه ډېر خوښ و، یوه اونۍ تېره شوه، شمشاد ته په ځان میینه سوله ور په زړه شوه، سوچونه او فکرونه یې وکړل، له کوره د سولې دوی د دروازې په لور روان شو، بیا یې خپل ټیلفون راووېسته، په ښیښه یې ورته ګوتې تېرې کړې، په پیغام خونه کې یې سلام او ستړي مه شي ولیکه، د پیغام په لیکلو لیکلو د

سولې دروازې ته ورسېده، په سرک کې یې یوې خوا اوبلې خوا ته وکتل، په دروازه کې ولاړ پاتې شو، بیا یې په پیغام خونه کې دا شعر ولیکه:

غلی دې کوڅه کې مسا پر غوندې ولاړ یمه
مات مې دی غرور یوه سوالګر غوندې ولاړ یمه

څومره سخت مزل و په سختیو مې پیدا کړلې
اوس دې دروازه کې مرور غوندې ولاړ یمه

د همدې ورځې په سبا سولې د شمشاد پیغام وکوت، هغه چې هم ورپسې ډېره خپه شوې وه، شمشاد ته یې زنګ وواهه، ویل یې:

اې! ته څنګه یې بیخي رانه ورک یې؟ وبښه اوس مې دې پیغام وکوت

شمشاد د کلي په کوز سر کې د یوه ولاړ غټ توت ډډ ته تکیه وکړه، بڼ کې یې ټولو ونو ته وکتل چې په ځمکه یې وزرې غوړولي او د لمر وړانګې نه پرېږي څو په ځمکه ولږېږي سولې ته یې ویل:

ښه یمه خو دومره ډېر هم ښه نه، تېره ورځ مې زښته ډېره یادېدې، ونو او بوټو ستا د نه شتون پېغورونه راکول، آسمان راته داسې ښکارېده لکه ټول زور یې چې زما په سر وي، ځمکې په خپله غمازه هنداره کې د یوې نابریالۍ مینې انځور راښوده، بیا مې پیغام درولېږه

سولې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اول مي فکر درته نه و
اوس مي د زړه ستني کړې درپسې ځینه

شمشاد واه واه کړل نور غلی شو، سولي دوه سترګې له کړکۍ د حویلۍ انګړ ته څلور کړې وې، ناڅاپه یې پام شو چې مور یې غوټۍ غوږونه بوخ نیولي دي، او ددې خبرو ته غوږ ده، ژر یې ټیلفون پرې کړ، ویل یې:

ادې ! زه له شمشاد سره غږېدم، پوښتنه مې وکړه چې که کتابونه ولري ماته یې د کوم ماشوم په لاس راولیږي، غوټۍ توره او شنه واوښته، تندی یې تروش کړ، غوښتل یې چې ځانکه له وېښتانو راونیسي او جزا ورکړي، خپل ځان یې کنټرول کړ، سوله غلې ناسته وه، ښکته یې ځمکې ته کتل او په قالینه کې یې د لاس په ګوته خطونه ایستل، غوټۍ سولي ته وکتل، وړاندې ورغله، د لاس په خوزلو سره یې خبرې پیل کړې، ویل یې:

ما څومره په تا باور درلوده، زما باور دې له خاورو سره خاورې کړ، نور څوک اوس په کلي او ښار کې خلاص شول چې ته له شمشاد سره خبرې کوې، هغه شمشاد چې د کورنۍ نوم یې په بې وځلۍ کې ځانګړې شهرت لري.

سولي ورو ویل:

مورې ! اوس ما خو کومه ګناه نده کړې، یوشتمه پېړۍ ده، له خپل ټولګیوال سره مې غږېدلې یم، ته ولې په ما دومره بدګمانه یې؟

غوټۍ نور هم خپل تندی تروش کړ، اوف اوف یې کړل، بیا یې سوړ آسویلی ووېسته، ویل یې:

سولي سولي !! ته به مې اخر د ډوډۍ پرځای په تناره کې پخه کړې، نور چوپ شوه، غوټۍ په سولي باندې ورځې بدې کړې، هره شپه یې ورپسې څار کاوه، همداسې ورځې تېرېدې، د پوهنتون څلورم سمستر پیل شو.

غوټۍ ویل:

سولي ! نور دې خوښه خو که خبره شوم چې له شمشاد سره دې په پوهنتون او یا په ټیلفون کې خبرې کړې دي نو هماغه شپه به دا دنیا درباندې تنور کړم او پوهنتون ته به دې هم پرې نه ږدم، هغې د سر په خوزولو سره د سمه ده ځواب ورکړ او پوهنتون ته ترې روانه شوه.

د پوهنتون یوه میاشت نوره هم تېره شوه، د پخوا په څېر به سولي او شمشاد په پوهنتون کې په عادي توګه یو او بل لیدل، سره به یې خبرې کولې او د زړه دنیا به یې په دیدنونو اباده وه.

د شمشاد دوی کورنۍ د نومیالي د واده بند اوبست کاوه، یوه اونۍ هغه پوهنتون ته رانغی، خپله به په کور او زړه به یې په پوهنتون کې و، د غوټۍ له خبرداري وروسته سولي هڅه کوله چې له شمشاد سره کتل او خبرې په داسې ډول وکړي چې څوک د اړیکو درلودو شک پرې ونه کړي.

سولي چې اته ورځې شمشاد نه و لیدلی زړه یې غوښتل چې خبرې ورسره وکړي او خواته یې ورشي خو د مور له ویرې یې د پوهنتون په انګړ کې له ټولګیوالو بختورې، برېښنا، پښتنې، تلوسې او خوږې سره ولاړه پاتې شوه، د هغه څنګ ته وره نغله څو ورسره د زړه خواله وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمشاد له لرې وا ټنه پرې سترګې ګنډلې وې، رډ رډ یې ورته کتل، د هغې لاسونو ته ځیر و چې کله به ورته د لاس په خوځولو اشاره وکړي، سولې هڅه کوله چې له ټولګیوالو سره یې خبرې لنډې کړي او د شمشاد خواته ورشي خو هغوی په یوې پوښتنې پسې بله پوښتنه کوله او د سولې خبرو ته بوخې ولاړې وې ، هغې شمشاد ته پرلپسې څو واره وکتلي، شمشاد په خندا شو ، سولې ولیده چې هغه ورته ګوري او خاندې له ملګرو یې څو قدمه لرې لاړه، آسمان او ځمکې ته یې وکتل چې هرڅه په خپل ځای دی او یواځې ددې زړه ده چې د شمشاد په مینه کې بند دی، دا بیتونه یې د ځانه سره دکلمه کړل:

سوځم په انګار د لرې لرې نه
خاندې راته یار د لرې لرې نه

ناز کوي ادا کوي مستې کوي
اخلي مې ازار د لرې لرې نه

ستورو کتل ماته او ما ستورو ته
یار ته انتظار د لرې لرې نه

دا ورځ همداسې تېره شوه، د سولې په زړه کې دومره خبرې او پوښتنې پیدا کېدې چې ددرس ویلو پرځای به یې له شمشاده د پوښتنو کولو لپاره تیاری نیوه

سبا د پوهنتون په انګړ کې سره مخ شول، د شمشاد تور وېښتان باد رپول، د لمر سترګې هم خپلې وړانګې ډېرولې او د روښانه سبا په نیت هلکان او نجونې پوهنتون ته په راننوتې وې.

سولې ویل:

اې ! بیګا مې سوچ وکړ ،ډېرې هلې ځلې مې وکړې خو پوه شم ولې یو شمېر انسانان د مینې په دریاب ځان ورګډوي او ولې یو شمېر نور بیا د خیر په غونډۍ ناست او لاسونه ورته پړکوي؟

شمشاد کټ کټ وخندل ویل یې:

مینه د چا په اختیار او اراده کې نه ده چې زړه دې وغواړي ویې کړې او زړه دې ونه غواړي ویې نه کړې، مینه لکه اور سوځول کوې، د سمندر په څېر دې له ځانه سره وړي او د سپرغۍ په څېر دې الوځوي او وزرونه درکوي، د مینې زور هېڅوک نه لري، کله ډېره ساده او کله دومره پېچلې شي چې حد نه لري، ښه خو خبره یې چې د مین سترګې ړندې وي.

سولې کټ کټ وخندل ویل یې:

پخوانیو خلکو به ویل چې مینه سړی ړندوي نو ځکه څېړنو ښودلې ده چې د مینې په وخت کې انسان کولای نه شي د خپلې مینې او یا میین کمی وویني.

شمشاد ویل:

سولې خبرې نه اوږدوم زه بېرته ځم کورته، ددې لپاره راغلم چې په ټولګي کې غیرحاضر نه شم دوه ورځې وروسته د نومیالي لالا واده ده له وړاندې د ې خبره یې

سولې ویل:

سمه ده زه او مور مې دواړه درځو لخیره

واده تیار شو ، د واده په ورځ سوله او مور یې غوټې د ورابانو په ډله کې د نومیالي د خُسر کور ته ورغلل، شمشاد سوله ولیده، غوښتل یې چې خبرې ورسره وکړي، ناڅاپه یې ټیلفون

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړنګېده، سولې ورته په پیغام کې لیکلي و:
شمشاده زما خواته رانه شي چې مور مې ښاري.
واده تیار شو، د کلي هغو سپین سرو ښځو چې ګیبي پایڅې اوپه ځانګړي افغاني دود کالي یې درلودل اتڼ ته راپورته شوې، تورپیکې، درخانۍ او زرکه چې د اتڼ په چمبه وهلو کې نوموتې وې له چمبو یې کوکارې پورته کړې، په سرو لاسونو یې چمبې ته داسې ګوزارونه ورکول چې غږ یې لسم کلي ته هم رسېده، د مستې قلندرې سندرې ته اتڼ روان و، د سولې مور غتۍ هم ملالۍ اتڼ ته پورته کړه په دې وخت کې شمشاد ځان ناوې ورینداري لېمې ته ور ورساوه، سوله یې وروښوده، ویل یې:
لېمې ورینداري تاسره مې ژمنه کړې وه، هاغه له قده دنګه او په څېره زړه راښکوونکې نجلۍ سوله ده چې ماسره یوځای درس وایي او پرې میین هم یم.
واده تېر شو،
د سولې او شمشاد د څلورم سمستر ازمویني پیل شوې،
هغوی دواړه به په ازموینه کې څنګ په څنګ کېناستل،
سولې به له شمشاد او شمشاد به له سولې سره مرسته کوله،
په ازموینه کې بیا شمشاد اول نومره او سوله څلورم نومره شوه.
د پوهنتون رخصتۍ سولې او شمشاد ته د یوه اوږده بېلتون زیری ورکاوه، منۍ و، د ځینو ونو پاڼې ژیړې او د ځینو لا لاندې را تويې شوې وې، تر ونو لاندې په ځمکه پرتې ژېړې پاڼې داسې ښکارېدې لکه طلايي فرش چې چا په ځمکه هوار کړی وي، عمرخوړلو کسانو د سترګو په سر د لاس چتر جوړ

کړی و څو د لمر وړانګې یې سترګې وې نه سي، شمشاد د بڼ په خوا کې د سیند په څنډه په لویه غټه تیږه پلتۍ وهلې وې او ناست و، په سیند کې د پخوا په څېر اوبه زیاتې نه وې، په تېږه به چې لړېدې یو ډول خوږه موسیقي به یې تولیدوله، د مرغانو شورجوړ و،شمشاد چې د سولې مینې لکه سیم نری کړی و خپل ښي جېب ته یې لاس کړ،شپیلۍ یې ترې راوویسته، یوخوا او بل خوا یې وکتل، د شپیلۍ په هرسوري باندې یې په ډېر هنر سره ګوتې کېښودې، په هر پوکي سره به یې یو ډول سوې کریغې له شپیلۍ ویستې، شمشاد چې د شپیلۍ په جادویي غږ د مینې نغمې راتاوې کړې د میینانو په ټپونو یې د ځان او سولې په ګډون مالګې وشیندلې.
هغه هم دا نغمه:
نن د جانان دیدن ته ځمه تورې نرۍ وریځې
خدای خودې لنډ کړي دا د ځمکې تنابونه مستې نازنینې
شمشاد لا شپیلۍ نه وه ایښې چې ټیلفون یې وشرنګېده، ژر یې ټیلفون اوکې کړ، تر سترګي مه شي وروسته سولې ورته ویل:
شمشاده لړ لړ رانه هېر وې
کوم ځوانیمرګ شپیلۍ وهي غرقه یې کړمه
هغه په لوړ غږ وخندل ویل یې:
سولې فکر کوم د شپیلۍ غږ دې واورېده، هغه زه یم د سیند په غاړه ته رایاده شوې او زړه مې په شپیلۍ یخ کړ.
سولې ویل:
که رېښتیا ته یې نه زه اړیکه پرې کوم ته یوه بله خوږه نغمه په شپیلۍ کې راته وغږوه، وخت په شمشاد او سولې ډول ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

کانې وکړې خو د یوځای کېدو تمه یې ډېره او په مینه کې یې ماته لا هېڅ منله .

د ژمي سړې او د بېلتون اوږدې شپې دواړو همداسې تېرې کړې، پسرلی راورسېده، د هغوی پوهنتون پیل شو .

ننګیالي شمشاد ته زنګ وواهه، ننګیالي ویل:

دنده مې اوس په کندهار ولایت کې ده، قوماندان راته ویل چې شل ورځې وروسته په رخصتي کورته لاړ شه، شمشاده درځم تاته او ملالۍ مور ته څه دروړم؟

شمشاد وخندل، ویل یې:

ماته هېڅ مه راوړه خو ملالۍ ادۍ ته چې هرڅه راوړې ستا خوښه

ننګیالي ویل:

زه اوس په ټانک کې سپور یم بیا غږېږو په مخه دې ښه

لس ورځې تېرې شوې ټول په تمه و چې ننګیالی به لخیره کور ته راځي، بله ورځ سهار د نومیالي ټیلفون ته له نامعلومه شمېرې زنګ راغی، هغه ورسره خبرې وکړې.

نومیالي ترې پوښتنه وکړه چې څوک یې او چاسره کار لرې؟

هغه ویل:

زه جګړن پتنګ پتیال یم د ننګیالی دوی د ټولي قوماندان، نور غلی شو

نومیالي ویل:

ښه وو ایه قوماندان صاحب څه خبره ده؟

جګړن پتیال ورو او په ژړا ویل:

کُلُ نَفسٍ ذائقَةُ المَوْت تېره شپه زمونږ په پوستو بریدونه شوي و ، ننګیالي دوی د جګړې سیمې ته په لاره و چې د حکومت د

مخالفینو کمین ته برابر شوي، اته نفره مو ورک دي او د ننګیالي په ګډون ځلور کسان مړه شوي دي، الله ج دې وبښي

نومیالي چیغې کړې ویل:

جګړنه ته رېښتیا وایې؟

جګړن ویل:

هو اوس یې جنازې په روغتون کې دي ځکه ټول سوځیدلي پېژندل کېږي نه، تر پېژندو وروسته لخیره جنازه کابل ته درلېږو، جګړن له خپلو سترګو راغلې اوښکې پاکې کړې ویل یې:

ورور جانه تاسو زحمت مه باسئ زمونږ امبولانس جنازه د مرکزي بغلان تر ښاره در رسوي، مړی به تر درې بجو هلته در ورسېږي، هېڅ د کتو نه دي کوښښ وکړئ چې همدا نن یې دفن کړئ.

نومیالي ژړلي خو جګړن تیلفون پرې کړ

لېمې له نومیالي پوښتنه وکړه چې څه شوي خو هغه ځواب ورنکړ او په بېړه یې ځان د جانباز کور ته ورساوه او خبر یې کړ چې ننګیالی وژل شوی دی، له هغه ځایه نومیالی او جانباز د فتح خان کور ته راغلل، فتح خان یې خبر کړ، نومیالي د فتح خان په میلمستون کې په لوړ غږ چیغې وهلې، په خړ څادر جانباز هم خپلې اوښکې پاکولې او فتح خان سر په زنګنو ایښی و هېڅ یې نه ویل، جانباز خپل ټیلفون راووېسته او د نومیالي خسر ځرګند سره یې اړیکه وکړه، هغه ټیلفون اوکې کړ، جانباز ورته ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرګنده ! خبره واوره ننګیالی مړ شوی دی، جنازه یې نن تر درې بجو له کندهار رارسیږي، قومندان یې ویل چې ټول سوځېدلی او د کتو نه ده نو باید همدا نن یې خښ کړو ته هلکان هدیرې ته ولیږه او مونږ به له ده ځایه در روان شو.

نومیالې د خپل کور پر لور منډه کړه، سرک کې خلکو چې هرڅه غږونه ورپسې وکړل د هېچا ځواب یې ورنکړ، خپل دروازه په غربهاري خلاصه کړه، د حویلۍ په منځ کې یې په لوړ غږ چیغې پیل کړې، ټول پرې راټول شول، نومیالې په لوړ غږ چیغې وهلې، ټول یې خبر کړل چې ننګیالی وژل شوی دی.

ټولو چیغې پیل کړې خو د ملالۍ، اوږۍ او شمشاد چیغو ټول کلی خبر کړ، په کوڅه کې ټول کلیوال راټول شول، د کلي بوډۍ ښځې راغلې، هغوی هم ژړلې، کلیوالو په کوڅه کې رډ رډ یوه بل ته کتل، حیران ولاړ و، ځینې خو آن دومره خپه وچې له زړه یې وینې څڅېدې، جانباز د شمشاد دوی کور ته راننوته، ویل یې:

ملالې وریندارې وخت کم دی موټر دروازې ته راغلي دي تاسو پکې کینئ او د ځرګند کور ته درځئ، څو قدمه وړاندې لاړه زرکې او شمشاد ته یې ډاډګېرنه ورکړه، هغوی یې هم له حویلۍ بیرون راوویستل او په موټر کې یې کېنول، له خپل ښي جېبه یې د نصوارو قطی راوویسته، مخکې تر دې چې نصوار خولې ته واچوي ویل یې:

کلیوالو ! جنازه څلور بجې د نومیالي د خسر ځرګند په کور کې ده ټول هلته راشئ، نور په موټر کې کیناسته او دروازه یې په غرَب په ځان پسې پورې کړه

د غرمې تر ډوډۍ وروسته د ملي اردو یو رنجر موټر او یو امبولانس راورسېدل، له رنجر موټر دوه پنډ پنډ دریشي کړې کسان راکوز شول، یو یې د ننګیالی دوی د ټولي قومندان جګړن پتنګ پتیال او بل یې د هغوی د ټولي برید مل محب الله زغم و، سترګو ته دواړو لاسي دستمالونه نیولي و او خپلې اوښکې یې پاکولې، جانباز سره یې ستړي مه شي وکړه، د ننګیالي ملګرو د پوځي امبولانس دروازې خلاصې کړې، هغو ویل:

ننګیالی دی الله ج وبښي مونږ یې خپله له امبولانسه راکوزوو، د جنازې تر راښکته کولو وروسته جګړن پتیال ویل:

ستا سو غم زمونږ غم دی، ټول وجود یې سوځېدلی دی، پېژندل کېږي نه، هېڅ اړتیا نشته چې د تابوت د سر تخته لرې کړئ.

جانباز د سر په خوزولو سره د سمه ده ځواب ورکړ، کلیوالو یې تابوت په لسو نفرو ونیوه او د حویلۍ پر لور یې روان کړ، جنازه یې چې د ځرګند په حویلۍ ورننوېسته زرکې، ملالې او شمشاد رامنډه کړه، کلیوالو ژر تابوت په ځمکه کېښوده، لرې لرې خپه ودرېدل، شمشاد او ملالې پړمخې ځان په تابوت ور واچوه، زرکه د تابوت سرته کېناسته، جانباز راغی، هغوی ټول یې پورته کړل، کلیوالو ته یې اشاره وکړه چې تابوت دې د حویلۍ په انګړ کې کېږدي.

ملالې غوښتل چې د تابوت د سرتخته لرې کړي او د ننګیالي جسد وګوري خو جانباز نه پرېښوده، شمشاد د تابوت اړخ ته او زرکه د ننګیالي د مړي پښو ته ناسته وه، د سروښتان یې شکول، ددوی زړونه لا په چېغو نه و یخ چې جانباز له څو کلیوالو سره حویلۍ ته راننوته ویل یې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته ده ملالې جنازه وړو، بېرون کليوال ډېر په تمه دي، ملالې هڅه کوله چې څو شيبې نور هم تابوت ته وګوري خو هغوی جنازه پورته کړه، په دې وخت کې د چيغو غږ دومره ډېر شو چې آن دوه درې کلو کې اورېدل کېدل.

پرته له دې چې کليوال د تابوت تخته لرې کړي جسد يې خاورو ته وسپاره او د هغه د کورنۍ په زړه يې يو نه جوړېدونکی داغ پرېښوده.

شل ورځې تېرې شوې، د ملالې ملا د ننګيال غم راکوپه کړه، د سترګو ديد يې کم شو او ناروغه شوه، هره شېبه به يې د ننګيالي نوم يادوه.

بله ورځ سولې زړه نا زړه د شمشاد ټيلفون ته زنګ وواهه، تر جوړ پخير وروسته يې ويل :

خدای ج دې تاسو ته د زړه صبر درکړي ، وروړ دې ډېر نيک او ښه انسان و جنتي دې شي ، څه وکړو الله ج دې ورته هغه دنيا ښه کړي .

شمشاد ويل :

هو سولې ګور ته ټول کډې کوو خو د چا کډې وړاندې او د چا بېرته .

سولې له شمشاده پوښتنه وکړه چې پوهنتون ته ولې نه راځې؟

شمشاد سوړ اسويلی وويسته ويل يې:

سولې ښايي نور پوهنتون ونه شم ويلی ځکه په هغو دېوالونو مې چې تکيه کوله ټول ونړېدل، ژوند مې ډېر تريخ دی، درې کلونو کې مې څلور ورونه مړه شول، څلور کنډې مونږ ته په کور

کې ناستې دي، ملاله ادې مې چې د هريوه وروړ مېرمنې ته ګوري له سترګو يې لارې لارې اوښکې ځي.

سولې غلې شوه، بيا يې ويل:

ګوره دا به د الله ج رضا وه، استادانو ويل چې شمشاد خبرکړئ څو پوهنتون ته راشي، څو ورځې وروسته ازموينې پيل کېږي.

شمشاد سولې ته په ځواب کې ويل:

سمه ده خپله هڅه به وکړم، بيا يې دا لنډۍ په غمجن غږ د شونډو په څوکو تېره کړه

دا خو مې زړه دی چې لا ټينګ دی
دومره غمونه دريابونه وچوينه

سولې ويل:

شمشاده ! ما درسره ژمنه کړې چې د پوهنتون لګښت دې زه درکوم نو د پوهنتون له اړخه بېغمه اوسه، شمشاد هېڅ ونه ويل خو سولې ويل:

رېښتيا زيات وخت وشو نه مې ليدلی ډېره درپسې خپه يم هغه ځواب ورکړ چې سمه ده لخيره سبا ستا لپاره درځم وبه دې وينم او هم به لږ درس وو ايم زه هم در پسې زيات خپه شوی يم.

سبا يې پوهنتون کې سره وليدل، سولې ويل:

اې ! ننګيالی ډېر ښه انسان و، ملکوتي شوي روح ته به يې دوعا کوو خو شمشاد غلی شو، په سترګو يې لاس وواهه، بيا يې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سردرو وطن ته وایه
په مړو مور شوې که لا نور کوې مرگونه

آسمانه درز وهه رالوېږه
په ماقیامت دی چې په ټولو قیامت شینه

دوی په خبرو بوخت و چې ټولگیوالې یې شغله، شربت گله، شببه، نتکۍ، مکۍ او ورېمه راغلې ټولو شمشاد او سولې سره ستړې مه شې او غم شریکې یې ورسره وکړه، مکۍ ویل:
شمشاده ! باور وکړه چې د ننگیالي ورور په مرگ دومره خپه شولو لکه خپل ورور مو چې مړ وي، بیا ستا نه راتگ پوهنتون ته بیخي زیات اندېښمن کړي و.
دوی خبرې خلاصې کړې او ټولگې ته په گډه روان شول، ددې سمستر ازموینې پیل او تېرې شوې، شپږم سمستر کې شمشاد نه غوښتل چې پوهنتون ته راشي، سولې څو واره زنگونه ورته ووهل خو هغه ویل چې کور کې ډېرې ستونزې لري او نه شي کولای چې پوهنتون ته راشي، لس ورځې پوهنتون ته رانغی.
د پوهنځي د پښتو څانگې آمر جهانزېب څو واره هڅه وکړه چې شمشاد سره خبرې وکړي چې ولې پوهنتون ته نه راځي خو ټیلفون یې رُخ نه شو، اخر دېته اړ شو چې د شمشاد دوی کلي ته ورغی، د غرمې ډوډۍ یې د سولې دوی په مېلمستون کې وخوړه، د سولې پلار سره یې کیسې وکړې، هغه یې هم د ځانه سره ملگری کړاو د شمشاد دوی کور ته ورغی.

فتح خان د شمشاد دروازه ودبوله، نومیالی ورته راووته، تر ستړې مه شې وروسته فتح خان ویل:
دا د شمشاد دوی د څانگې آمر صاحب جهانزېب دی، له پوهنتونه راغلی دی
نومیالي ژر دروازه خلاصه کړه، ویل یې:
راځئ پاتې کیسې به په مېلمستون کې وکړو، نومیالي هغه کینول او خپله په منډه کور ته لاړ، شمشاد ته یې ویل چې د څانگې مشر یې راغلی دی
شمشاد هم کوټې ته ورغی، د سولې مشر جهانزېب تر دعا وروسته ویل:
شمشاده ! غم او ښادي په ژوند کې راځي خو ته لس ورځې کېږي چې پوهنتون ته نه یې راغلی، ټولگیوالو ته دې ویلي و چې نور پوهنتون ته نه شم راتلی، ما هڅه وکړه چې زنگ درته ووهم خو ټیلفون دې چالانه نه و نو ځکه دلته راغلم، غرمه مې د فتح خان اکا په کور کې ډوډۍ وخوړه، بیا یې نومیالي ته ویل:
که ستونزه نه وي ځوانه ! مورکۍ مو هم کوټې ته راولئ، زه غواړم یو څه خبرې تاسو ته وکړم.
نومیالي هېڅ ونه ویل او له کوټې ووت، ملاله یې له لاسه نیولې وه او کوټې ته یې رانبویسته، ملالې په زوره زوره خپله ساه وېسته، تر ستړې مشې او ډاډ ورکولو، وروسته د سولې مشر جهانزېب ویل:
مورې ! شمشاد زمونږ د پوهنتون یو له ممتازه زده کوونکو څخه ده، پنځه سمستره اول نومره پاتې شوی، ښه راتلونکې په مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې لري، ده یې ټولګیوالو ته ویلي چې نور پوهنتون ته نه راځم
نو ځکه زه ورپسې راغلم.
د آمر جهانزیب تر خبرو وروسته په کوټه کې ټولو یوه بل ته کتل
خو هیڅ یې نه ویل، ملالې چې د کوټې په قالینه سترګې خښې
کړې وې ویل یې:
آمر صاحب زمونږ هیله او امېد همدا شمشاد و، اوس مو هم
خوښیږي چې دی پوهنتون خلاص کړي خوځه وکړم، څلور زامن
مې مړه شول، څلور تور سرې ښځې ترې پاتې دي، هر زوی مې
یوه یوه لپه ماشومان لري نو که شمشاد پوهنتون ته لاړ شي
دومره پیسې به لکومه کړو چې هم یې مونږ وخورو هم خپل
روزګار پرې مخته بوځو او هم شمشاد پرې پوهنتون ووایي.
دې وخت کې دروازه خلاصه شوه، جانباز کوټې ته راننوته، فتح
خان ورته آمر ور وپېژنده، آمر په کوټه کې ټولو ناستو کسانو ته
وکتل، ویل یې:
الله ج روزي رسان دی، کلي کې مالداره کسان زیات دي، تمه
ولرئ، ناهیلي کېږئ مه، بیا یې فتح خان ته وکتل چې غلی په
خپل ځای کې ناست او هیڅ نه وایي
جانباز چې بوخ په خپل ځای کې ناست او امر ته یې کتل اول
وپشېده او بیا یې ورو وخندل، ویل یې:
یاره امر صاحب زه خپله ددې پوهنتون او مکتب سخت مخالف
وم، آن تر دې چې شمشاد په کانکور کې پوهنتون ته کامیاب
شوی و مبارکي مې هم ورنکړه خو اوس وایم چې پوهنتون ښه
دی باید هرڅوک یې په خپلو اولادونو ووایي، له جېبه یې د
نصوارو قطی راووېسته امر جهانزېب ته یې ویل:

یاره انجنیر صاحب مال د خدای ج دی لس زامن او شل جریبه
ځکه لرم، ټولو زامنو ته مې ودونه کړي خو درس مې په یوه هم
نه دی ویلی اوس لږ پښېمانه یم، لونې خو مې هیڅ جومات ته نه
دي لېږلي.
امر رډ رډ ورته وکتل، تندی یې تریو کړ، جانباز پوه شو چې امر
ته غوسه ورغله، بیا یې ویل:
ښاا دا کیسې به پرېږدو تر څو چې شمشاد پوهنتون خلاصوي
هرکال زه سل منه وریجې او سل منه غنم همدا اسې وړیا ورکوم
اخر خپلوان مې دی پردی خو نه دی
ملالۍ او نومیالي مسک شول، خوشالي یې په سترګو کې
ښکاره شوه، په کوټه کې یې ټولو ته وکتل بیا یې ویل:
سمه ده جانباز اکا چې مونږ سره دومره مرسته وکړي نو مونږ
هیڅ کله شمشاد له پوهنتون نه راتاووو.
شپږم سمستر هم همدا اسې تېر شو، د شمشاد د پوهنتون ټول
لګښت به هغه میینې سولې ورکاوه.
د سمستر په وروستۍ ورځ سوله او شمشاد په یوه موټر کې تر
کوره راغلل، په لاره شمشاد په معصومو، سترګو سولې ته
کتل، زړه کې یې خبرې وې خو په خوله یې نه راتلې، سولې ویل:
اندېښنه دې وه، هروخت به دې تندی تریو نیولی و چې پوهنتون
نه شم ویلی، پرېږدم یې، هسې او دسې دغه ده شپږم سمستر هم
خلاص شو، اووم سمستر به هم تېر شي او اتم سمستر خو هسې
هم په منوګراف لیکلو تېرېږي.
شمشاد کټ کټ وخندل ویل یې:
غلې شه اوس به مې یو ساعت کې له پوهنتون فارغ کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه وخندل ویل یې:
ههههه خو زه شمشاد یم فرهاد نه
موټر چلوونکي موټر د امام قطیبې څلور لارې یوې څنډې ته ودراوه ویل یې:
پخیر راورسېدئ، کوز شئ، ستاسې کیسې څومره اوږدې او خوږې دي چې هېڅ نه خلاصیږي، د میینانو په څېر چې یوه کیسه خلاصه کړئ نو بله مو تیاره راجوړه کړې وي هغه پیل کوئ.
ورځې او وختونه تېرېدل، بله ورځ د ژمي سړې سیلۍ یو ډول ویرونکی غږ کاوه، شمشاد د کلي له دوکانه د کور په لور روان و، زنګ ورته راغی، ویې لیدل چې سوله ورته زنګ وهي، شمشاد سره یې ملګري و، ژر یې ټیلفون بې غږه کړ، غټ غټ قدمونه یې واخیستل، ملګرو یې تکل، خاورین او سمسور وخندل، سمسور ویل:
شمشاده ! فکر کوم معشوقې دې زنګ درته وواهه څنګه له مونږه دوه درې قدمه مخکې شوې، د سمسور خبرې نه وې خلاصې چې خاورین بیا وخندل ویل یې:
شمشاده ساده ګله، د معشوقو غم مه کوه، هغه دې نه دي اوریدلي چې(یار له کوځې تېر کړه رنګ یې هېر کړه) تکل ویل:
خاندئ مه، بل چا به زنګ وهلی وي ورته، تاسو ته خدای ج درکړه، یوه خبره چې پیدا کړئ کوچ ترې باسئ.
شمشاد ودرېده، ویل یې:
نومیالی لالا مې دی، هغه راته ویلي و چې ژر کورته راشه خو ما ناوخته کړه ځکه مې ټیلفون اوکې نه کړ چې رابانديې غوسه نه

سولې خپلې دوه سترګې د هغه لیدو ته څلور کړې وې، په ځیر ځیر یې ورته کتل، له ځانه سره مسکۍ شوه، ورو یې سوړ آسویلی ووېسته، ویل یې:
آوف خدایه ! چې د ا د ژمي اوږده رخصتي به څنګه تېریږي؟
شمشاد ورته هېڅ ونه ویل، سترګې یې د موټر ښیښې ته رډې نیولې وې، موټر دومره تیز روان و چې آن ددوی له سترګو ونې په حرکت کې ښکارېدې
سولې شمشاد ته وکتل چې په سوچونو کې ډوب دی، ویل یې:

وا په ما مینه

یاره کابل ته کډې لاړې

څه په سوچونو کې ورک یې، لږ ماته ځیر شه، کیسې وکړه، سمستر اخر شو ښایي بیا ژر سره ونه ګورو، شمشاد سترګې سولې ته راواړولې، په دې وخت کې سولې په خپلو وېښتو کې ګوتې د ګومنځې په څېر تېرې کړې، شمشاد ویل:
سولې زه ډېر درپسې خپه کېږم خو هېڅ نه وایم، زه غم په زړه دننه تېروم
سولې یې له لاسي بیکه د خپلو یادښتونو کتابچه راووېسته، د کتابچې په وروستۍ پاڼه یې په سره قلم لاسلیک وکړ، شمشاد ته یې وسپارله، ویل یې:
اې ! تر کوره حق نه لرې چې دا کتابچه خلاصه کړې، په دې کتابچه کې مې د زړه خبرې د زړه په وینو لیکلي دي، ښایي لوستل یې درته ډېر سخته واوسي خو ته یې وزغمه، کله مې چې یادښتونه لولې فکر وکړه چې ته فرهاد یې او د شیرینۍ د لاس ته راوړلو لپاره غر په تېشه سوری کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي.
څو ورځې نورې هم تېرې شوې، د میینانو ورځې راورسېده، د سولې دوی کورنۍ د بي بي سي نړۍ دا وخت خپرونه کتله،خبریال ویل:
نن د میینانو ورځ ده، په ګڼو هېوادونو کې دا ورځ میینان لمانځي او اوس اوس په افغانستان کې یې هم میینانو لمانځنه پیل کړې، د سولې ورور پاڅون ژر ټلوېزیون ګُل کړ، پلار یې فتح خان چې د بي بي سي دې راپور ته غوږونه څک نیولي و او سترګې یې د ټلوېزیون په ښیښه ورګنډلې وې، په خپل ځای کې رانبغ شو ویل یې هله پاڅونه زویه بېرته ټلوېزیون چالانه کړه، هغه په غوسه ټلوېزیون چالانه کړ، هېڅ یې ونه ویل، د ریموټ په څنډه یې د کوټې په قالینه کې خطونه ایستل، د راپور تر خلاصېده وروسته مور یې غوټۍ تړې د ټلوېزیون د ګُل کولو د لامل پوښتنه وکړه
پاڅون ویل:
نوې ناوې راغلې نوې کځورې ورپورې، دا خلک خو په هېڅ هم نه پوهېږي، ورځ تر بېګا په بېکاره خبرو خپل او د خلکو وخت ضایع کوي، دلته په بغلان کې همدا نن څومره کسان په یوه جګړه کې مړه شول او دوی لګیا دي ددې راپور پرځای یې د میینانو په ورځ راپور جوړ کړی، هلک نجلۍ او نجلۍ هلک ته ګلان په غاړه کې ور اچوي.
غوټۍ غلې شوه، فتح خان په خپل ځای کې په ګونډو شو، پاڅون ته یې وکتل چې له ډېرې غصې یې په وچلي دولس بجې دي، ویل یې:

زویه! هره ورځ د جګړو، وژنو او تاوتریخوالو خبرونه اورو، پرېږدئ چې د میینانو د ورځې په نامه هرڅوک خپل ځان خوشاله وساتي، بیا یې خپلې بوډۍ شوې مېرمنې غوټۍ ته وکتل ویل یې:
کاشکې زه ستا په مور همد اوس میین وای چې ما هم د یوه لاسي ګل پرځای دوه درې ګلان ورته راوړي وای
غوټۍ تندی تریو کړ، وېې خندل، ویل یې:
غلی شه د ماشومانو پلاره، سپین ږیری شوې خو له دې شوخۍ او خبرو دې وانوښتې، سبا سهار شمشاد سولې ته زنګ وواهه ویل یې:
زه غواړم ستا خواته درشم، دروازه کې دې لیدلی شم؟
هغې لومړی د کوټې له کړکۍ خپله حویلۍ وڅارله، بیا یې ویل:
هو درسره لیدلی شم خو ډېرې خبرې ښایي ونه شي شمشاد له ښاره یو سور ګل سولې ته د میینانو د ورځې په خاطر په خپل جېب کې اچولی و، دروازې ته یې راورسېده، سولې ته یې زنګ وواهه، هغې یې ټیلفون پرې کړ، دروازه خلاصه شوه، د سولې او شمشاد زړه درېبده چې څوک یې ونه ویني، سولې ویل:
شمشاده ژر دې خبره راته وکړه چې پلار او پاڅون ورور مې په کور کې دي.
هغه جېب ته لاس کړ، ګل یې راوویسته، سولې ته یې ډالۍ کړ، ویل یې:
تور توتان له تا قربان، د میینانو ورځ دې درته مبارکه وي، مینه درسره لرم، همدا مې له وسې کېده، پرون د میینانو ورځ وه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما هېره نه وه خو بوخت وم ، نن مې درته گل راوړ، ډېره زیاته ښښنه درنه غواړم، نور روان شو.

بیا یې تر پسرلي سره ونه لیدل، کله کله به دواړو په ټیلفون سره خبرې کولې

د پسرلي په لومړیو ورځو کې سولې او شمشاد سره تر یوه اوږده لرې والي ولیدل، دواړو یو د بل په دیدن سترگې مړې کړې، د اووم سمستر لومړۍ ورځ یې د مینې او مینتوب په خبرو تېره کړه، شمشاد ویل:

د هرې سختۍ تر شا ښه وختونه هم شته، د ژمي په رخصتیو کې مې بیخي ډېره یادېدې، کاڼو او بوټو به ستا د نه شتون پیغورونه راکول، ومې زغمل دادی اوس درته مخامخ ولاړ یم او وړیا دې دیدن کوم.

سوله په خندا شوه ویل یې:

که ما وپوښتې ته به وتښتې، ستا یادونو او غمونو مې زړه سوری سوری کړ، بیا یې دا ټپه دکلمه کړه

لــه زړه مـــې یـــو الله خبـــر دی
ددنیـــاگۍ عـــالم پـــرې خلـــه خبرومـــه

مخامخ د پوهنځي په ودانۍ کې د ټولگي کړکۍ په غرب خلاصه شوه، ټولگیوالې شفیقې او مینې یې ورته رډ رډ وکتل، شمشاد د ټولگي په کړکۍ دواړه سترگې خښې کړې، سولې ته یې ویل:

اې ! شفیقه او مینه گوره څنگه په ځیر ځیر راته گوري لکه یې هېڅ یې چې لیدلي ونه اوسو

سولې وخندل ویل یې:

شمشاده ! هغوی ما او تا څاري، دوی څومره وزگاره دي او څومره یې له وسې کېږي چې ما او تاپسې وگوري چې چېرته ولاړ یو او څه کوو

دا سمستر هم پای ته ورسېده، دهرې ورځې په تېرېدو سره د سولې او شمشاد د زړه اړیکې نورې هم سره نژدې کېدې، یو بل ته خوږېدل، دیوه اوږده یوځای والي په تمه یې ورځې او شپې شمېرلې.

بله شپه شمشاد او کورنۍ یې ټول سره ناست و، ملالې ویل:

نومیالیه زویه ! دغه دی درې میاشتې وروسته لخیره شمشاد له پوهنتونه فارغېږي، بیا یې د شمشاد په سر لاس تېر کړ، افرین افرین یې کړل

نومیالي وخندل، په کوټه کې یې د ټولو سترگو ته وکتل چې څوک هېڅه نه وایي، له مخې یې د چای ډکه پیاله لرې کړه، له توشکې ورکوز شو او په قالینه کېناسته، مور ته یې ویل:

لخیره له پوهنتون نه خو فارغېږي خو تر څو چې فارغېږي یو چېرته به یې غم وخورو، واده به ورته وکړو، ملالې شمشاد ته وکتل، ویې لیدل چې شمشاد له شرمه ښکته گوري، هېڅ نه وایي، ویل یې:

ما هم همدا خبره کوله، اوریدلی مې و چې زړه په زړه آینه وي نو هغه خبره ریښتیا ده، ما د واده خبره کوله خو تا راباندې وار ړومبی کړ، ملالې خپلو نگورگانو ته په خندا ویل :

تاسو خپلو کوټو ته درځئ ، زه ، نومیالی او شمشاد سره پټې خبرې لرو ، هغوی روانې شوې

دوی چې دا خبرې پیل کړې د شمشاد په زړه راننوتل ، په زړه کې یې سل ډول خبرې راغلې .

ملالۍ رډ رډ نومیالي او شمشاد ته وکتل ، ویل یې :

شمشاده زویه غوښتل مې کوژده درته وکړم ، په زړه مې ارمان وخو څه وکړم پښتو ته په کور کې درې کونډې راته ناستې دي اوس که تاته چیرته بل ځای ښځه وکړم نو خلک به سل رنګه خبرې راپسې وکړي .

نومیالي ویل :

څه وواېم مورې ، خدای ج دغه ورځ په مونږ راوستې ده ، نصیب به مو خراب وي ، بیا یې شمشاد ته وکتل چې خپه ناست دی .

ملالۍ ویل :

شمشاده زویه ! چانس درکوو ، درې کونډې وریندارګانې دې ځواني دي او په کور کې ناستې دي چې ډېر یې ساتل ښه نه دي ، پښتو ده نو ته یې یوه خوښه کړه چې درته یې نکاح کړو.

شمشاد غلی شو ، تر څو شیبو چوپ کېدو وروسته یې ویل :

مورې زه مې په خپله خوښه ځانته کوژده کوم ، وریندارګانې مې ماته د خویندو په څېر دي ، هیڅ نه کیږي چې زه دوی کې یوه ځانته نکاح کړم .

زریالی د کوټې په چت سترګې وګنډلې ، ویل یې :

شمشاد جانه څه وکړو اوس که وریندارګانې همداسې پرېږدو او تاته بل ځای کوژده وکړو داهم ښه نه او هم د پښتو د دود خلاف خبره ده .

شمشاد خپلې دوه پښې په یوه موزه کې کړې ویل :

نا ا مورې او وروره ! زه مې وریندارګانو کې یوه هم نه کوم .

دا شپه همداسې په خبرو تیره شوه ، سبا شپه ملالۍ او نومیالي جانباز هم راوغوښته څو شمشاد قانع کړي چې یوه کونډه وریندار یې ورته نکاح کړي ، خبرې پیل شوې ، نومیالي ، ملالۍ او جانباز شمشاد ته نصیحتونه پیل کړل

خو شمشاد ویل :

چې په هیڅ صورت باندې مې وریندارګانې نه نکاح کوم ، زه مې په خپله خوښه ځانته کوژده کوم ، وریندار سره نکاح کول راته په هېڅ صورت د منلو نه ده .

ملالۍ ټینګار کاوه چې شمشاد باید خپله یوه کونډه وریندار خامخا نکاح کړي خو جانباز ویل :

نا وریندارې خیر دی شمشاد دې په خپل زړه ځانته کوژده وکړي ، ډېره پسې مه شله کیږه .

ددې خبرې په اورېدو شمشاد شین شو ویې خندل

سبا غرمه چې د ملالۍ ټولې نګورګانې په کوټه کې ناستې وې ورته ویې کتل، ویل یې:

وا نجونو زه خو دا دوه درې کاله کېږي چې کوژدو او ودو ته نه یم تللی، څوک ښه لور لرې چې لخیره شمشاد ته یې ریباري وکړو، مشرې نګور یې زرلښتې ویل:

مورې ! د سپین ګل اکا لور نېکبخته ښه نجلۍ ده، که مو خوښه وي سبا به ورشو ریباري ته؟

زرکې ویل:

بیخي سمه ده ور به شو خو په دې وخت کې لېمې ورو ویل:

تاسو خان وپوښتۍ چې شوله خوري کنه، شمشاد لوستی ځوان دی، له پوهنتون فارغېږي، ښایي څوک په ده او یا دی په چا

(c) ketabton.com: The Digital Library

میین وي هغه به ورته وکړو، نالوستې ښځه څه کوي، بېړه مه کوئ.
نومیالي وخندل، ویل یې:
شمشاده! ورینداردې څه وایي، په چا خو به میین نه یې، شمشاد غلی شو هېڅ یې ونه ویل، له ځمکې غبرووت خو له شمشاد نه، زړه یې ټوپونه وهل
ملاله مسکۍ شوه ویل یې:
زویه څنګه غلی شوې؟ لکه چې په چا میین یې نو ماته یېووایه، ریباري به یې درته وکړم
لېمې په زوره زوره وخندل، ویل یې:
د شمشاد په زړه زه پوهېږم، زه خبره یم چې څوک په ده میینه ده، څو ورځې وروسته یې لخیره ریباري پیل کوو زه له پخوا خبره یم.
ملالې ویل:
لېمې ته چې خبره وې نو زه دې ولې نه خبرولم خو خیر اوس مې خبره کړه چې شمشاد زوی ته مې د هغه په خپله خوښه واده وکړم.
درې ورځې وروسته لېمې ملالې ته کیسه وکړه چې شمشاد او سوله یو په بل میینان دي او کیسه یې د ښوونځي له وخته پیل شوې ده.
ملاله غلې شوه، لېمې ته یې ویل:
دا د میینتوب کیسه لاپکې له کومه شوه، په پښتو او پښتنو کې دا خبرې نشته، د شمشاد دې وچې سترګې څنګه شي چې میین شوی دی او بیا زمونږ غریبي او د فتح خان خاني کله سره

جوړیږي چې د هغه په لور شمشاد میین شوی دی، ریښتیا خبره ده چې لوستې نجونې او هلکان چې په پچه وخیژي کشمیرویني او له پوهنتونه چې په فارغېدو وي نو آسمان ته زینې ږدي.
شپږ ورځې یې په همدې سوچ وکړ چې څنګه وکړي؟
یوه اونۍ تېره شوه، بله ورځ ملاله له خپلو پنځو نګورګانو سره د ملک فتح خان کور ته ورغله، ملاله وروسته تر شپږو کلونو د ملک فتح خان کور ته ورغلې وه، وروسته د ډوډۍ تر خوړولو ملاله او غوټۍ د سولې د مور کوټې ته لاړې، دې وخت کې ملک فتح خان کور ته راغی، ملالې سره یې سترې مه شي وکړه ورته ویل یې:
ملالې وریندارې دا لمر له کومې خوا راختلی چې ته زمونږ کورته راغلې، لار خو به دې نه وي ورکه کړي؟
ملاله په خندا شوه ویل یې:
ملکه وروره زه به لخیره ډېره درته راشم، دې وخت کې فتح خان خپلې مېرمنې غوټۍ ته وکتل، حیران شو چې ملاله څه وایي او په زړه کې یې کومه خبره ده؟ غوټۍ غلې شوه خو فتح خان ویل:
وریندارې هر وخت راشې قدمونه مو په لېمو
ملالې وخندل، ویل یې:
ملکه وروره زه په نیمه نه پوهېږم اوته بیا په یوه نیمه، د ملالې ددې خبرو په اورېدو سره غوټۍ او فتح خان وخندل ویل یې:
هههههه زه بیا هم پوه نه شوم، سپینه خبره راته وکړه چې پوه شم.
ملالې ویل:
فتح خانه وروره لور چې پېغله او هلک په کور کې ځوان شو ساتل یې نه دي پکار، باید کوژده ورته وشي نو زه ستا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نازولې لور سولې ریباری ته راغلې یم چې شمشاد ته یې وکړم.
فتح خان چې پښتنې دودونو او میلمه پالنې ته ډېر ژمن سړی و ملالۍ ته یې وکتل ، کټ کټ ویې خندل ، ویل یې :
وریندارې خیښې به وشي او یا به ونه شي خو دغه زما کور ته دې راتګ او میلمه کېدل ښه شول ، زما میلمانه ډېرخوښېږي چې کور ته مې راشي ، بې میلمه کور ته پیکه او بدرنګه ښکاري.
د هغه خبرې نه وې خلاصې چې غوټۍ فتح خان ته وکتل، ویل یې:
سوله خو وړه ده اوس یې نه ورکوو ، فتح خان وپښېده ویل یې:
ملالې وریندارې سوله خو له پوهنتونه هم نه ده خلاصه شوې، هغه خو لوستې ده پوښتنه به ترې وکړم که یې خوښه وه ولې نه، تر تا ښه خوانبې او تر شمشاد ښه ځوان په دې ولایت کې کله پیدا کېږي.
ملالې ویل:
مخصد ما نا امېده له کوره ونه لېږئ، زه په ډېرې تمې او پوره باور وروركه ستا کور ته راغلې یم، ته خان یې او زه غریبه خو خیښې به راسره کوې.
غوټۍ هېڅ نه ویل خو فتح خان ویل:
ورېندارې سمه ده مونږ به کور کې سلامشورې وکړو او بیا به تاسو ته د هو او نه په اړه خبر درکړو.
اتم سمستر پیل شو ، بله ورځ سوله اوشمشاد په پوهنځي کې سره څنګ په څنګ ناست و ، شمشاد ویل:
زما کورنۍ خو سولې ستا سو کور ته د ریباری لپاره درغلې وه، مور او پلار دې څه ویل؟

هغه موسکۍ شوه، په ټولګي کې یې یوخوا او بل خواته وکتل، ویل یې:
ته نو په دومره آسانۍ سره غواړې چې د ملک فتح خان لور کوژده کړې؟
هغه غلی شو ، یو دوه شېبې یې هېڅ خبرې ونه کړې، بیا یې ویل:
ته لکه چې په ما باندې د اوسپنو پڼې زړوې او بیا راسره کوژده کوې؟
سولې سترګې د شمشاد سترګو ته نېغې ونیولې ویل یې:
نو زړه دې څه غواړي؟
دې وخت کې ټولګي ته د هغوی ټولګیوال راننوتل، ملګرې یې تلوسې ورته وکتل چې سوله او شمشاد بوخ د ټولګي په کُنج کې ناست، یو او بل سره یې مرکه ډېره خوږه پیل کړې، ویل یې:
کیسې مو خلاصې دي که مونږ له ټولګي بېرته ووځو؟
شمشاد وخندل ویل یې:
تلوسې ته څومره له خبرو ډکه یې، مونږ به د څه شي خبرې وکړو ، هسې مو د پایلیک لیکلو ته اندېښنه ده، خپلو کې یې په اړه وغږېدو چې څه وکړو؟
د اتم سمستر دا ورځې هم تېرې شوې، شمشاد ته استادانو د مونوګراف لیکلو موضوع د عرفاني ادبیاتو په برخه کې او سولې ته یې د ښځو ونډه د لنډیو په لیکلو او ویلو کې ورکړه.
درسونه همداسې په عادي توګه روان و ، د نورو ټولګیوالو نه وړاندې سولې اوشمشاد خپل پایلیکونه تیار کړل، د منې علامې په ځینو ونو باندې راڅرګندې شوې، میوې پخې وې، په کلي کې د منهو یوې ونې ته ودرېده، یوه زېړه منه یې ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوشکوله، له مڼې سره یوه زېړه پاڼه هم له ونې راولوېده، شمشاد حیران دې پاڼې ته وکتل، بیا یې ژر له خپله جېبه هنداره راووېسته، په چپه لاس کې یې خپل مخ ته مخامخ هنداره ونیوله، په ښي لاس یې په وېښتو کې د ګومنځي په څېر ګوتې کش کړې، ویې لیدل چې خپله هم د میینتوب درد اود ورونو غم لکه د مڼې پاڼه زېړ کړی، ژر د یوې غټې ونې لاندې کېناسته، پاس مڼو ته یې وکتل چې په ونه کې ښکته راځوړندې دي،بیا یې د ونې په ډډ باندې تکیه وکړه، اوږ آسویلی یې ووېسته، ټیلفون ته یې لاس کړ، د خپل ګلکسي ټیلفون په ښیښه یې له خاورو ډکې ګوتې تېرې کړې، د سولې شمېره یې ډایله کړه، هغې ټیلفون اوکې کړ ویل یې:

په ما میینه شمشاده څنګه یې؟

شمشاد ویل:

ښه یم دومره ډېر ښه نه، اوس مې د میروس اکا په بڼ کې یوه مڼه له ونې وشکوله، بیا مې هنداره کې خپل مخ ته وکتل، دې مڼې زه هم لکه د مڼې پاڼه زېړ کړی یم.

سولې ورو ورو وخندل، ویل یې:

آه څومره ګیلې کوې، خیر دی بیرته به تیار شې او رنګ به دې تر او تازه شي

شمشاد وخندل، ویل یې:

ناا ! غم غم د میینتوب دی، درې میاشتې تېرې شوې چې زما کورنۍ ستاسې کور ته د ریبارۍ لپاره درغلي خو تاسو د هو او نه ځواب مونږ ته نه دی رالېږلی، نه پوهېږم،حیران دریان یم چې دا وړی به شړی شي کنه خو تمه مې لا په زړه کې شته او همت له

لاسه نه ورکوم، پرون هم درباندې میین وم، نن هم او سبا به هم درباندې میین واوسم.

سوله مسکۍ شوه، ویل یې:

ما د هماغې ورځې په سبا مور او پلار ته ستا په اړه وویل چې شمشاد سره مې کوژدې کولو ته زړه دی ته نو اوس زړه مه خوره چې لخیره فارغ شوو بیا به کوژده هم وشي، صبر ولره، بېړه ښه نه ده.

شمشاد ویل:

اې ! ته ریښتیا وایې؟

هغې ویل:

هو نو ما کله تاته دروغ ویلي دي چې اوس یې درته ووایم.

اړیکه دواړه سره پرې کړه، څو ورځې نورې هم تېرې شوې، منوګرافونه یې دفاع کړل او د پوهنتون د فراغت غونډه هم برابره شوه، د فراغت په ورځ شمشاد د دریځ په سر ویاندویې کوله، په تور واسکټ او سپین کالیو کې بیخي ښایسته شوی و، سولې خو څه چې نورو هم زړونه پرې بایلل، د سولې مور غوټۍ په همدې ورځ په زړه کې ومنله چې لور به یې شمشاد ته ورکوي.

درې ورځې وروسته تر فراغته، ملاله بیا د سولې دوی کور ته د ریبارۍ لپاره راغله، فتح خان په دې پلمه ځواب ورکړ چې ګنې په خپلو کې یې سلامشوره نه ده کړې، بیایې ملالې ته ویل:

وریندارې ! ښایي زمونږ او ستاسو خیښي سره ونه شي خو مونږ به بیاهم په دې اړه وغږېږو، دملالې سترګې له اوښکو ډکې ډکې شوې، په کوټه کې یې غوټۍ او فتح خان ته په ځیر ځیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکتل، په زړه ماتې توګه د فتح خان له کوره د خپل کور پر لور روانه شوه.
له مني تر پسرلي شمشاد ددې سربېره چې د ځان لپاره د دندې پیداکولو په هڅه کې و د سولې په خپلولو پسې یې هم په ځان شپه او ورځ یوه کړې وه، تر پسرلي پورې یې ملالۍ، نومیالی او جانباز پرې ستړي کړل، څوارلس واره یې د سولې ریباري وکړه خو فتح خان خپلې دوه پښې په یوه موزه کې اچولې وې چې شمشاد ته یې لور نه ورکوي.
دوه شپې وروسته بیا ملاله، نومیالی او جانباز په توره شپه د ملک فتح خان کور ته راغلل، جانباز ویل:
مونږ ریبارۍ ته راغلي یو او دا وار به خامخا مونږ ته سم ځواب راکوې
پرته له سولې او مور یې نور هېڅوک راضي نه و چې دا کوژده دې وشي، ملک فتح خان نورې پلمې پیدا نه کړې، ویل یې:
جانبازه یاره ! شمشاد ښه هلک دی، دنده نه لري او زه مې لور داسې چا ته نه ورکوم چې څوک دنده ونلري، او بله خبره داده چې زه لس لکه افغانۍ ولور غواړم، خپه نه شئ، تاسو زما د خیښۍ زور نه لرئ
د سولې زړه هم نور کور ونیوه، داسې وه لکه په تاوده طبخي چې ولاړه وي، کور او کوټو ځای نه ورکاوه، هره شېبه به یې د شمشاد په اړه فکرونه کول، ورځ په ورځې یې رنګ زېړېده، څو واره یې مور په ښار کې تر ډاکتره بوتله خو پنډ پنډ درملو پرې هېڅ تاثیر نه کاوه او ورځ په ورځ د مېینتوب درد نوره هم کمزورې کوله، بله ورځ یې مور ته ویل:

زه یو خاوند حق لرم او غواړم چې له شمشاد سره واده وکړم، پلار مې په دوه درې کلو کې تر ټولو شتمن سړی دی، دی نو پیسو ته څه اړتیا لري چې لس لکه ولور غواړي، اخر ما په پیسو خرڅوي؟
مور یې غلې شوه، سر یې په زنګنو کېښوده، ویل یې:
سمه ده، زه دې د پلار سره په دې اړه خبرې کوم
دوه شپې وروسته ملالې خپل زوی شمشاد ته ویل:
زویه د سولې پلار آسمان په ډبرو ولي، تمه نلرم چې هغه دې له مونږ سره خپښي وکړي، ډول ډول پلمې کوي، راځه زویه د یو بل چا کور ته به د ریبارۍ لپاره لاړه شم، څه یې کوې، سوله ښه جلۍ ده خو مونږ ته یې نه راکوي.
شمشاد خپل سر په زنګنو کېښوده، ویل یې:
مورې! پرته له سولې زه هېڅ بله نجلۍ نه کوم، دوی په همدې خبرو بوخت و چې سولې د شمشاد ټیلفون ته زنګ وواهه، شمشاد یې له موره یو څه لرې لاړه، سولې سره یې په ټیلفون کې خبرې پیل کړې، سولې ویل:
شمشاده ! قربان دې شم، پلار مې نه درکوي او ما درسره ژمنه کړې، راته ګران یې، بې تا راته ژوند ناشونی دی، نه شم کولای یواځې واوسم او یا له بل چا سره کوژده وکړم.
شمشاد ویل:
خوږې ! پنځلس ځلې مې کورنۍ ستاسو کور ته د ریبارۍ لپاره درغله، څه وکړم، ته راته یوه لاره راوښیه چې څه وکړم او له کومو لارو مخ ته لاړ شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې د زړه په زور ووېل:

مېینــه یــم منکــره نــه یــم
کـه شـینکی خـال مـې د چـړو پـه څوکـو ځینـه

شمشاد غلی شو، سولې ویل:
غم مه کوه دوی چې ما خرڅوي ماته یې هم لارې معلومې دي چې څه وکړم، دوه لکه افغانۍ لرم او طلايي لاکټ به مې هم خرڅ کړم او دواړه به کوم بل هېواد ته پټ وتښتو.
شمشاد د زړه په زور وخندل ویل یې:

خپـل کچکـول بـه ګرځومـه خپـل رباب بـه ټنګومـه
باباګـان بـه رالړزومـه شـاه زلمـي بیدارومـه

دقـام خیـر بـه ټولومـه د پښـتو پـت بـه سـاتمه
خپـل کچکـول بـه ګرځومـه

سولې ویل:
ښه نوچې داسې ده، ته کوم ملاته لاړ شه او زما په لار باندې تاویذونه وکړه څو چې په تا مهربانه شي او مادرته درکړي.

دا دا مـې نـه درکـوي تالـه
راشــه زمــا پـــه دا دا وکـــړه تاویزونـه

هغه ویل سمه ده.
د همدې شپې په سبا باندې کوز کلي ته لاړه او هلته ملا برېتور ورته تاویذونه وکړل، هغه لاپې زیاتې وکړې چې فتح خان به یې تاویذونه ژر مهربانه کړي.

لس ورځې همدا تاویذ سولې د خپل پلار د کوټې په دروازه باندې راځوړند کړ، بیایې شمشاد ته ویل چې بیا ریباران راولېږه، جانباز، ملاله او نومیالی بیا ورغلل، د ریباري یادونه یې ورته وکړه خو فتح خان چې په خپل خره سپور و او د هېڅ خبره یې نه منله ټینګار یې کاوه چې شمشاد ته خپل لور نه ورکوي او بیا یې ریباران ځواب کړل چې خپښي ورسره نه کوي.
یوه ورځ وروسته سولې شمشاد ته په پیغام خونه کې ولیکل:

دادا پـه هېـڅ نـه رضـا کېـږي
د درواغجـن مـلا دې ورک شـي تاویزونـه

دوه میاشتې نورې هم تېرې شوې، دا ورځې نور په شمشاد او سولې داسې تېرېدې لکه د دوزخ په منځ کې چې ولاړ واوسي، ورځ پرې اونۍ، اونۍ پرې میاشت او میاشت پرې لکه د کال په څېر تېرېده.
۲۹ ځلې د شمشاد کورنۍ ریباري وکړه، د کلي ټول مخور کسان یې په فتح خان سترې کړل خو هغه لا په خپله خبره ولاړ و.
دېرشم ځل ریباري ته د شمشاد دوی د څانګې امر استاد جهانزیب، جانباز، د جومات امام مولوي جمعه دین او ملاله ورغلل، مولوي جمع الدین په خپلو ږیره لاس وواهه، دوه درې آیتونه او حدیثونه یې تلاوت کړل، نصیحتونه یې وکړل، فتح خان په کوټه کې سر ټیټ نیولی و او سترګې یې په قالینه خښې کړې وې، په تروش تندي یې جانباز ته وکتل، ویل یې:
جانبازه! زه به مې لور شمشاد ته ورکړم خو لس لکه روپۍ غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جانباز ژر خوله راټوله کړه، نصوار یې د قالیني له څنډې لاندې توف کړل، په کوټه کې اِیسته اِیسته وکتل، ټول غلي و، ویل یې:

فتح خانه هوښیار سړی یې، په کلي او کور کې درې لکه ولور دی نو تا ولې دوه پښې په یوه موزه کې کړي او د بل چا خبره نه اورې؟

د شمشاد او سولې دوی آمر استاد جهانزیب ویل:

ګورئ! شمشاد او سوله دواړه زما محصلین و، زحمت مې ورسره ګاللی حق لرم چې ولور زیات یا کم کړم، اوه لکه افغانۍ سمې دي، فتح خان هېڅ ونه ویل:

جانباز په خپل ځای کې له غصې تور او شین واوښته، ویل یې:

سمه ده فتح خانه ورشه، دستمال راوړه، د خپل زاړه واسکټ د چپ اړخ له جېبه یو لک افغانۍ راوویستې او د فتح خان په مخ کې یې کېښودې.

د سولې ورور پاڅون ژر کورته منډه کړه، غوټۍ او سولې ته یې ویل:

ریبارانو سره جوړ راغلو په اوه لکه روپۍ مو خېښي وشوه، یو دستمال راکړئ چې ور یې کړو.

دستمال دوی د فتح خان له کوره بیرون کړ، چای ځکلو او مجلس کولو ته هم تم نه شول، جانباز له ټولو ځان مخکې کړ، دستمال یې په اوږو اچولی و، د شمشاد دوی په کور ورننوته، د حویلۍ په انګړ کې یې په لوړ غږ ناري کړې چې چیرته یاستئ دستمال مې راوړ.

ملاله نومیالي له لاسه ونیوله اوله کوټې یې بیرون راوویسته، ویې لیدل چې د جانباز په اوږو دستمال پروت دی، لېمې د چاکلیټو ډک پاکټ راوړ او په جانباز یې وشینده، زرکې خپل بکس په بېړه خلاص کړ، د ځو کلونو وړاندې ګلان یې راوړل او د شمشاد په غاړه کې یې ور واچول.

خوشالي وه، شمشاد او سوله دومره خوښ و چې حد یې نه و، لېمې چمبه راوړه، ملالې په ناستې له چمبې غړونه ووېستل، نومیالی یې د شمشاد په مخ کې ګډه کړ، بیا د شمشاد دوی د سولې مشر استاد جهانزیب او مولوي جمعه الدین دننه د حویلۍ انګړ ته راغلل، ملالې ته یې مبارکه ورکړه، مولوي جمعه دین ویل:

خدای ج دې دواړه سره واړه او زاړه کړي،نور هغوی روان شول د همدې ورځې په سبا سولې او شمشاد دواړو په ټیلفون سره خبرې پیل کړې، د خوشالۍ او مینې خبرې، شمشاد ویل:

سولې ! دیرش واره مې ریباران کور ته درولېږل، اوس د اوسپنې پښې نشته که هغه هم وای نو زړېدې

هغې کټ کټ وخندل ویل یې:

شمشاده ! که دې همداسې ژر ژر ریباران نه وای رالېږلي او جانباز اکا زیات ټینګار نه کولای زما او ستا کوژده هېڅ سره نه کېده، پلار مې هېڅ نه راضي کېده، ته ګوره آن د ملایانو تاویذونو هم پرې تاثیر ونه کړ، شمشاد ورو وخندل ویل یې:

ټول ټولګیوال خبر شوي چې ما او تا سره کوژده وکړه، ټول زنګونه وهي، بیا یې آسمان ته وکتل چې ورېځې په حرکت کې دي، کله د لمر سترګه پناه کړي، ویل یې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې ! آسمان ته ګورم کله کله وربځې د لمر سترګه پناه کوي، داسې وخت دې رانه شي چې تا څوک له مانه پناه کړې او رانه لرې شي.

هغې په کړس وخندل، ویل یې:

اوه لکه روپۍ پیدا کول آسانه کار نه دی، یو لک روپۍ مو زما پلار ته ورکړي د شپږ لکه افغانیو نورو پیدا کول به دې یا په کلي کې زور کړي او یا به دې له هېواده ورک کړي.

شمشاد غلی شو هېڅ یې نه ویل، دې وخت کې د شمشاد ملګری ښایسته خان د هغه خواته راغی، ویل یې:

شمشاده ! مبارک د ملک فتح خان له لور سره دې کوژده وکړه، پرته له دې چې له سولې سره شمشاد مخه ښه وکړي اړیکه یې پرې کړه.

دوه شپې وروسته جانباز، نومیالي او ملالې یو لک افغانۍ نورې هم ملک فتح خان ته ور وړې، دپاتې پنځه لکه افغانیو پیدا کولو ته د ملالې توره تبه وه، تر هر لمانځه وروسته به یې دعا ګانې کولې چې خدایه ج ته پخیر د شمشاد واده وکړې، وختونه همداسې تېرېدل، منی راورسېده .

بله ورځ شمشاد چې لوستی و خپل وریرونو ته یې زده کړه ورکول پیل کړه ، خپلو بې پلاره وریرو ته یې ویل:

لوستی کاکا دې درنه ځار شي درس وو ایئ ، زده کړې مو له سیالانو سره سیال کولای شي ، بیا یې خپلې وریرې بسو ته ویل

:

خوږې بسو ته به ډېر درس وایي زه غواړم له تا په راتلونکی کې ډاکټره جوړه کړم او له وراره ګل مې نعمت جان انجنیر.......

د مني په لومړیو ورځو کې شمشاد او مور یې ملالۍ د څرګند خان کور ته په میلمستیا تللی و، ناڅاپه کلي کې د جګړې آوازه خپره شوه، یوه بل ته ویل چې نن شپه جګړه کېږي،دا خبره په کلي کې زیاته شوه، ورو ورو له کلي کورنۍ په وتو شوې، ځینو خو آن خپل ځاروي هم په مخکې واچول او هغه کلو ته روان شول چې د جګړې آوازه پکې نه وه.

نومیالي شمشاد ته زنګ وواهه، ویل یې:

شمشاده ! رانه شئ چې په کلي کې د جګړې آوازه توده ده مونږ هم ښار ته درځو

هغه ویل:

پخیر راشئ

مازدیګر مهال یې نومیالي خپله مېرمن، وریرونه او درېواړه وریندارګانې په خپل موټر کې کینولې او د ښار پر لور روان شول، د نومیالي په ګډون یولس ماشومان او ښځې په دې موټر کې سپرې وې، له خپل کلي تېر شول څو ښار ته ځان ورسوي، دوی له دې وېرې تښتېدل چې په کور یې مرمۍ ونه لګېږي، څوک مړه او ټپیان نه شي خو دوی له په خپل هغه قسمت ناخبره و چې لا دمخه یې انتظار باسي، په لاره کې ددوی موټر یوه خښ کړل شوي ماین ته برابر شو، درز شول، سراچه موټر ټوټې ټوټې شو ، د بل کلي خلکو رامنډې کړې، ګوري چې د انسانانو د غوښو او د موټر ټوټې پرتې دي، کلیوالو د مړو ټوټې راټولې کړې، د ټولو له سترګو اوښکې روانې وې، حیران حیران یوه بل ته کتل، ټول کلي هڅه کوله چې په ماین چاودنه کې وژل شوي کسان وپېژني چې څوک دي، د ماین له ځایه سل متره لرې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوټه ښکارېده، ددې کلي يوه اوسېدونکي چې تر لسم ټولګي يې ښوونځي لوستی و ورمنډې يې کړې، واسکټ نيم پاتې و، جېب يې وکوت چې پکې پېژند پاڼه پرته ده، ژر يې په پېژند پاڼه سترګې ورخښې کړې، بيا يې خپل تندي ته پرق ورکړ، ويل يې :

وا خلکو ! معلوم شول چې دا وژل شوي څوک دي، دغه ده پېژندپاڼه يې، يو وژل شوی نوميالی نوميږي د کوز کلي اوسېدونکی دی، هغه چې دا دوه درې کلونو کې يې څلور ورونه مړل شول.

ماښام شو، د برکلي ملک انارګل د کوز کلي ملک فتح خان ته زنګ وواهه، ويل يې:

څو دقيقې وړاندې يو سراچه موټر زمونږ کلي سره نژدې ماين والوزاوه، سپاره کسان پکې لکه چې ښځې او ماشومان دي، ټول مړه شوي دي، هېڅ نه پېژندل کېږي، بيا يې ويل:

د واسکټ يوه ټوټه مو پيدا کړه، پېژندپاڼه پکې پرته وه، يو وژل شوی نوميالی نوميږي ستاسې د کلي دي.

فتح خان په بېړه ويل:

اوس رېښتيا وايې؟

هغه ويل:

هو زمونږ کلي خواته ژر له څو نفرو سره راشه.

د سولې په سترګو تور ماښام شو، ژر يې د شمشاد ټيلفون ته زنګ وواهه، هغه ټيلفون اوکې کړ، سولې ويل:

ته چېره يې؟

شمشاد ورته ځواب ورکړ چې زه او مور مې د څرګند په کور کې يو او له نوميالي لالا سره مې نور ټول راروان دي، ويل يې:

ولې څه خبره ده.

سوله غلې شوه، بيا يې ويل:

همداسې په کلي کې د جګړې آوازه وه ځکه مې دې پوښتنه وکړه بياغږېږو.

فتح خان د ماين ځای ته ځان ورساوه، ويې ليدل چې د شمشاد دوی ټوله کورنۍ وژل شوې، دې وخت کې يې مېرمنې غوټۍ ورته زنګ وواهه، ويل يې:

ملکه شمشاد اوملاله د څرګند کور ته تللی و، ته دا وژل شوي وګوره چې څوک دي

فتخ خان ويل:

سمه ده، په مخه ښه

فتح خان او جانباز دواړو د وژل شوو د غوښو ټوټې ټولې کړې، ژر يې بل موټر راوغوښته او د يولس وژل شوو د خوښو ټوټې يې پکې بار کړې، په وژل شوو کې د لېمې، او هوسۍ جسدونه لږ روغ و خود نوميالي، زرکې او نورو ماشومان مړي هېڅ نه پېژندل کېدل،مخصد يې غوښې سره راټولې کړې.

جانباز ويل:

مړي به له ښاره خښ کړو، ښايي په کلي کې جګړه وشي، مړي يې په موټر کې بار کړل او د روغتون په لور روان شول څو هلته هر مړی تر پېژندو وروسته په کفن کړي او تابوت کې يې کېږدي.

فتح خان خپل ټيلفون راوويسته، څرګند ته يې زنګ وواهه، ويل يې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کورنۍ دې یوځه لرې لاړ شه کار درسره لرم
هغه ویل:
سمه ده وایه لرې لاړم.
فتح خان ویل:
نومیالي دوی له جګړې درتښتېدل، موټر یې ماین ته برابر شوی او ټول پکې وژل شوي دي، ته یې مور او شمشاد مه خبروه، یوه بانه ورته وکړه او د روغتون په لوري را روان شه مونږ مړي په موټر کې بار کړي دي او در روان یو.
ټوله شپه، ځرګند ،فتح خان او جانبار په روغتون کې هم ژړا کوله اوهم یې مړي په کفن او تابوت کړل، ځرګند به چې د خپلې لور لېمې او زوم نومیالي مړي ته ودرېده چیغې به یې بیخي په لوړ غږ شوې.
یولس جنازې یې په کفن کړې او تابوتونه یې وړلو ته تیار کړل، د سهار ملایانو چې اذانونه پیل کړل جانباز دوی مړي په امبولانسونو کې بار کړل، فتح خان سولې ته زنګ وواهه، ویل یې:
لورې شمشاد او ملاله جوړ دي نور ټول وژل شوي دي، ډېر مړي ټوټه ټوټه دي، هېڅ نه پېژندل کېږي، جنازه یې یولس بجې کوو، ته او مور دې راشئ، نور یې ټیلفون پرې کړ.
سهار یې مړي د ځرګند د کور پر لور روان کړل، ځرګند د خپلې لور لېمې او زوم نومیالی مړي چې په یوه موټر کې بار کړي و سر ته یې ناست و او تر خپل کوره یې لپې لپې اوښکې تویې کړې.

لا سمه رڼا شوې نه وه چې فتح خان او جانباز دوی د ځرګند کور ته یوولس جنازې ور وړې، جانباز دوی جنازې د ځرګند کور ته ننویستې، له مخامخ کړکۍ د شمشاد، ملالې او د ځرګند د کشرې لور شیبې سترګې په جنازو ولګېدې، یوناځاپه چیغې شوې، ټولو په چیغو جنازو ته رامنډې کړې، ملالې ویل:
جانبازه! دا څوک مړه شوي دي؟
جانباز خړ ځادر خپلو سترګو ته نیولی و او غلی ولاړ و، په دې وخت کې فتح خان او ځرګند بل تابوت د حویلۍ انګړ ته رادننه کړ، فتح خان ویل:
ملالې خورې! څه چې د خدای رضا وي، ستا زریالی، نګورګانې او لمسیان ټول په لاره کې په خښ شوي ماین وربرابر شوي، یو هم جوړ نه دی، بیخي مړي پېژندل کېږي نه، موټر یې په بم الوتی، شمشاد د خپل خسر ددې خبرو په اورېدو سره په لوړ غږ چیغې پیل کړې او ملاله په خپل ځای کې راولوېده، د ځرګند کورنۍ او شمشاد په زوره زوره کوکارې وهلې، ملاله بې هوښه پرته وه، شیبې لږ د بورې شربت په خولې کې ورځځاوه او نور د خپلې خور لېمې د تابوت سرته کېناسته.
فتح خان او جانباز غلي ولاړ و، له سترګو یې لارې لارې اوښکې روانې وې، د ځرګند ګاونډیان په منډه د هغوی کور ته راغلل، په دروازه کې ټول لاس تر زنې ولاړ و، عمرخوړلې ښځې تابوتونو ته حیرانې ناستې وې، دوه بوډیو د ملالې مخ ته یخې اوبه ورشیندلې او د بورې شربت یې په خوله کې ورځځاوه چې بېره په هوښ راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فتح خان او جانباز بیرون ووتل، د څرګند کلیوالو ته یې د کبر د کیندلو دنده ورکړه، اته بجې شوې چې د شمشاد دوی خپلوان او کلیوال هم راورسېدل، هره ډله سپین سرې ښځې به چې د څرګند په حویلۍ راننوتې ورسره سم به چیغې په حویلۍ کې څو برابره زیاتېدې، غوټۍ او سوله هم راورسېدې، غوټۍ ملالې ته ورمنډې کړې خو ملاله بې هوښه په خپل ځای کې پرته وه د سولې له سترګو اوښکې روانې وې، مخامخ شمشاد ته ودرېده، بیا یې یو مړی وکوت، څو شیبې وروسته ملاله په هوښ راغله، ویې لیدل چې دنګورګانو مړي یې پېژندل کېږي خو د زریالی او لمسیانو مړي یې ټوټې ټوټې دي، په لوړ غږ یې چیغې وهلې، غوټۍ له یوه لاسه او سولې له بله لاسه نیولې وه، د هر مړي سرته به یې چې وروسته سوې سوې کوکې به یې کولې او پرې ورټیټېده به.

د مور چیغې یې چې ډېرې شوې شمشاد بې هوښه شو، سولې ژر ورمنډې کړې، نور د کلي سپین سرې ښځې او خپلوانې یې راغلې، سوله لرې ودرېده .

ټول حیران ولاړ و، یولس بجې شوې، جانباز او فتح خان د څرګند کور ته راننوتل، جانباز ویل:

هلئ ژر ژر مړي وګورئ چې وخت پوره دی جنازې کوو، مړي ډېر دي ترڅو یې چې خښوو ناوخته کېږي، دوه درې شیبې غلي غلي هغوی په خپل ځای کې ودرېدل، بیا جانباز په دروازه کې ولاړ ځوانانو ته لاس وخوازاوه، ورته ویل یې جنازې پورته کړئ دې وخت کې چیغې ډېرې شوې، د ملالې، شمشاد، شیبې او سولې په ګډون ټولو خپلو او پردیو ښځو چیغې ووهلې، آن

دومره په لوړ غږ چیغې وهل کېدې چې فکر به دې کاوه آسمان کړنګیږي.

ټولې یوولس جنازې د څرګند له کوره خاورو ته وسپارل شوې.

شپږ میاشتې تېرې شوې، شمشاد په دې موده کې هڅه وکړه چې چیرته دنده ځان ته پیدا کړي خو د زور او زر د نه شتون له امله چا دنده ورنکړه، بله ورځ تر سلا مشورو وروسته شمشاد او ملاله د جانباز کور ته ورغلل، ملالې ویل:

زه خو تباه شوم، کور مې په مرګ سپېره شو، جانبازه وروره یو لک افغانۍ به نورې مونږ فتح خان ته ورکړو، لږ زارۍ به هم ورته وکړو که مونږ ته واده راکړي، جانباز په خپل ځای کې وپشېده، ویل یې:

فتح خان ډېر بل ډول سړی دی فکر نه کوم چې د خپلې لور ولور دې درې لکه افغانۍ واخلي او نورې دې معاف کړي.

ملاله او جانباز یې په توره شپه کور ته ورغلل، یو لک افغانۍ یې ور وسپارلې، ملالې ساړه ساړه آسویلي وویستل، بیا یې ملک فتح خان ته ویل:

ملکه وروره ! خپله ناروغه یم، په لاره ګرځېدی نه شم، او ورځ په ورځ مې ناروغي زیاتیږي ښایي چې ښه نه شم نو خیر دی که دا نورې پیسې مونږ ته راوبښې څو مونږ واده وکړو؟

مخکې تر دې چې فتح خان څه ووایي جانباز په خپل ځای کې په ګونډو نیغ کیناسته، ویل یې:

څومره د ډوډۍ لګښت چې کېږي ملک فتح خانه هغه به زه راوړم، اوس ددوی ټوله کورنۍ تباه شوه، دا ښه مونږ سره وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او واده راکړه خو جانباز تندی تروش نیولی و او خپلې پښې يې په يوه موزه کې کړې وې چې د لور ولور يې کم نه اخلي.
يو کال نور هم تېر شو، شمشاد ټولو حکومتي ادارو ته لاړ څو دنده پيدا کړي خو چا ورته دنده ورنه کړه ځکه د دندې معيار د وطن په ډېرو ادارو کې د وړتيا او پوهې پرځای اړيکې، زور او زر و، بله ورځ د سولې دوی کور ته ورغی، له ډېرې مودې وروسته يې له خپلې کوژدنۍ سولې سره وليدل، د شمشاد رنګ زېړ اوښتی و او د کورنۍ د يوولسو غړو مرګ بيا بيخي داسې تک تور اړولی و چې هېڅ پېژندل کېده نه.
سولې ته يې ويل:
چې له پوهنتون فارغه شوی يم دغه ده يو نيم کال تېر شو خو دنده مې پيدا نکړه، بيا يې د هغې په تورو زلفو لاس وواهه، سولې يې سترګو ته وکتل، د شمشاد سترګو کې ډنډ اوښکې ولاړې وې، د يوې اوږدې بيوسۍ تصوير يې د سترګو په نينيګک کې ښکارېده، نېغ نېغ يې ورته وکتل بيا يې د خپل بکس په لور روانه شوه، په سنډو يوه ګنډل شوي سپين دستمال کې تاوکړې يو لک روپۍ يې راوړې، شمشاد ته يې ويل:
دا پيسې واخله، سبا مې پلار ته راوړه چې دی پرې موړ شوي او خبته يې پرې ډکه شي.
هغه پيسې په جېب کې واچولې او د خپل کور په لور روان شو.
شپږ مياشتې نورې هم تېرې شوې، شمشاد دنده پيدا نه کړه، ځمکې ځای نه ورکاوه، ملالې همدا يو لک روپۍ فتح خان ته راوړې، ويل يې:

ملکه وروره دا يو لک روپۍ هم واخله خو خير دی زمونږ واده راکړه نورې پيسې نه لرو، زوی مې دنده نه لري، اخر څه وکړو خو فتح خان په ترېو تندي ويل:
ما خو په لومړيو کې درته ويلي و چې کم ولور نه اخلم، جانباز شاهد دی اوس مې نو ولې غمویځ.
لس واره ملاله د فتح خان کور ته راغله خو هغه په دې پلمه چې درې لکه افغانۍ ولور يې پاتې دي نو واده يې ورنه کړ.
بله ورځ شمشاد او مور يې په کور کې ناست و، شمشاد ويل:
مورې ! دنده مې پيدا نه کړه که دې خوښه وي ته يو کال د جانباز اکا په کور کې واوسېږه او زه به ايران ته لاړ شم، درې لکه افغانۍ به وګټم او را به يې وړم څو ولور خلاص شي او فتح خان راته واده راکړي.
ملالۍ دا شپه په ژړا تېره کړه، د همدې شپې په سبا يې شمشاد ته ويل:
سمه ده زويه، زه د جانباز په کور کې اوسېږم او ته نو ايران ته لاړ شه، د خسر له غمه دې ځان بې غمه کړه.
په همدې ورځ د سولې دوی کور ته ورغی، هغې سره يې ستړي مه شي وکړه، سولې په خپلو وېښتانو مخ ته وواهه، شمشاد ته يې کټ کټ وخندل، ويل يې:
ته څومره خوږ شوی يې، ډېر مې ياد يږې، څه وکړم پلار مې ضد نيولي او نغواړي چې ژر مې تاته در واده کړي، شمشاد غلی شو، سولې ته يې په ځير ځير او په مينه وکتل، ويل يې:
تر څو به دلته بې دندې ګرځم، پلار دې پيسو ته هېڅ اړتيا نه لري، ماته د زوم په سترګه نه ګوري دوښمني يې راسره پيل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې، بیا یې د کوټې چت ته وکتل، د سولې ورته پام شو چې په سترګو کې یې اوښکې ډنډ دي، ویې خندل، ویل یې:
شمشاده وخانده، څومره په سختیو دې خپله کړم او څومره په آسانۍ به مې واده کړې، غم مه کوه دا وختونه تېرېږي.
شمشاد ورته مسکی شو، وروستی ځل یې ورته له نژدې وخندل، ویل یې:
سولې خورې! ما او مور مې مشوره وکړه چې دا پیسې دلته نه پیدا کېږي، دنده نلرم نو زه به سبا ایران ته لاړ شم، خدای پاماني ته راغلی یم
سولې نه غوښتل چې شمشاد ته د تلو اجازه ورکړي خو د پلار فتح خان له ضده یې خپل زړه راغټ کړ، دا د زهرو غړپ یې هم وکړ، شمشاد ته یې ویل:
ورځه لاړ شه، زما قسمت به همدا و، بیا یې آسمان ته لاسونه پورته کړل، ویل یې:
خدایه! په څنګه یوه کورنۍ کې دې پیدا کړې یم چې پلرونه خپلې لوڼې د ولور په نامه خرڅوي، بیا یې آه کړل نور غلې شوه، سترګې یې پټې کړې، دا شېبه دواړو ته ډېره سخته وه، شمشاد سولې ته وکتل چې سترګې یې پټې نیولې دي، آه یې کړل او د خپل کور پر لور روان شو.
سبا د ایران په لوري وخوځېده، شل ورځې یې په لاره کې تېرې کړې، سختۍ یې په ځان وګاللې، اته میاشتې یې په ایران کې تېرې کړې، په دغه موده کې یې ۱۵۰۰۰۰ افغانۍ نورې هم راولېږلې خو لاهم ۱۵۰۰۰۰ نورې افغانۍ کمې وې څو د سولې اووه لکه افغانۍ ولورو خلاص شي.

شمشاد ته په ایران کې سوله او سولې ته په افغانستان کې شمشاد یادېده، هغه مینه چې تړون یې په ډېرو ستونزو او نواتو شوی و خو ستونزو دواړه یوه اوږده بېلتون ته اړ کړل، څلور میاشتې نورې هم شمشاد په ایران کې تېرې کړې، د مساپرۍ یې کال پوره شو، دا یو کال په شمشاد باندې داسې تېر شو لکه سل کاله یې چې مساپري کړې وي، هره ورځ به یې سوله او خپله مور ملاله یادېده، ډېرې شپې به یې د سولې په یاد کې په رڼو سترګو سبا کولې.
ډېرو اندېښنو او غمونو ناروغ کړ، په خپله کوټه کې پروت و، تودې تبې نیولی و، سوله یې په زړه راوګرځېده، هغې ته یې زنګ وواهه، ورسره خبرې یې پیل کړې.
ویل یې:
سولې! دعا راته کوه ناروغ یم، ستا اندېښنو بیخي داسې تک تور کړی یم لکه اور لوښی، دا شل ورځې کېږي چې هېڅ کار ته هم نه یم تللی، چې سترګې پټې کړم ته او ملاله ادې مې یادېږئ، بیګا مې هم په خوب لیدې، اوف یې کړل او خپلې غزولې پښې یې راټولې کړې، بیا یې ویل:

مینه دې اور دی او په ما پور دی
رنګ مې تک تور دی غم دې زور دی مړ به شمه

سولې د شمشاد دا خبرې واورېدې، په ژړا شوه، د خپل ټیلفون په ښیښه کې یې د شمشاد انځور ته وکتل، په ډېرې بېوسې سره یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای دې د خولې لاړې دارو کړه
زه درتلی نه شمه دعا درته کومه

شمشاد ورته ویل:
سولې که ښه شوم لخیره نیت مې دی چې ترکیې ته واوړم، هلته کارونه زیات دي، یو کال ترکیه کې کار کوم او بیا افغانستان ته درځم واده کوم.
سولې خپل زړه غټ کړ، ورته ویل یې:
افرین زمریه، غم ونه کړې په نارینه دا ورځې راځي، په زحمت پسې راحت شته، مخکې تر دې چې دواړه مخه ښه وکړي اړیکه یې پرې شوه، په اصل کې همدا اړیکه ددوی وروستۍ وه.
درې ورځې وروسته شمشاد ښه شو، ملالې مور او جانباز ته یې زنګ وواهه، هغوی ته یې ویل چې غواړي ترکیې ته واوړي، خدای پاماني یې ورسره وکړه، د خپل کلیوال زېړوک، لعل جان او غنمرنګ سره د ترکیې په لور روان شو، لاره کې یې زېړوک ته ویل:
چې ترکیه کې دوه لکه افغانۍ پیدا کړم یوه ورځ هم نوره پکې نه تېروم، ځم افغانستان ته او خپل واده کوم.
ترکیې ته دوی په ناقانونه لارو تلل، د سین د لارې د ترکیې خاورې ته په شپه کې تېر شول، دې وخت کې لعل جان ته زنګ راغی، ټیلفون یې وشرنګېده، د سین څنډې ته د ترکیې پولیسو پام شو، د شمشاد دوی په لور یې څو تنو رامنډې کړې، یوه یې وربانديې ډزې وکړې، د مرمیو یو جاغور یې په دا توره شپه کې په دوی تش کړ، منډې شوې، شمشاد ځان بېرته سین ته واچوه، ملګرو یې دی ونه لیده، ترکي پولیس په زېړوک، لعل جان او

غنمرنګ پسې لاړل، شمشاد چې هرڅومره هڅه وکړه خو ونه توانېده چې ځان د سین څنډې ته کړي.
اوبو کې ډوب شو، په اوبو کې یې هره خواته لاس واچوه، آن څګونو ته یې لاس واچوه چې ځان پرې وژغوري خو بخت ورسره یاري ونکړه او اوبو ډوب کړ، کله چې د پولیسو پام شو هغه وخت شمشاد اوبو وژلی و.
شمشاد یو عالم هیلې درلودې څو له سولې سره واده وکړي، هغې ته په مینه وګوري، خپله راتلونکې ښه برابره کړي او د بورې مور ملالۍ هیلې یې پوره کړي خو له دې نه وخبر چې په څلورو پنځو زامنو بوره شوې مور ملالۍ به یې ده هم بوره کېږي. ملاله او سولې شمشاد ته په تمه وې چې د ولور پیسې به ګټي خو د ولور پیسو یې سر وخوړ، پولیسو د هغه مړی له اوبو راوویسته، د ترکیې پولیسو بلې پوستې زېړوک، لعل جان او غنم رنګ درې واړه یې ونیول، پولیسو له هغوی ټیلفونونه هم اخیستي و، لس ورځې تېرې شوې، په دې لسو ورځو کې د شمشاد ملګري له ترکیې پولیسو سره بندیان و او دده جنازه هم په سړه خونه کې ساتل کېده، په یولسمه ورځ د شمشاد جنازه ورته پولیسو په الوتکه کې بار کړه، لعل جان، زېړوک او غنم رنګ یې هم په همدې الوتکه کې کېنول، درېواړو یوه اوبل ته رډ رډ کتل، الوتکه هوا ته پورته شوه، وروسته تر څو شېبو یې جنازه او دوی د حامد کرزي په نړیوال هوایي ډګر کې ښکته کړل، مرجان او غنم رنګ دواړه د شمشاد تابوت ته ناست و او ژړل یې، زېړوک په هوایي ډګر کې له یوه سرتېري ټیلفون واخیسته، د جانباز شمېرې ته یې زنګ وواهه، ویل یې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ږېړوک يم، ترکيې ته اوښتو، پوليسو په موټر باندې ډزې وکړې، وتښتېدو، شمشاد ځان سين ته اچولی و، اوبو وړلی دی، جنازه مو د کابل هوايي ډګر ته راورسوله، نن شپه يې بغلان ته دروړو ته دې خبر يې د جانباز شونډې ورپېدې، ويل يې:

هلکه دورغ وايې که رېښتيا؟

زېړوک په ژړا شو، ويل يې:

کاکا والاکه دروغ وايم غنمرنګ او مرجان هم راسره دي، يوازې نه يم نور يې ټيلفون پرې کړ.

ټوله شپه جانباز ويده نه شو، فتح خان يې هم خبر کړ چې په ولور پسې تللی زوم يې د ترکيې اوبو کې غرق کړی دی او مړ دی.

سبا نهه بجې د جانباز کور سره يو سراچه ډوله موټر ودرېده، په کوڅه کې منډې منډې شوې چې هله جنازه يې راوړه، زېړوک، غنم رنګ، مرجان، او بهير جنازه د جانباز کورته راننوېسته، جانباز خپل ګريوان څيرې کړ، چيغې کړې، ويل يې:

وا شمشاده ! اوف خدايه !

له کوټې ملالۍ جنازه وليده رامنډه يې کړه، جنازې ته يې ځان راورساوه، ځان يې پورته کړ او په ځمکه يې ووشته، په خپلو ويښتو کې يې ګوتې بندې کړې، غوټه وښتان يې له غمه وشکول ،د تابوت د مخ تخته يې لرې کړه چې شمشاد مړ دی، خپل مخ يې د شمشاد په مخ يې خپل مخ کېښوده، بې اختياره يې له سترګو اوښکې روانې وې، لس دقيقې همداسې يې سر د شمشاد په مخ وراېښی و، بيا يې ځان پرمخې په تابوت ور واچوه، ټولو فکر کاوه چې ملاله ژاړي، د جانباز ميرمن رڼا په

بېړه راغله، ملاله يې له لاسو ونيوله، ويې ليدل چې د ملالې زړه درېدلی او په وجود کې يې ساه نه چلېږي.

رڼا ويل :

هله جانبازه ملاله ترور ساه نه باسي ، دې وخت کې د جانباز د ګاونډي ملک سلام بوډۍ ميرمن ښاپيرۍ حويلۍ ته راننوته ، د شمشاد د تابوت ترڅنګ يې وليدل چې ملالۍ اوږده غزېدلې او رڼا يې کله په خوله لاس ږدي او کله يې په سينې لاس ږدي چې ساه باسي او کنه ؟

ژر ژر ورته راغله ، رڼا ويل :

ښاپيرۍ مورې ته دا وګوره چې ساه باسي کنه ؟

ښاپيرۍ خپل لړزېدلي لاسونه د ملالې په خولې او سينې کېښودل ، ويل يې :

فکر کوم ساه نه باسي ، هلۍ هنداره راوړئ چې په خوله يې ورته کېږدم ، بيا معلومېږي چې ژوندۍ ده که مړه ؟

رڼا ژر ورته هنداره راوړه ، ښاپيرۍ چې د ملالې په خوله هنداره کېښوده ، خپل لاسونه يې وټکول ، ويل يې:

خدای ج دې وبښي دا هم مړه شوې ده .

دا وخت نو د جانباز حويلۍ له د کليوالو ډکه وه ، خپل او خپلوان يې حيران دريان ولاړ او سلګۍ يې وهلې .

د يوې دردېدلې او بورې مور د مهربان زړه په درېدو سره په کلي کې د يوې اولس کسيزې کورنۍ روښانه ډېوه په نږدې يوه لسيزه کې له يوې مخې مړه شوه، خپلوانو او کليوالو ته يې يوازې ساړه اهونه او ځورونکي يادونه پرېښودل، ددې آهونو او دردونو په اور کې تر ټولو ډېر درد او سوی د ګلونو رنګينې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې ته ور ورسېده، د اور او مینې په دې جګړه کې د هغې محبوب سمندرونو واخیست او دا د خپلو اوښکو او فریادونو په سیند کې ډوبه وه.

و من الله توفیق

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library